

ΟΔΗΓΙΑ 2009/73/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Ιουλίου 2009

σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 47 παράγραφος 2, και τα άρθρα 55 και 95,

έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής,

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στόχοι της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, η οποία υλοποιείται σταδιακά σε ολόκληρη την Κοινότητα από το 1999, είναι η παροχή πραγματικών επιλογών σε όλους τους καταναλωτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε είναι πολίτες είτε επιχειρήσεις, η παροχή νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και η αύξηση του διασυννοριακού εμπορίου, ώστε να επιτευχθούν βελτιώσεις αποδοτικότητας, ανταγωνιστικές τιμές, υψηλότερα πρότυπα παρεχόμενων υπηρεσιών, και να ενισχυθεί ταυτόχρονα η ασφάλεια του εφοδιασμού και η αειφορία.
- (2) Η οδηγία 2003/55/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου ⁽⁴⁾ συνέβαλε σημαντικά στη δημιουργία της εν λόγω αγοράς.
- (3) Οι ελευθερίες που εγγυάται η συνθήκη στους πολίτες της Ένωσης — μεταξύ άλλων η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, η ελευθερία παροχής υπηρεσιών και η ελευθερία εγκατάστασης — είναι δυνατές μόνο στο πλαίσιο της εντελώς ανοικτής αγοράς, η οποία παρέχει σε όλους τους καταναλωτές τη δυνατότητα να επιλέγουν ελεύθερα τους προμηθευτές τους και δίνει σε όλους τους προμηθευτές την ελευθερία να προμηθεύουν τους πελάτες τους.
- (4) Ωστόσο, υφίστανται σήμερα εμπόδια στην πώληση φυσικού αερίου στην Κοινότητα επί ίσοις όροις και χωρίς διακρίσεις ή μειονεκτήματα. Συγκεκριμένα, δεν παρέχεται ακόμη πρόσβαση στο δίκτυο χωρίς διακρίσεις και με εξίσου αποτελεσματική

ρυθμιστική εποπτεία σε όλα τα κράτη μέλη, επειδή το ισχύον νομικό πλαίσιο είναι ανεπαρκές.

- (5) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 10ης Ιανουαρίου 2007 με τίτλο «Ενεργειακή πολιτική για την Ευρώπη» τονίσθηκε η σημασία της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και της δημιουργίας ίσων όρων ανταγωνισμού για όλες τις εγκατεστημένες στην Κοινότητα επιχειρήσεις φυσικού αερίου. Οι ανακοινώσεις της Επιτροπής της 10ης Ιανουαρίου 2007 με τίτλο «Προοπτικές για την εσωτερική αγορά αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας» και «Έρευνα δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 στον ευρωπαϊκό κλάδο του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας (Τελική Έκθεση)» έδειξαν ότι οι υφιστάμενοι κανόνες και μέτρα δεν παρέχουν το αναγκαίο πλαίσιο για μια ομαλώς λειτουργούσα εσωτερική αγορά.
- (6) Χωρίς τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των δικτύων από τις δραστηριότητες παραγωγής και προμήθειας («αποτελεσματικός διαχωρισμός»), υπάρχει κίνδυνος διακρίσεων στην εκμετάλλευση των δικτύων, αλλά και στην παροχή κινήτρων στις κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις για να κάνουν τις αναγκαίες επενδύσεις στα δίκτυά τους.
- (7) Οι κανόνες νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού που προβλέπονται στην οδηγία 2003/55/ΕΚ δεν έφεραν τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς. Στη σύνοδό του στις Βρυξέλλες στις 8 και 9 Μαρτίου 2007, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να καταρτίσει νομοθετικές προτάσεις για τον «αποτελεσματικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων προμήθειας και παραγωγής από τις επιχειρήσεις δικτύου».
- (8) Ο αποτελεσματικός διαχωρισμός μπορεί να γίνει μόνον με την άρση του κινήτρου για τις κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις να κάνουν διακρίσεις κατά των ανταγωνιστών τους όσον αφορά την πρόσβαση στο δίκτυο και τις επενδύσεις. Ο διαχωρισμός της ιδιοκτησίας, πράγμα που προϋποθέτει ότι ο ιδιοκτήτης δικτύου ορίζεται ως ο διαχειριστής του δικτύου και είναι ανεξάρτητος από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής, είναι σαφώς αποτελεσματικός τρόπος για την επίλυση της εγγενούς σύγκρουσης συμφερόντων και την εξασφάλιση του εφοδιασμού. Για τον λόγο αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με το ψήφισμά του της 10ης Ιουλίου 2007 σχετικά με τις προοπτικές για την εσωτερική αγορά αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας ⁽⁵⁾, αναφέρει τον διαχωρισμό μεταφοράς και ιδιοκτησίας ως το πιο αποτελεσματικό μέσο για την άνευ διακρίσεων προώθηση των επενδύσεων υποδομής, τη δίκαιη πρόσβαση των νεοεισρχομένων στο δίκτυο και τη διαφάνεια της αγοράς. Στο πλαίσιο του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας θα πρέπει κατά συνέπεια να απαιτείται από τα κράτη μέλη να

⁽¹⁾ ΕΕ C 211 της 19.8.2008, σ. 23.

⁽²⁾ ΕΕ C 172 της 5.7.2008, σ. 55.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουλίου 2008 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα), κοινή θέση του Συμβουλίου της 9ης Ιανουαρίου 2009 (ΕΕ C 70 E της 24.3.2009, σ. 37), θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Απριλίου 2009 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2009.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 57.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 175 E της 10.7.2008, σ. 206.

εξασφαλίζουν ότι το αυτό πρόσωπο ή πρόσωπα δεν μπορούν να ελέγχουν μιας επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας και, ταυτοχρόνως, να ασκούν έλεγχο ή δικαιώματα σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς. Αντιστρόφως, πρέπει να αποκλείεται η δυνατότητα να ασκεί έλεγχο ή δικαιώματα σε επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας όποιος ελέγχει σύστημα μεταφοράς ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Εντός των ορίων αυτών, μια επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας θα πρέπει να μπορεί να έχει μειοψηφική συμμετοχή σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σύστημα μεταφοράς

- (9) Οποιοδήποτε σύστημα διαχωρισμού θα πρέπει να είναι αποτελεσματικό όσον αφορά την άρση τυχόν συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ παραγωγών, προμηθευτών και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, ώστε να δοθούν κίνητρα για τις απαραίτητες επενδύσεις και να εξασφαλισθεί η πρόσβαση των νεοεισερχομένων στην αγορά στο πλαίσιο ενός διαφανούς και αποτελεσματικού κανονιστικού καθεστώτος και δεν πρέπει να δημιουργήσει επαχδές και δύσχρηστο ρυθμιστικό καθεστώς για τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές.
- (10) Ο ορισμός του όρου «έλεγχος» έχει ληφθεί από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων) ⁽¹⁾.
- (11) Επειδή για τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας απαιτείται, σε ορισμένες περιπτώσεις, η αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων, θα πρέπει να δοθεί σε εκείνα τα κράτη μέλη που επιλέγουν το διαχωρισμό της ιδιοκτησίας πρόσθετος χρόνος για να εφαρμόσουν τις σχετικές διατάξεις. Λαμβάνοντας υπόψη τους κάδτους δεσμούς μεταξύ των κλάδων της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου, οι διατάξεις για τον διαχωρισμό θα πρέπει να εφαρμοστούν οριζόντια και στους δύο κλάδους.
- (12) Στο πλαίσιο του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας, για να εξασφαλιστεί η πλήρης ανεξαρτησία της εκμετάλλευσης του δικτύου από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής και για να αποφευχθούν οι ανταλλαγές οποιονδήποτε εμπιστευτικών πληροφοριών, θα πρέπει να μην είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή συστήματος μεταφοράς πρόσωπο το οποίο είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις λειτουργίες παραγωγής ή προμήθειας. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να μην έχει το δικαίωμα να διορίζει μέλη του διοικητικού συμβουλίου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή συστήματος μεταφοράς πρόσωπο το οποίο ασκεί έλεγχο ή οιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση παραγωγής ή προμήθειας.
- (13) Η καθιέρωση διαχειριστών συστήματος ή διαχειριστή μεταφοράς ανεξάρτητων από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής θα πρέπει να καθιστά δυνατόν να διατηρούν οι κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις την ιδιοκτησία των πάγιων στοιχείων του δικτύου, διασφαλίζοντας παράλληλα τον αποτελεσματικό διαχωρισμό συμφερόντων, υπό τον όρο ότι ο

ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή ο ανεξάρτητος διαχειριστής μεταφοράς ασκεί όλες τις δραστηριότητες του διαχειριστή συστήματος και ότι έχουν θεσπισθεί λεπτομερείς κανονιστικές ρυθμίσεις και εκτενείς μηχανισμοί ρυθμιστικού ελέγχου.

- (14) Επομένως, από τις 3 Σεπτεμβρίου 2009, όταν επιχείρηση στην οποία ανήκει σύστημα μεταφοράς είναι μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, θα πρέπει να παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα να επιλέγουν μεταξύ του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας και της καθιέρωσης διαχειριστών συστήματος ή μεταφοράς ανεξάρτητων από συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής.
- (15) Προκειμένου να διαφυλαχθούν πλήρως τα συμφέροντα των μετόχων των κάθετα ολοκληρωμένων επιχειρήσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν να εφαρμόσουν τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας είτε μέσω άμεσης πώλησης είτε μέσω διάσπασης των μετοχών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης σε μετοχές της επιχείρησης δικτύου και σε μετοχές των εναπομενουσών επιχειρήσεων προμήθειας και παραγωγής, υπό τον όρο ότι τηρούνται οι απαιτήσεις που προκύπτουν από τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας.
- (16) Η πλήρης αποτελεσματικότητα της καθιέρωσης ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος ή ανεξάρτητου διαχειριστή μεταφοράς θα πρέπει να εξασφαλισθεί με ειδικούς πρόσθετους κανόνες. Οι κανόνες για τον ανεξάρτητο διαχειριστή μεταφοράς προσφέρουν ένα κατάλληλο ρυθμιστικό πλαίσιο που εγγυάται τον θεμιτό ανταγωνισμό, επαρκείς επενδύσεις, πρόσβαση των νεοεισερχομένων στην αγορά και ολοκλήρωση των αγορών φυσικού αερίου. Ο αποτελεσματικός διαχωρισμός μέσω των διατάξεων για τον ανεξάρτητο διαχειριστή μεταφοράς βασίζεται σε έναν πυλώνα οργανωτικών μέτρων και μέτρων για τη διοίκηση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και σε έναν πυλώνα μέτρων για τις επενδύσεις, τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων παραγωγής με το δίκτυο και την ενοποίηση των αγορών μέσω της περιφερειακής συνεργασίας. Η ανεξαρτησία του διαχειριστή μεταφοράς θα πρέπει επίσης, μεταξύ άλλων, να εξασφαλισθεί με ορισμένες περιόδους υπαναχώρησης κατά τη διάρκεια των οποίων δεν ασκείται στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση διαχειριστική ή άλλη συναφής δραστηριότητα που να παρέχει πρόσβαση στις αυτές πληροφορίες οι οποίες θα μπορούσαν να είχαν ληφθεί σε διαχειριστική θέση. Το πρότυπο αποτελεσματικού διαχωρισμού του ανεξάρτητου διαχειριστή μεταφοράς ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που καθόρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά τη σύνοδο του στις Βρυξέλλες στις 8 και 9 Μαρτίου 2007.
- (17) Προκειμένου να αναπτυχθεί ανταγωνισμός στην εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, οι μεγάλοι μη οικιακοί πελάτες θα πρέπει να είναι σε θέση να επιλέγουν τους προμηθευτές τους και να συνάπτουν συμβάσεις για την κάλυψη των απαιτήσεών τους σε φυσικό αέριο με περισσότερους προμηθευτές. Οι πελάτες αυτοί θα πρέπει να προστατεύονται εναντίον ρητρών αποκλειστικότητας οι οποίες συνεπάγονται τον αποκλεισμό ανταγωνιστικών ή/και συμπληρωματικών προσφορών.

⁽¹⁾ ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1.

- (18) Τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν πλήρη διαχωρισμό της ιδιοκτησίας εντός της επικράτειάς τους. Εάν κράτος μέλος έχει ασκήσει το δικαίωμά του αυτό, η επιχείρηση δεν έχει δικαίωμα να εφαρμόσει την επιλογή ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος ή ανεξάρτητο διαχειριστή μεταφοράς. Επιπλέον, επιχειρήσεις οι οποίες ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας δεν μπορούν, είτε άμεσα είτε έμμεσα, να ασκούν έλεγχο ή δικαιώματα επί διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από κράτος μέλος που έχει επιλέξει πλήρη διαχωρισμό της ιδιοκτησίας.
- (19) Βάσει της παρούσας οδηγίας, στην εσωτερική αγορά φυσικού αερίου θα υπάρχουν διάφορες μορφές οργάνωσης της αγοράς. Τα μέτρα τα οποία δύνανται να λαμβάνουν τα κράτη μέλη προκειμένου να εξασφαλίσουν ισότιμους όρους ανταγωνισμού θα πρέπει να βασίζονται σε επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος. Θα πρέπει να ζητείται η γνώμη της Επιτροπής ως προς τη συμβατότητα των μέτρων με τη συνθήκη και το κοινοτικό δίκαιο.
- (20) Η υλοποίηση του αποτελεσματικού διαχωρισμού πρέπει να τηρεί την αρχή της μη διάκρισης μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Για τον σκοπό αυτό, δεν θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα στο αυτό πρόσωπο να ασκεί οποιοδήποτε έλεγχο ή δικαίωμα, κατά παραβίαση των κανόνων περί διαχωρισμού της ιδιοκτησίας ή της επιλογής του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού, στη σύνθεση, την ψηφοφορία ή τη λήψη αποφάσεων των οργάνων τόσο των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς ή των συστημάτων μεταφοράς όσο και των επιχειρήσεων παραγωγής ή προμήθειας. Όσον αφορά τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας και τη λύση του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος, εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος είναι σε θέση να αποδείξει ότι τηρείται η ως άνω απαίτηση, δύο χωριστοί δημόσιοι οργανισμοί θα πρέπει να μπορούν να ελέγχουν τις δραστηριότητες παραγωγής και εφοδιασμού αφενός και τις δραστηριότητες μεταφοράς αφετέρου.
- (21) Ο πλήρως αποτελεσματικός διαχωρισμός όσον αφορά τις δραστηριότητες δικτύου και τις δραστηριότητες προμήθειας και παραγωγής θα πρέπει να εφαρμοσθεί σε ολόκληρη την Κοινότητα, τόσο για τις κοινοτικές όσο και για τις εξωκοινοτικές επιχειρήσεις. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι δραστηριότητες δικτύου και οι δραστηριότητες προμήθειας και παραγωγής σε ολόκληρη την Κοινότητα παραμένουν ανεξάρτητες μεταξύ τους, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν την εξουσία να αρνούνται την πιστοποίηση διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς που δεν συμμορφώνονται προς τους κανόνες διαχωρισμού. Για να εξασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή των κανόνων αυτών σε ολόκληρη την Κοινότητα, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη στο έπακρο τη γνώμη της Επιτροπής όταν αυτή λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με την πιστοποίηση. Περαιτέρω, για να εξασφαλιστεί η τήρηση των διεθνών υποχρεώσεων της Κοινότητας, καθώς και η αλληλεγγύη και η ασφάλεια εφοδιασμού εντός της Κοινότητας, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να δώσει τη γνώμη της σχετικά με την πιστοποίηση σε σχέση με τον ιδιοκτήτη ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που ελέγχεται από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.
- (22) Η διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού συνιστά σημαντικό στοιχείο της δημόσιας ασφάλειας και, κατά συνέπεια, συνδέεται εγγενώς με την αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και την ενσωμάτωση των απομονωμένων αγορών φυσικού αερίου των κρατών μελών. Το αέριο μπορεί να φθάσει στους πολίτες της Ένωσης μόνο μέσω του δικτύου. Οι λειτουργικές ανοικτές αγορές αερίου και, συγκεκριμένα, τα δίκτυα και λοιπά πάγια στοιχεία που συνδέονται με την προμήθεια αερίου είναι ουσιώδη για τη δημόσια ασφάλεια, την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και για την ευημερία των πολιτών της Ένωσης. Δεν θα πρέπει συνεπώς να επιτρέπεται σε πρόσωπα από τρίτες χώρες να ελέγχουν συστήματα μεταφοράς ή διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς παρά μόνον εφόσον συμμορφώνονται προς τις προδιαγραφές περί πραγματικού διαχωρισμού που ισχύουν εντός της Κοινότητας. Με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Κοινότητας, η Κοινότητα θεωρεί ότι ο κλάδος του συστήματος μεταφοράς αερίου είναι ιδιαίτερης σημασίας για την Κοινότητα και, κατά συνέπεια, απαιτούνται πρόσθετες διασφαλίσεις σχετικά με τη διαφύλαξη της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας και την αποφυγή οιασδήποτε απειλής κατά της δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας εντός της Κοινότητας και της ευημερίας των πολιτών της Ένωσης. Η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας απαιτεί ειδικότερα να αξιολογείται η ανεξαρτησία της λειτουργίας του δικτύου, το επίπεδο της εξάρτησης του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας και των διαφόρων κρατών μελών από τρίτες χώρες, καθώς και η αντιμετώπιση, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, του εμπορίου και των επενδύσεων ενέργειας στην εκάστοτε συγκεκριμένη τρίτη χώρα. Η ασφάλεια του εφοδιασμού θα πρέπει επομένως να αξιολογείται με γνώμονα τα πραγματικά στοιχεία κάθε μεμονωμένης περίπτωσης, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο και ειδικότερα από τις διεθνείς συμφωνίες μεταξύ της Κοινότητας και της συγκεκριμένης τρίτης χώρας. Όπου κρίνεται απαραίτητο, η Επιτροπή ενθαρρύνεται να υποβάλει συστάσεις για τη διαπραγμάτευση των σχετικών συμφωνιών με τρίτες χώρες που να διαλαμβάνουν την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας ή να συμπεριλαμβάνει τα αναγκαία ζητήματα σε άλλες διαπραγματεύσεις με αυτές τις τρίτες χώρες.
- (23) Θα πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα προκειμένου να διασφαλισθούν τιμολόγια διαφανή και άνευ διακρίσεων για την πρόσβαση στη μεταφορά. Τα εν λόγω τιμολόγια θα πρέπει να ισχύουν για όλους τους χρήστες σε αμερόληπτη βάση. Σε περίπτωση που οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, η αποθήκευση αγωγών (linpack) ή οι βοηθητικές υπηρεσίες λειτουργούν στο πλαίσιο επαρκώς ανταγωνιστικής αγοράς, η πρόσβαση θα μπορούσε να επιτρέπεται βάσει διαφανών και βασιζόμενων στην αγορά μηχανισμών οι οποίοι δεν εισάγουν διακρίσεις.
- (24) Είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η ανεξαρτησία των διαχειριστών συστημάτων αποθήκευσης, για να βελτιωθεί η πρόσβαση τρίτων σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης που είναι τεχνικά ή/και οικονομικά αναγκαίες για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο σύστημα για τον εφοδιασμό των πελατών. Επομένως, η διαχείριση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενδείκνυται να ασκείται από νομικά χωριστές οντότητες που διαθέτουν ουσιαστικά δικαιώματα λήψης αποφάσεων σε σχέση με τα πάγια στοιχεία που είναι αναγκαία

για τη συντήρηση, την εκμετάλλευση και την ανάπτυξη εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Είναι επίσης αναγκαίο να αυξηθεί η διαφάνεια σχετικά με τη δυναμικότητα αποθήκευσης που προσφέρεται σε τρίτους, υποχρεώνοντας τα κράτη μέλη να καταρτίσουν και να δημοσιεύσουν ένα σαφές πλαίσιο χωρίς διακρίσεις, το οποίο θα καθορίζει το κατάλληλο ρυθμιστικό καθεστώς που θα εφαρμόζεται στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης. Η υποχρέωση αυτή δεν θα πρέπει να απαιτήσει νέα απόφαση για τα καθεστώτα πρόσβασης αλλά να βελτιώσει τη διαφάνεια όσον αφορά το καθεστώς πρόσβασης στην αποθήκευση. Οι απαιτήσεις εμπιστευτικότητας για εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες είναι ιδιαίτερα σημαντικές όταν πρόκειται για πληροφορίες στρατηγικού χαρακτήρα ή όταν υπάρχει ένας μόνο χρήστης εγκατάστασης αποθήκευσης.

(25) Η πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στο δίκτυο διανομής είναι καθοριστικής σημασίας για την πρόσβαση στους πελάτες λιανικής, στα επόμενα στάδια της αγοράς. Ωστόσο, το ενδεχόμενο διακρίσεων όσον αφορά την πρόσβαση τρίτων και τις επενδύσεις είναι λιγότερο σημαντικό σε επίπεδο διανομής από ό,τι σε επίπεδο μεταφοράς, ενώ η συμφόρηση και η επιρροή των συμφερόντων παραγωγής είναι εν γένει σημαντικότερες απ' ό,τι σε επίπεδο διανομής. Επιπλέον, ο νομικός και λειτουργικός διαχωρισμός των διαχειριστών συστημάτων διανομής κατέστη υποχρεωτικός, σύμφωνα με την οδηγία 2003/55/EK, μόλις από 1ης Ιουλίου 2007 και τα αποτελέσματά του στην εσωτερική αγορά φυσικού αερίου δεν έχουν ακόμη αξιολογηθεί. Επομένως, οι υφιστάμενοι κανόνες νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε αποτελεσματικό διαχωρισμό, εφόσον καθορισθούν με μεγαλύτερη σαφήνεια, εφαρμόστούν ορθά και παρακολουθούνται στενά. Για τη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής, οι διαχειριστές των συστημάτων διανομής πρέπει επίσης να μην είναι σε θέση να εκμεταλλευθούν την κάθετη ολοκλήρωσή τους όσον αφορά την ανταγωνιστική θέση τους στην αγορά, ιδίως σε σχέση με οικιακούς και μικρούς μη οικιακούς πελάτες.

(26) Τα κράτη μέλη οφείλουν να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα για τη στήριξη της ευρύτερης χρήσης του βιοαερίου και του φυσικού αερίου από βιομάζα, στους παραγωγούς των οποίων θα πρέπει να χορηγείται πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στο σύστημα φυσικού αερίου, υπό τον όρο ότι η πρόσβαση αυτή είναι συμβατή με τους σχετικούς τεχνικούς κανόνες και τις προδιαγραφές ασφαλείας σε συνεχή βάση.

(27) Προκειμένου να μην επιβληθεί δυσανάλογο οικονομικό και διοικητικό βάρος στις μικρές διαχειριστές συστήματος διανομής, κρίνεται σκόπιμο να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη, όποτε αυτό είναι αναγκαίο, να απαλλάσσουν τις επιχειρήσεις αυτές από τις απαιτήσεις νομικού διαχωρισμού της διανομής.

(28) Όταν χρησιμοποιείται κλειστό σύστημα διανομής για να εξασφαλίζεται η βέλτιστη αποτελεσματικότητα ολοκληρωμένου ενεργειακού εφοδιασμού που απαιτεί ειδικά επιχειρησιακά πρότυπα, ή όταν διατηρείται ένα κλειστό σύστημα διανομής κυρίως για χρήση από τον ιδιοκτήτη του συστήματος, πρέπει να υπάρχει δυνατότητα να εξαιρεθεί ο διαχειριστής του συστήματος διανομής από υποχρεώσεις οι οποίες θα αποτελούσαν περιττή διοικητική επιβάρυνση λόγω της ιδιαίτερης φύσης της σχέσης μεταξύ του διαχειριστή του συστήματος διανομής και των χρηστών του συστήματος.

Βιομηχανικές και εμπορικές εγκαταστάσεις ή κοινές εγκαταστάσεις υπηρεσιών όπως κτίρια σιδηροδρομικών σταθμών, αερολιμένες, νοσοκομεία, μεγάλοι χώροι κατασκήνωσης με ενσωματωμένες εγκαταστάσεις ή εγκαταστάσεις χημικής βιομηχανίας είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν κλειστά συστήματα διανομής, λόγω του ειδικευμένου χαρακτήρα των δραστηριοτήτων τους.

(29) Η οδηγία 2003/55/EK επέβαλε στα κράτη μέλη την υποχρέωση να συστήσουν ρυθμιστικούς φορείς με συγκεκριμένες αρμοδιότητες. Ωστόσο, η πείρα δείχνει ότι η αποτελεσματικότητα της ρύθμισης συχνά παρεμποδίζεται, λόγω της έλλειψης ανεξαρτησίας των ρυθμιστών φορέων από την κυβέρνηση και της ανεπάρκειας εξουσιών και διακριτικής ευχέρειας. Για τον λόγο αυτό, στη σύνοδο του που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 8 και 9 Μαρτίου 2007, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να καταρτίσει νομοθετικές προτάσεις για την περαιτέρω εναρμόνιση των εξουσιών και την ενίσχυση της ανεξαρτησίας των εθνικών ρυθμιστικών φορέων ενέργειας. Οι εν λόγω εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να μπορούν να καλύπτουν τόσο τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας όσο και του φυσικού αερίου.

(30) Οι ρυθμιστικοί φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις σε κάθε συναφές ρυθμιστικό θέμα προκειμένου να λειτουργεί ορθώς η εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και να είναι πλήρως ανεξάρτητοι από οποιοδήποτε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό συμφέρον. Αυτό δεν εμποδίζει ούτε τον δικαστικό έλεγχο ούτε την κοινοβουλευτική εποπτεία σύμφωνα με το συνταγματικό δίκαιο των κρατών μελών. Επιπλέον, η έγκριση του προϋπολογισμού των ρυθμιστικών αρχών από τον εθνικό νομοθέτη δεν εμποδίζει την αυτονομία του προϋπολογισμού. Οι διατάξεις σχετικά με την αυτονομία εκτέλεσης του διατεθέντος προϋπολογισμού της ρυθμιστικής αρχής θα πρέπει να υλοποιούνται στο πλαίσιο που έχει οριστεί από την εθνική νομοθεσία περί προϋπολογισμών και τις κείμενες εθνικές διατάξεις. Συμβάλλοντας στην ανεξαρτησία της εθνικής ρυθμιστικής αρχής από οποιοδήποτε πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα μέσω ενός κατάλληλου συστήματος περιτροπής, τα κράτη μέλη δύνανται να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τη διαθεσιμότητα ανθρώπινων πόρων ή το μέγεθος του συμβουλίου.

(31) Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική πρόσβαση στην αγορά όλων των συντελεστών της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των νεοεισερχόμενων επιχειρήσεων στην αγορά, απαιτείται η εφαρμογή μηχανισμών εξισορρόπησης που δεν επιβάλλουν διακρίσεις και αντικατοπτρίζουν το κόστος. Αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί με την καθιέρωση των διαφανών και βασιζόμενων στην αγορά μηχανισμών εφοδιασμού και αγοράς φυσικού αερίου που είναι αναγκαίοι στο πλαίσιο των απαιτήσεων εξισορρόπησης. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές υποχρεούνται να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι τα τιμολόγια εξισορρόπησης δεν επιβάλλουν διακρίσεις και ότι αντικατοπτρίζουν το κόστος. Συγχρόνως, θα πρέπει να παρασχεθούν κατάλληλα κίνητρα για την εξισορρόπηση της εισροής και άντλησης αερίου και για να μην τεθεί σε κίνδυνο το σύστημα.

- (32) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να δύνανται να καθορίζουν ή να εγκρίνουν τιμολόγια ή μεθοδολογίες οι οποίες διέπουν τον υπολογισμό των τιμολογίων, βάσει προτάσεως του διαχειριστή του δικτύου μεταφοράς ή του(των) διαχειριστή(ων) του δικτύου διανομής ή του διαχειριστή συστήματος Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ), ή βάσει προτάσεως με την οποία συμφώνησαν ο(οι) εν λόγω διαχειριστής(ές) και οι χρήστες του δικτύου. Διεκπεραιώνοντας τα καθήκοντα αυτά, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να φροντίζουν ώστε τα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής να μην εισάγουν διακρίσεις και να αντικατοπτρίζουν το κόστος, θα πρέπει δε να λαμβάνουν υπόψη τους το μακροπρόθεσμο, οριακό και εξοικονομούμενο κόστος δικτύου από τα μέτρα διαχείρισης της ζήτησης.
- (33) Οι εθνικοί ρυθμιστικοί φορείς θα πρέπει να έχουν εξουσία να εκδίδουν δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και να επιβάλλουν ή να προτείνουν στο αρμόδιο δικαστήριο να επιβάλει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις φυσικού αερίου που δεν συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις τους. Οι ρυθμιστικές αρχές ενέργειας θα πρέπει επίσης να έχουν την εξουσία να αποφασίζουν, ανεξάρτητα από την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, ως προς τη λήψη κατάλληλων μέτρων ώστε να εξασφαλίζονται οφέλη για τους καταναλωτές μέσα από την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού που είναι αναγκαίος για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου. Τα προγράμματα απελευθέρωσης φυσικού αερίου είναι ένα από τα πιθανά μέτρα για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Οι ρυθμιστικοί φορείς ενέργειας αρχές θα πρέπει επίσης να διαθέτουν τις εξουσίες να συμβάλλουν στην εξασφάλιση υψηλών προτύπων δημόσιας υπηρεσίας σε συμμόρφωση με το άνοιγμα της αγοράς, την προστασία των εύαλτων καταναλωτών και την πλήρη αποτελεσματικότητα των μέτρων προστασίας των καταναλωτών. Οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να ισχύουν χωρίς να θίγονται ούτε οι εξουσίες της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης των συγχωνεύσεων που έχουν κοινοτική διάσταση, αλλά ούτε και οι κανόνες για την εσωτερική αγορά, όπως, λόγου χάρι, για την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων. Ο ανεξάρτητος φορέας ενώπιον του οποίου δικαιούται να προσφύγει μέρος θυγόμενο από απόφαση του ρυθμιστικού φορέα θα μπορούσε να είναι δικαστική αρχή αρμόδια για τη διενέργεια δικαστικού ελέγχου.
- (34) Οποιαδήποτε εναρμόνιση των εξουσιών των εθνικών ρυθμιστικών αρχών θα πρέπει να περιλαμβάνει την εξουσία παροχής κινήτρων στις εταιρείες φυσικού αερίου και την επιβολή σε αυτές αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων ή την εξουσία προσφυγής σε δικαστήριο με αίτημα την επιβολή των κυρώσεων αυτών. Επιπλέον, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν την αρμοδιότητα να ζητούν σχετικές πληροφορίες από επιχειρήσεις φυσικού αερίου, να προβαίνουν σε κατάλληλες και επαρκείς έρευνες και να επιλύουν διαφορές.
- (35) Οι επενδύσεις σε κύριες νέες υποδομές θα πρέπει να προωθηθούν δυναμικά, με παράλληλη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου. Για να τονωθεί η θετική επίδραση των εξαιρουμένων έργων υποδομής στον ανταγωνισμό και την ασφάλεια του εφοδιασμού, θα πρέπει να αξιολογείται το ενδιαφέρον της αγοράς κατά τη φάση σχεδιασμού του έργου και να εφαρμόζονται κανόνες για τη διαχείριση της συμφόρησης. Εάν έργο υποδομής είναι στο έδαφος περισσότερων του ενός κρατών μελών, το αίτημα εξαίρεσης πρέπει να χειρίζεται ο Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, ο οποίος ιδρύεται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 713/2009, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με την ίδρυση του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας ⁽¹⁾ (ο «Οργανισμός»), ώστε να συνεκτιμώνται καλύτερα οι διασυνοριακές επιπτώσεις του και να διευκολύνεται ο διοικητικός χειρισμός του. Επιπλέον, λόγω των ασυνήθιστων χαρακτηριστικών κινδύνου της κατασκευής αυτών των εξαιρουμένων κύριων έργων υποδομής, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα να χορηγούνται προσωρινά στις επιχειρήσεις με συμφέροντα προμήθειας και παραγωγής εν μέρει παρεκκλίσεις από τους κανόνες διαχωρισμού για τα σχετικά έργα. Αυτό πρέπει να εφαρμόζεται ιδίως, για λόγους ασφαλείας του εφοδιασμού, σε νέους αγωγούς εντός της Κοινότητας που μεταφέρουν αέριο από τρίτες χώρες στην Κοινότητα. Οι εξαίρεσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο της οδηγίας 2003/55/ΕΚ εξακολουθούν να ισχύουν έως την προγραμματισμένη ημερομηνία λήξης, όπως έχει αποφασιστεί στο πλαίσιο της απόφασης για τη χορηγούμενη εξαίρεση.
- (36) Η εσωτερική αγορά φυσικού αερίου πάσχει από έλλειψη ρευστότητας και διαφάνειας, η οποία εμποδίζει την αποτελεσματική κατανομή των πόρων, την αντιστάθμιση του κινδύνου και την εμφάνιση νέων επιχειρήσεων. Η εμπιστοσύνη στην αγορά, η ρευστότητα στην αγορά και ο αριθμός των συμμετεχόντων στην αγορά θα πρέπει να αυξηθούν και, προς τούτο, πρέπει να αναβαθμιστεί η ρυθμιστική εποπτεία επί των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην προμήθεια αερίου. Οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να μην θίγουν την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία για τις χρηματοπιστωτικές αγορές, και να συμβιβάζονται με αυτήν. Οι ρυθμιστικοί φορείς ενέργειας και οι ρυθμιστικές αρχές των χρηματοπιστωτικών αγορών πρέπει να συνεργάζονται, ούτως ώστε να δίνεται και στις δύο η δυνατότητα να έχουν συνολική άποψη των εμπλεκόμενων αγορών.
- (37) Το φυσικό αέριο εισάγεται στην Κοινότητα κυρίως, και ολοένα περισσότερο, από τρίτες χώρες. Το κοινοτικό δίκαιο θα πρέπει να συνεκτιμά τα χαρακτηριστικά του φυσικού αερίου, όπως ορισμένες διαρθρωτικές δυσκαμψίες που απορρέουν από τη συγκέντρωση των προμηθευτών, τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις ή την έλλειψη κατάντη ρευστότητας. Συνεπώς, απαιτείται περισσότερη διαφάνεια, μεταξύ άλλων στη διαμόρφωση των τιμών.
- (38) Προτού εγκριθούν από την Επιτροπή οι κατευθυντήριες γραμμές για τον καθορισμό περαιτέρω απαιτήσεων τήρησης αρχείων, ο Οργανισμός και η Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Ευρωπαϊκών Αγορών Κινητών Αξιών, που θεσπίστηκε με την απόφαση 2009/77/ΕΚ της Επιτροπής ⁽²⁾, θα πρέπει να συνεργαστούν για να εξετάσουν το περιεχόμενο των κατευθυντηρίων γραμμών και να γνωμοδοτήσουν στην

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽²⁾ ΕΕ L 25 της 29.1.2009, σ. 18.

Επιτροπή. ΟΟργανισμός και η Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Ευρωπαϊκών Αγορών Κινητών Αξιών θα πρέπει επίσης να συνεργαστούν για να διερευνήσουν περαιτέρω και να γνωμοδοτήσουν επί του κατά πόσον οι συναλλαγές που αφορούν συμβάσεις προμήθειας αερίου και παραγώγων αερίου πρέπει να υπόκεινται σε απαιτήσεις διαφάνειας πριν ή/και μετά τη συναλλαγή και, εφόσον ναι, ποιο πρέπει να είναι το περιεχόμενο των εν λόγω απαιτήσεων.

(39) Τα κράτη μέλη ή, όταν ένα κράτος μέλος διαθέτει σχετική πρόβλεψη, η ρυθμιστική αρχή, θα πρέπει να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη συμβάσεων προμήθειας με δυνατότητα διακοπής.

(40) Για την ασφάλεια του εφοδιασμού, θα πρέπει να παρακολουθείται το ισοζύγιο εφοδιασμού/ζήτησης ανά τα κράτη μέλη, και να ακολουθεί η υποβολή σχετικής έκθεσης για την κατάσταση που επικρατεί σε κοινοτικό επίπεδο, λαμβανομένου υπόψη του δυναμικού διασύνδεσης μεταξύ των περιοχών. Η παρακολούθηση θα πρέπει να γίνεται αρκετά νωρίς ώστε σε περίπτωση που διακυβεύεται η ασφάλεια του εφοδιασμού να μπορούν να ληφθούν τα ενδεδειγμένα μέτρα. Η κατασκευή και η συντήρηση των απαιτούμενων υποδομών δικτύου, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης, θα πρέπει να συντελεί στο να υπάρχει σταθερός εφοδιασμός αερίου.

(41) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε, λαμβάνοντας υπόψη τις απαραίτητες απαιτήσεις ποιότητας, να παρέχεται στο βιοαέριο και στο αέριο που παράγεται από βιομάζα ή σε άλλα είδη αερίων πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στο δίκτυο φυσικού αερίου, εφόσον η πρόσβαση αυτή τηρεί συνεχώς τους συναφείς τεχνικούς κανόνες και προδιαγραφές ασφαλείας. Οι εν λόγω κανόνες και προδιαγραφές θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι είναι τεχνικώς δυνατή η ασφαλής διοχέτευση των αερίων αυτών στο δίκτυο φυσικού αερίου καθώς και η μεταφορά τους μέσω αυτού και θα πρέπει επίσης να αφορούν και τα χημικά τους χαρακτηριστικά.

(42) Οι μακροπρόθεσμες συμβάσεις θα εξακολουθήσουν να αποτελούν σημαντικό σκέλος της προμήθειας φυσικού αερίου των κρατών μελών και θα πρέπει να διατηρηθούν ως εναλλακτική λύση για τις εταιρείες προμήθειας φυσικού αερίου, εφόσον δεν υπονομεύουν τους στόχους της παρούσας οδηγίας και εφόσον συνάδουν με τη συνθήκη, καθώς και με τους κανόνες του ανταγωνισμού. Είναι επομένως απαραίτητο να λαμβάνονται υπόψη οι μακροπρόθεσμες συμβάσεις κατά τον προγραμματισμό του δυναμικού προμήθειας και μεταφοράς των επιχειρήσεων φυσικού αερίου.

(43) Προκειμένου να διασφαλισθεί η διατήρηση των υψηλών επιπέδων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας στην Κοινότητα, όλα τα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη για την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να κοινοποιούνται τακτικά στην Επιτροπή. Η Επιτροπή οφείλει να δημοσιεύει τακτικά έκθεση η οποία να αναλύει τα μέτρα που ελήφθησαν σε εθνικό επίπεδο για την επίτευξη των στόχων παροχής υπηρεσίας κοινής ωφελείας, συγκρίνοντας την αποτελεσματικότητά τους, με απώτερο σκοπό την παροχή συστάσεων για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο προς επίτευξη υπηρεσιών κοινής ωφελείας υψηλών προδιαγραφών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι καταναλωτές, όταν συνδέονται με το δίκτυο αερίου, να ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματά τους να

προμηθεύονται αέριο συγκεκριμένης ποιότητας σε λογικές τιμές. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη για την προστασία των τελικών καταναλωτών ενδέχεται να διαφέρουν αναλόγως του αν πρόκειται για τους οικιακούς πελάτες ή για μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

(44) Η τήρηση των απαιτήσεων περί υπηρεσιών κοινής ωφελείας αποτελεί θεμελιώδη απαίτηση της παρούσας οδηγίας, η δε παρούσα οδηγία θα πρέπει προπάντων να καθορίζει κοινά ελάχιστα πρότυπα τα οποία θα τηρούνται από όλα τα κράτη μέλη και τα οποία θα λαμβάνουν υπόψη τους στόχους της προστασίας των καταναλωτών, της ασφάλειας του εφοδιασμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και των ισοδυνάμων επιπέδων ανταγωνισμού σε όλα τα κράτη μέλη. Είναι σημαντικό οι απαιτήσεις περί υπηρεσιών κοινής ωφελείας να μπορούν να ερμηνεύονται σε εθνική βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες και τηρουμένου του κοινοτικού δικαίου.

(45) Τα μέτρα που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για την επίτευξη των στόχων της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής ενδέχεται να περιλαμβάνουν, ιδίως, την παροχή κατάλληλων οικονομικών κινήτρων, με χρήση, όπου είναι σκόπιμο, όλων των υφιστάμενων εθνικών και κοινοτικών μέσων. Τα μέσα αυτά δύναται να συμπεριλαμβάνουν μηχανισμούς ευθύνης ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίες επενδύσεις.

(46) Στο βαθμό που τα μέτρα τα θεσιζόμενα από τα κράτη μέλη για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσίας κοινής ωφελείας συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, η κοινοποίησή τους στην Επιτροπή είναι, σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης, υποχρεωτική.

(47) Οι απαιτήσεις περί υπηρεσιών κοινής ωφελείας και τα κοινά ελάχιστα πρότυπα που αυτές συνεπάγονται πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω ώστε να διασφαλισθεί ότι όλοι οι καταναλωτές, και ιδιαίτερα οι πιο εύαλστοι, έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από τον ανταγωνισμό και τις δικαιότερες τιμές. Οι απαιτήσεις δημόσιας υπηρεσίας ορίζονται σε εθνικό επίπεδο, με συνεκτίμηση των εθνικών συνθηκών και με παράλληλο σεβασμό του κοινοτικού δικαίου εκ μέρους των κρατών μελών. Οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο από τα κράτη μέλη, οι μικρές επιχειρήσεις, θα πρέπει να μπορούν να απολαμβάνουν υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια εφοδιασμού και τις εύλογες τιμές. Βασική πτυχή της προμήθειας των πελατών είναι η πρόσβαση σε αντικειμενικά και διαφανή δεδομένα που αφορούν την κατανάλωση. Επομένως, οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα κατανάλωσής τους, τις συναφείς τιμές και τις δαπάνες εξυπηρέτησης, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν από τους ανταγωνιστές να υποβάλουν προσφορές βάσει των δεδομένων αυτών. Οι καταναλωτές θα πρέπει επίσης να έχουν το δικαίωμα ορθής ενημέρωσης σχετικά με την ενέργεια που καταναλώνουν. Οι προπληρωμές θα πρέπει να αντανakλούν την πιθανή κατανάλωση φυσικού αερίου και τα διάφορα συστήματα πληρωμής δεν πρέπει να εισάγουν διακρίσεις. Η αρκετά συχνή παροχή πληροφοριών προς τους καταναλωτές σχετικά με το κόστος της ενέργειας θα δημιουργήσει κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς θα παρέχει στους πελάτες άμεση ενημέρωση σχετικά με τα αποτελέσματα των επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση, και για την αλλαγή συμπεριφοράς.

- (48) Τα συμφέροντα των καταναλωτών θα πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο της παρούσας οδηγίας και η ποιότητα εξυπηρέτησης να αποτελεί κεντρική ευθύνη των επιχειρήσεων φυσικού αερίου. Τα υφιστάμενα δικαιώματα των καταναλωτών θα πρέπει να ενισχυθούν και να διασφαλισθούν, και να περιλαμβάνουν μεγαλύτερη διαφάνεια. Η προστασία των καταναλωτών θα πρέπει να διασφαλίζει ότι όλοι οι καταναλωτές στο ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο απολαμβάνουν τα οφέλη μιας ανταγωνιστικής αγοράς. Τα δικαιώματα των καταναλωτών θα πρέπει να επιβάλλονται από τα κράτη μέλη ή, όταν το κράτος μέλος διαθέτει σχετική πρόβλεψη, από τις ρυθμιστικές αρχές.
- (49) Οι καταναλωτές θα πρέπει να διαθέτουν σαφείς και κατανοητές πληροφορίες όσον αφορά τα δικαιώματά τους σε σχέση με τον ενεργειακό τομέα. Η Επιτροπή θα πρέπει να καταρτίσει, ύστερα από διαβούλευση με τους ενδιαφερομένους, ήτοι τα κράτη μέλη, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, τις καταναλωτικές οργανώσεις και τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου, ένα προσιτό και εύχρηστο Ερωτηματολόγιο Καταναλωτή Ενέργειας, που θα δίνει στους πολίτες πρακτικές πληροφορίες για τα δικαιώματά τους. Το Ερωτηματολόγιο θα πρέπει να προσφέρεται σε όλους τους καταναλωτές και να είναι διαθέσιμο στο κοινό.
- (50) Η ενεργειακή φτώχεια είναι διογκούμενο πρόβλημα στην Κοινότητα. Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη που πλήττονται από αυτήν θα πρέπει, αν δεν το έχουν ακόμη πράξει, να αναπτύξουν εθνικά προγράμματα δράσης ή άλλα κατάλληλα πλαίσια δράσης κατά της ενεργειακής φτώχειας με σκοπό τη μείωση του αριθμού των ανθρώπων που υποφέρουν από μια τέτοια κατάσταση. Σε κάθε περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν τον απαραίτητο ενεργειακό εφοδιασμό των εύλωτων καταναλωτών. Προς τούτο, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ολοκληρωμένη προσέγγιση, π.χ. στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής, και τα μέτρα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν κοινωνικές πολιτικές ή βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης για την κατοικία. Κατ'ελάχιστον, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να επιτρέπει εθνικές πολιτικές υπέρ των εύλωτων καταναλωτών.
- (51) Εγγύηση για μεγαλύτερη προστασία των καταναλωτών αποτελεί η διαθεσιμότητα αποτελεσματικών μέσων επίλυσης των διαφορών για όλους τους καταναλωτές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν διαδικασίες για την ταχεία και αποτελεσματική εξέταση των παραπόνων.
- (52) Η εισαγωγή ευφών συστημάτων μέτρησης μπορεί να βασίζεται σε οικονομική αξιολόγηση. Αν η αξιολόγηση δείξει ότι η εισαγωγή παρόμοιων συστημάτων μέτρησης είναι οικονομικά εύλογη και αποδοτική από πλευράς κόστους μόνο για καταναλωτές με μια ορισμένη ποσότητα κατανάλωσης φυσικού αερίου, τα κράτη μέλη μπορούν να το λαμβάνουν αυτό υπόψη κατά την υλοποίηση ευφών συστημάτων μέτρησης.
- (53) Οι τιμές αγοράς θα πρέπει να παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα για την ανάπτυξη του δικτύου.
- (54) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποδίδουν μέγιστη σημασία στην προώθηση του θεμιτού ανταγωνισμού και της ευχερούς πρόσβασης για διάφορους προμηθευτές προκειμένου οι καταναλωτές να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν πλήρως τις ευκαιρίες που προσφέρει μια ελευθερωμένη εσωτερική αγορά φυσικού αερίου.
- (55) Για να υποστηριχθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού με παράλληλη διατήρηση πνεύματος αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως σε περίπτωση κρίσης ενεργειακού εφοδιασμού, είναι σημαντικό να υπάρχει ένα πλαίσιο περιφερειακής συνεργασίας σε πνεύμα αλληλεγγύης. Αυτή η συνεργασία σε πνεύμα αλληλεγγύης μπορεί να χρησιμοποιήσει, εφόσον το αποφασίσουν τα κράτη μέλη, πρώτα και καταρχήν μηχανισμούς βασισμένους στην αγορά. Μια τέτοια περιφερειακή και διμερής συνεργασία δεν θα πρέπει να επιβάλλει δυσανάλογο φόρτο στους συμμετέχοντες στην αγορά ή να δημιουργεί διακρίσεις μεταξύ τους.
- (56) Για να δημιουργηθεί εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενισχύσουν την ενοποίηση των εθνικών αγορών τους και τη συνεργασία των διαχειριστών δικτύων σε κοινοτικό και περιφερειακό επίπεδο, ενσωματώνοντας επίσης τα απομονωμένα συστήματα φυσικού αερίου που εξακολουθούν να υπάρχουν στην Κοινότητα.
- (57) Ένας από τους βασικούς στόχους της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να είναι η ανάπτυξη μιας πραγματικά ευρωπαϊκής αγοράς φυσικού αερίου, μέσω ενός συνδεδεμένου δικτύου σε ολόκληρη την Κοινότητα και, ως εκ τούτου, τα κανονιστικά θέματα που αφορούν τις διασυνοριακές διασυνδέσεις και τις περιφερειακές αγορές θα πρέπει να είναι ένα από τα βασικά καθήκοντα, σε στενή συνεργασία των ρυθμιστικών αρχών με τον Οργανισμό, όπου απαιτείται.
- (58) Προκειμένου να εξασφαλισθούν κοινοί κανόνες για μια πραγματικά εσωτερική αγορά, ένας από τους βασικούς στόχους της παρούσας οδηγίας πρέπει να είναι ο ευρείας κλίμακας εφοδιασμός με φυσικό αέριο. Προς το σκοπό αυτό, μη στρεβλωμένες τιμές αγοράς θα αποτελούσαν κίνητρο για διασυνοριακές διασυνδέσεις, οδηγώντας μακροπρόθεσμα σε σύγκλιση των τιμών.
- (59) Οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει επίσης να παρέχουν πληροφορίες στην αγορά ώστε να επιτρέπουν στην Επιτροπή να ασκεί τα καθήκοντα παρατήρησης και παρακολούθησης της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και της βραχυπρόθεσμης, μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης εξέλιξής της, όπου περιλαμβάνονται πτυχές όπως η προσφορά και η ζήτηση, οι υποδομές μεταφοράς και διανομής, η ποιότητα εξυπηρέτησης, οι διασυνοριακές συναλλαγές, η διαχείριση της συμφόρησης, οι επενδύσεις, οι τιμές χονδρικής και λιανικής κατανάλωσης, η ρευστότητα της αγοράς, και οι βελτιώσεις ως προς το περιβάλλον και την απόδοση. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να αναφέρουν στις αρχές ανταγωνισμού και στην Επιτροπή εκείνα τα κράτη μέλη στα οποία οι τιμές παρακωλύουν τον ανταγωνισμό και την ορθή λειτουργία της αγοράς.

(60) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η δημιουργία πλήρως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και συνεπώς είναι δυνατόν να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα δύναται να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με τις αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

(61) Δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα για τις διασυνοριακές ανταλλαγές φυσικού αερίου ⁽¹⁾, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να θεσπίζει κατευθυντήριες γραμμές για να επιτευχθεί ο αναγκαίος βαθμός εναρμόνισης. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, που συνιστούν δεσμευτικά εκτελεστικά μέτρα, αποτελούν, και σε σχέση με ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας, χρήσιμο εργαλείο που είναι δυνατόν να προσαρμοστεί γρήγορα όταν είναι αναγκαίο.

(62) Τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽²⁾.

(63) Συγκεκριμένα, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εγκρίνει τις κατευθυντήριες γραμμές που είναι αναγκαίες για να εξασφαλιστεί ο ελάχιστος βαθμός εναρμόνισης που απαιτείται για την επίτευξη του στόχου της παρούσας οδηγίας. Καθώς τα εν λόγω μέτρα είναι γενικής εμβέλειας και προορίζονται να τροποποιήσουν μη ουσιώδη στοιχεία της παρούσας οδηγίας διά της συμπληρώσεώς της με νέα μη ουσιώδη στοιχεία, πρέπει να εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 5α της απόφασης αριθ. 1999/468/ΕΚ.

(64) Σύμφωνα με το σημείο 34 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας ⁽³⁾, τα κράτη μέλη πρέπει να καταρτίζουν, προς ιδία χρήση και προς όφελος της Κοινότητας, δικούς τους πίνακες οι οποίοι να αποτυπώνουν, στο μέτρο του δυνατού, την αντιστοιχία της παρούσας οδηγίας με τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και να τους δημοσιοποιούν.

(65) Δεδομένης της εμβέλειας των τροποποιήσεων της οδηγίας 2003/55/ΕΚ, καλόν είναι, χάριν σαφήνειας και εξορθολογισμού, να ενσωματωθούν οι εν λόγω διατάξεις στο ενιαίο κείμενο νέας οδηγίας.

(66) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις βασικές αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κοινούς κανόνες που αφορούν τη μεταφορά, τη διανομή, την προμήθεια και την αποθήκευση φυσικού αερίου. Ορίζει τους κανόνες σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του τομέα του φυσικού αερίου, την πρόσβαση στην αγορά, τα κριτήρια και τις διαδικασίες χορήγησης αδειών για τη μεταφορά, τη διανομή, την προμήθεια και την αποθήκευση φυσικού αερίου και για την εκμετάλλευση των δικτύων.

2. Οι κανόνες που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία για το φυσικό αέριο, συμπεριλαμβανομένου του υδροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ), ισχύουν αδιακρίτως και για το βιοαέριο και το αέριο που παράγεται από βιομάζα ή άλλα είδη αερίου, εφόσον τα αέρια αυτά είναι τεχνικώς δυνατό να διοχετεύονται με ασφάλεια στο σύστημα φυσικού αερίου και να μεταφέρονται μέσω αυτού.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

(1) «επιχείρηση φυσικού αερίου»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μια από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια, αγορά ή αποθήκευση φυσικού αερίου, περιλαμβανομένου του ΥΦΑ, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές· στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες,

(2) «προς τα ανάντη δίκτυο αγωγών»: κάθε αγωγός ή δίκτυο αγωγών που λειτουργεί ή/και κατασκευάζεται ως μέρος ενός έργου παραγωγής πετρελαίου ή φυσικού αερίου, ή χρησιμοποιείται για την παροχέτευση φυσικού αερίου από ένα ή περισσότερα τέτοια έργα προς ένα εργοστάσιο ή τερματικό σταθμό επεξεργασίας ή τελικό παράκτιο σταθμό εκφόρτωσης,

(3) «μεταφορά»: η μεταφορά φυσικού αερίου μέσω δικτύου που αποτελείται κυρίως από αγωγούς υψηλής πίεσης πλην δικτύου αγωγών προς τα ανάντη και πλην δικτύου στο οποίο το τμήμα των αγωγών υψηλής πίεσης χρησιμοποιείται κυρίως στο πλαίσιο τοπικής διανομής φυσικού αερίου, με σκοπό την παροχή σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένου όμως του εφοδιασμού,

(4) «διαχειριστής συστήματος μεταφοράς»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της μεταφοράς και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν χρειάζεται, την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς φυσικού αερίου,

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 36 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽²⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

⁽³⁾ ΕΕ C 321 της 31.12.2003, σ. 1.

- (5) «διανομή»: η μεταφορά φυσικού αερίου μέσω τοπικών ή περιφερειακών δικτύων αγωγών με σκοπό την παράδοσή του σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας,
- (6) «διαχειριστής συστήματος διανομής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της διανομής και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, εφόσον είναι ανάγκη, την ανάπτυξη του συστήματος διανομής σε μία δεδομένη περιοχή, ενδεχομένως δε και των διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, καθώς και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διανομής φυσικού αερίου,
- (7) «προμήθεια»: η πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, φυσικού αερίου καθώς και ΥΦΑ σε πελάτες,
- (8) «επιχείρηση προμήθειας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα προμήθειας,
- (9) «εγκατάσταση αποθήκευσης»: η εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση φυσικού αερίου η οποία ανήκει ή/και την οποία εκμεταλλεύεται μια επιχείρηση φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του τμήματος των εγκαταστάσεων ΥΦΑ που χρησιμοποιείται για αποθήκευση, εξαιρουμένου του τμήματος που χρησιμοποιείται για δραστηριότητες παραγωγής και εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς,
- (10) «διαχειριστής συστήματος αποθήκευσης»: το νομικό ή φυσικό πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα αποθήκευσης και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία εγκατάστασης αποθήκευσης,
- (11) «εγκατάσταση ΥΦΑ»: ο τερματικός σταθμός που χρησιμοποιείται για την υγροποίηση φυσικού αερίου ή την εισαγωγή, την εκφόρτωση και την εκ νέου αεριοποίηση ΥΦΑ, και περιλαμβάνει τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση που είναι αναγκαίες για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του συστήματος μεταφοράς χωρίς ωστόσο να συμπεριλαμβάνει τμήματα τερματικών σταθμών ΥΦΑ που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση,
- (12) «διαχειριστής συστήματος ΥΦΑ»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διενεργεί την υγροποίηση του φυσικού αερίου ή την εισαγωγή, εκφόρτωση και την εκ νέου αεριοποίηση ΥΦΑ και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία εγκατάστασης ΥΦΑ,
- (13) «σύστημα»: τα δίκτυα μεταφοράς, τα δίκτυα διανομής, οι εγκαταστάσεις ΥΦΑ ή/και οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης που ανήκουν σε επιχείρηση φυσικού αερίου ή/και τα εκμεταλλεύεται τέτοια επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων των αποθεμάτων εντός αγωγών και των εγκαταστάσεων για την παροχή βοηθητικών υπηρεσιών, καθώς και των εγκαταστάσεων συνδεδεμένων επιχειρήσεων που απαιτούνται για την παροχή πρόσβασης στη μεταφορά, τη διανομή και το ΥΦΑ,
- (14) «βοηθητικές υπηρεσίες»: όλες οι υπηρεσίες που είναι αναγκαίες για την πρόσβαση και την εκμετάλλευση των δικτύων μεταφοράς ή/και δικτύων διανομής, των εγκαταστάσεων ΥΦΑ, ή/και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης στις οποίες περιλαμβάνεται η εξισορρόπηση φορτίου και οι διατάξεις ανάμειξης, όχι όμως και οι εγκαταστάσεις που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς,
- (15) «αποθέματα εντός αγωγών (linerack)»: το αέριο που είναι αποθηκευμένο με συμπίεση στα συστήματα μεταφοράς και διανομής αερίου, εξαιρουμένων, όμως, των εγκαταστάσεων που προορίζονται για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς,
- (16) «διασυνδεδεμένο δίκτυο»: δίκτυο αποτελούμενο από αριθμό συστημάτων που συνδέονται μεταξύ τους,
- (17) «γραμμή διασύνδεσης»: η γραμμή μεταφοράς που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο κρατών μελών με αποκλειστικό σκοπό τη σύνδεση των εθνικών συστημάτων μεταφοράς αυτών των κρατών μελών,
- (18) «απευθείας γραμμή»: αγωγός φυσικού αερίου συμπληρωματικός του διασυνδεδεμένου δικτύου,
- (19) «ολοκληρωμένη επιχείρηση φυσικού αερίου»: η επιχείρηση που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη,
- (20) «κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση»: επιχείρηση φυσικού αερίου ή όμιλος επιχειρήσεων φυσικού αερίου, όπου το ίδιο πρόσωπο ή τα ίδια πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς, διανομής, ΥΦΑ και αποθήκευσης και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας φυσικού αερίου,
- (21) «οριζόντια ολοκληρωμένη επιχείρηση»: η επιχείρηση που ασκεί μια τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας ή αποθήκευσης φυσικού αερίου, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα του φυσικού αερίου,
- (22) «συνδεδεμένη επιχείρηση»: οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις, κατά την έννοια του άρθρου 41 της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, βασιζόμενης στο άρθρο 44 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) (*) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς (1) ή/και οι συγγενείς επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 33 παράγραφος 1 της ίδιας οδηγίας ή/και οι επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους,
- (23) «χρήστης συστήματος»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί το σύστημα ή τροφοδοτείται από αυτό,
- (24) «πελάτης»: ο χονδρικός και ο τελικός πελάτης φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου που αγοράζουν φυσικό αέριο,
- (25) «οικιακός πελάτης»: ο πελάτης που αγοράζει φυσικό αέριο για δική του οικιακή κατανάλωση,
- (26) «μη οικιακός πελάτης»: ο πελάτης που αγοράζει φυσικό αέριο το οποίο δεν προορίζεται για οικιακή του χρήση,
- (27) «τελικός πελάτης»: ο πελάτης που αγοράζει φυσικό αέριο για δική του χρήση,
- (28) «επιλέξιμος πελάτης»: ο πελάτης που είναι ελεύθερος να αγοράζει φυσικό αέριο από τον προμηθευτή της επιλογής του κατά την έννοια του άρθρου 37,

(*) Ο τίτλος της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ προσαρμόστηκε για να ληφθεί υπόψη η αναρτίμηση των άρθρων της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 12 της συνθήκης του Άμστερνταμ: η αρχική παραπομπή ήταν για το άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ).

(1) ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1.

- (29) «πελάτης χονδρικής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εκτός των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των διαχειριστών συστημάτων διανομής, το οποίο αγοράζει φυσικό αέριο προκειμένου να το μεταπωλήσει εντός ή εκτός του συστήματος στο οποίο είναι εγκατεστημένο,
- (30) «μακροπρόθεσμος προγραμματισμός»: ο προγραμματισμός του εφοδιασμού και του μακροπρόθεσμου μεταφορικού δυναμικού των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, με σκοπό την κάλυψη της ζήτησης σε φυσικό αέριο του συστήματος, τη διαφοροποίηση των πηγών και την εξασφάλιση του εφοδιασμού των πελατών,
- (31) «αναδυόμενη αγορά»: το κράτος μέλος στο οποίο η πρώτη εμπορική προμήθεια της πρώτης μακροχρόνιας σύμβασής του για την προμήθεια φυσικού αερίου πραγματοποιήθηκε εντός των τελευταίων δέκα ετών,
- (32) «ασφάλεια»: τόσο η ασφάλεια του εφοδιασμού και της παροχής φυσικού αερίου, όσο και η τεχνική ασφάλεια,
- (33) «νέα υποδομή»: υποδομή που δεν έχει ολοκληρωθεί στις 4 Αυγούστου 2003,
- (34) «σύμβαση προμήθειας αερίου»: σύμβαση προμήθειας φυσικού αερίου, μη συμπεριλαμβανομένου παραγώγου φυσικού αερίου,
- (35) «παραγώγο φυσικού αερίου»: χρηματοπιστωτικό μέσο που προσδιορίζεται σε ένα από τα σημεία 5, 6 ή 7 του μέρους Γ του παραρτήματος I της οδηγίας 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων ⁽¹⁾, και το οποίο σχετίζεται με το φυσικό αέριο,
- (36) «έλεγχος»: δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως από:
- δικαιώματα κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης·
 - δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της σύνθεσης, των συσκέψεων ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 3

Υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και προστασία των πελατών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, βάσει της θεσμικής τους οργάνωσης και τηρώντας δεόντως την αρχή της επικουρικότητας, ότι, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές της παρούσας οδηγίας, με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικώς βιώσιμης αγοράς φυσικού αερίου και δεν κάνουν διακρίσεις μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων όσον αφορά τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις τους.

⁽¹⁾ ΕΕ L 145 της 30.4.2004, σ. 1.

2. Τηρώντας πλήρως τις οικείες διατάξεις της συνθήκης, και ιδίως το άρθρο 86, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του φυσικού αερίου, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας οι οποίες μπορούν να αφορούν την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας του εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα και τις τιμές παροχής, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του κλίματος, της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της ενεργειακής αποδοτικότητας. Οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες και να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου της Κοινότητας στους εθνικούς καταναλωτές. Όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού, την ενεργειακή αποδοτικότητα/διαχείριση της ζήτησης και την επίτευξη των στόχων για το περιβάλλον και την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν μακροπρόθεσμο προγραμματισμό, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο τρίτα μέρη να ζητήσουν πρόσβαση στο σύστημα.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των τελικών πελατών, και μεριμνούν ιδίως ώστε να υπάρχουν επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία των ευάλωτων πελατών. Στο πλαίσιο αυτό, κάθε κράτος μέλος ορίζει την έννοια των ευάλωτων πελατών, η οποία μπορεί να αναφέρεται στην ενεργειακή πενία και, μεταξύ άλλων, στην απαγόρευση αποσύνδεσης των πελατών αυτών σε κρίσιμες περιόδους. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που συνδέονται με ευάλωτους πελάτες. Ειδικότερα, θεσπίζουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία των τελικών πελατών σε απομακρυσμένες περιοχές που έχουν σύνδεση με το σύστημα φυσικού αερίου. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν έναν προμηθευτή εσχάτου ανάγκης για πελάτες που συνδέονται με το δίκτυο φυσικού αερίου. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν υψηλά επίπεδα προστασίας των καταναλωτή, ιδίως όσον αφορά τη διαφάνεια σχετικά με τους συμβατικούς όρους και προϋποθέσεις, τη γενική πληροφόρηση και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο επιλέξιμος πελάτης είναι στην πράξη σε θέση να αλλάξει εύκολα προμηθευτή. Όσον αφορά τουλάχιστον τους οικιακούς πελάτες, τα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνουν τα μέτρα που αναφέρονται στο παράρτημα Ι.

4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, όπως εθνικά σχέδια δράσης στον τομέα της ενέργειας, παροχές στο πλαίσιο των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, για να εξασφαλίσουν στους ευάλωτους καταναλωτές τον αναγκαίο εφοδιασμό με φυσικό αέριο ή τη στήριξη βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης, προκειμένου να αντιμετωπίσουν την ενεργειακή φτώχεια όπου εντοπίζεται, μεταξύ άλλων στο ευρύτερο πλαίσιο της φτώχειας. Τα μέτρα αυτά δεν θα πρέπει να εμποδίζουν το πραγματικό άνοιγμα της αγοράς, που προβλέπεται στο άρθρο 37, ούτε τη λειτουργία της αγοράς, και θα πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή, όπου αρμόζει, σύμφωνα με την παράγραφο 11 του παρόντος άρθρου. Η κοινοποίηση αυτή δεν περιλαμβάνει τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του γενικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όλοι οι καταναλωτές που συνδέονται με το δίκτυο φυσικού αερίου έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν το φυσικό τους αέριο από προμηθευτή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας του προμηθευτή, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο είναι καταχωρημένος ο προμηθευτής, εφόσον αυτός τηρεί τις κείμενες διατάξεις εμπορίας και εξισορρόπησης. Από την άποψη αυτή, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι διοικητικές διαδικασίες δεν εισάγουν εμπόδια εις βάρος επιχειρήσεων προμήθειας που έχουν ήδη καταχωρηθεί σε άλλο κράτος μέλος.

6. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι:

- α) όταν ένας πελάτης, ενώ τηρεί τους συμβατικούς όρους, επιθυμεί να αλλάξει προμηθευτή, η αλλαγή θα πραγματοποιείται από τον ενδιαφερόμενο ή τους ενδιαφερόμενους διαχειριστές εντός τριών εβδομάδων και
- β) οι πελάτες έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν όλα τα σχετικά στοιχεία για την κατανάλωση.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου παρέχονται σε όλους τους πελάτες και χωρίς διακρίσεις σε σχέση με το κόστος, την προσπάθεια ή το χρόνο.

7. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη των στόχων της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και της προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, μέσων για την καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών, και της ασφάλειας του εφοδιασμού. Τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν ειδικότερα τη χορήγηση κατάλληλων οικονομικών κινήτρων, αξιοποιώντας, ανάλογα με την περίπτωση, όλα τα υφιστάμενα εθνικά και κοινοτικά μέσα, για τη συντήρηση και την κατασκευή της αναγκαίας υποδομής δικτύων, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης.

8. Προκειμένου να προωθηθεί η ενεργειακή απόδοση, τα κράτη μέλη, ή όταν το κράτος μέλος διαθέτει σχετική πρόβλεψη, η ρυθμιστική αρχή, συνιστούν ένθερμα στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου να βελτιστοποιήσουν τη χρήση φυσικού αερίου, για παράδειγμα με την προσφορά υπηρεσιών ενεργειακής διαχείρισης, την ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων τιμολόγησης ή την εισαγωγή ευφύων συστημάτων μέτρησης ή ευφύων δικτύων, όπου αρμόζει.

9. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη δημιουργία ενιαίων σημείων επαφής, απ' όπου θα διατίθεται στους καταναλωτές το σύνολο των αναγκαίων πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματά τους, την ισχύουσα νομοθεσία και τους τρόπους προσφυγής που διαθέτουν σε περίπτωση διαφοράς. Τα εν λόγω σημεία επαφής μπορούν να αποτελούν τμήμα γενικών σημείων πληροφόρησης των καταναλωτών.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι υπάρχει ανεξάρτητος μηχανισμός, όπως διαμεσολαβητής ενέργειας ή φορέας των καταναλωτών, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση παραπόνων και την εξωδικαστική επίλυση διαφορών.

10. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να μην εφαρμόζουν τις διατάξεις του άρθρου 4 όσον αφορά τη διανομή, αν η εφαρμογή τους θα παρεμπόδιζε, από νομική ή πραγματική άποψη, την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου προς το κοινό οικονομικό συμφέρον και στο μέτρο που η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν θα επηρεαζόταν σε βαθμό αντίθετο προς τα συμφέροντα της Κοινότητας. Τα συμφέροντα της Κοινότητας περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τον ανταγωνισμό όσον αφορά τους επιλέξιμους πελάτες σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και το άρθρο 86 της συνθήκης.

11. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν, κατά την έναρξη εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, την Επιτροπή για όλα τα μέτρα που θεσπίζουν για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος, και για τις πιθανές επιπτώσεις τους στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό, ανεξαρτήτως εάν τα εν λόγω μέτρα απαιτούν

ή όχι παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία. Στη συνέχεια τα κράτη μέλη γνωστοποιούν ανά διετία στην Επιτροπή οποιεσδήποτε αλλαγές έχουν επέλθει στα εν λόγω μέτρα, αναφέροντας εάν επιβάλλεται ή όχι παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία

12. Η Επιτροπή καταρτίζει, σε διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους κύκλους συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των καταναλωτικών οργανώσεων και των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, ένα σαφές και συνοπτικό Ερωτηματολόγιο Καταναλωτή Ενέργειας με πρακτικές πληροφορίες που συνδέονται με τα δικαιώματα των καταναλωτών ενέργειας. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές φυσικού αερίου ή οι διαχειριστές συστημάτων διανομής, σε συνεργασία με τη ρυθμιστική αρχή, λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να στείλουν σε όλους τους καταναλωτές τους ένα αντίγραφο του Ερωτηματολογίου και μεριμνούν ώστε το Ερωτηματολόγιο να είναι διαθέσιμο στο κοινό.

Άρθρο 4

Διαδικασία χορήγησης αδειών

1. Οσάκις απαιτείται άδεια (π.χ. ειδική άδεια, συναίνεση, εκχώρηση, συγκατάθεση ή έγκριση) για την κατασκευή ή την εκμετάλλευση εγκαταστάσεων φυσικού αερίου, τα κράτη μέλη ή η αρμόδια αρχή την οποία ορίζουν χορηγούν άδειες κατασκευής ή/και εκμετάλλευσης τέτοιων εγκαταστάσεων, αγωγών και συναφών εξοπλισμών στο έδαφός τους, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 έως 4. Τα κράτη μέλη ή η υπ' αυτών οριζόμενη αρμόδια αρχή δύνανται επίσης να χορηγούν άδειες στην ίδια βάση για την προμήθεια φυσικού αερίου, μεταξύ άλλων και σε πελάτες χονδρικής.

2. Όταν εφαρμόζουν σύστημα χορήγησης αδειών, τα κράτη μέλη καθορίζουν αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια τα οποία πρέπει να πληροί η επιχείρηση που ζητά άδεια κατασκευής ή/και εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων φυσικού αερίου, ή άδεια προμήθειας φυσικού αερίου. Τα αμερόληπτα κριτήρια και διαδικασίες για τη χορήγηση αδειών δημοσιοποιούνται. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διαδικασίες χορήγησης αδειών για εγκαταστάσεις, αγωγούς και συναφή εξοπλισμό, λαμβάνουν υπόψη τη σημασία του έργου για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, όπου αρμόζει.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την αντικειμενικότητα και την αμεροληψία των λόγων απόρριψης μιας αίτησης για χορήγηση άδειας, καθώς και τη γνωστοποίησή τους στον αιτούντα. Οι λόγοι απόρριψης διαβιβάζονται στην Επιτροπή προς ενημέρωσή της. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διαδικασία που παρέχει στον αιτούντα τη δυνατότητα προσφυγής κατά της απόρριψης της αίτησης.

4. Για την ανάπτυξη νεοεφοδιαζόμενων περιοχών και για την εν γένει αποτελεσματική λειτουργία, με την επιφύλαξη του άρθρου 38, τα κράτη μέλη δύνανται να αρνούνται τη χορήγηση και άλλης άδειας για κατασκευή και εκμετάλλευση δικτύων αγωγών διανομής σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη περιοχή εφόσον έχουν ήδη κατασκευασθεί ή προβλέπεται να κατασκευασθούν εκεί τέτοια δίκτυα αγωγών και εφόσον το υπάρχον ή προβλεπόμενο μεταφορικό δυναμικό δεν έχει κορεσθεί.

Άρθρο 5

Παρακολούθηση της ασφάλειας του εφοδιασμού

Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την παρακολούθηση της ασφάλειας εφοδιασμού. Όταν θεωρούν ότι ενδείκνυται, μπορούν να αναθέτουν αυτό το καθήκον στις ρυθμιστικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 1. Η παρακολούθηση καλύπτει, ιδίως, το ισοζύγιο προσφοράς/ζήτησης στην εθνική αγορά, το επίπεδο της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης και των διαθέσιμων προμηθειών, το προβλεπόμενο επιπλέον δυναμικό που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή κατασκευή, και την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης των δικτύων, καθώς και μέτρα για την κάλυψη της ανώτατης ζήτησης και την αντιμετώπιση τυχόν ελλειμμάτων ενός ή περισσότερων προμηθευτών. Οι αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν, μέχρι την 31η Ιουλίου κάθε έτους, έκθεση στην οποία συνοψίζονται οι παρατηρήσεις από την παρακολούθηση των εν λόγω θεμάτων και τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή προβλέπεται να ληφθούν για την αντιμετώπισή τους, και διαβιβάζουν πάραυτα την έκθεση στην Επιτροπή.

Άρθρο 6

Περιφερειακή αλληλεγγύη

1. Για να διασφαλιστεί η ασφάλεια του εφοδιασμού στην εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, τα κράτη μέλη συνεργάζονται με σκοπό την προώθηση της περιφερειακής και διμερούς αλληλεγγύης.
2. Η συνεργασία αυτή αφορά καταστάσεις που συνεπάγονται ή ενδέχεται να συνεπάγονται βραχυπρόθεσμα σοβαρή διαταραχή του εφοδιασμού που να επηρεάζει κράτος μέλος. Περιλαμβάνει:
 - α) συντονισμό των εθνικών μέτρων έκτακτης ανάγκης που αναφέρονται στο άρθρο 8 της οδηγίας 2004/67/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 2004, σχετικά με τα μέτρα διασφάλισης του εφοδιασμού με φυσικό αέριο ⁽¹⁾·
 - β) προσδιορισμό και, όταν είναι αναγκαίο, ανάπτυξη ή αναβάθμιση των διασυνδέσεων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου· και
 - γ) προϋποθέσεις και πρακτικούς όρους παροχής αμοιβαίας συνδρομής.
3. Η Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη τηρούνται ενήμεροι για την εν λόγω συνεργασία.
4. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για την περιφερειακή συνεργασία σε πνεύμα αλληλεγγύης. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπλήρωσής της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 51 παράγραφος 3.

Άρθρο 7

Προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας

1. Τα κράτη μέλη καθώς και οι ρυθμιστικές αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους για την ενοποίηση των εθνικών αγορών τους σε ένα και περισσότερα περιφερειακά επίπεδα, ως ένα βήμα προς μια πλήρως απελευθερωμένη εσωτερική αγορά. Ειδικότερα, οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη προωθούν και διευκολύνουν τη συνεργασία των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς σε περιφερειακό επίπεδο, μεταξύ άλλων σε

διασυννορικά ζητήματα με στόχο τη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς, ενισχύουν τη συνεκτικότητα του νομικού, ρυθμιστικού και τεχνικού πλαισίου τους και διευκολύνουν την ενσωμάτωση των απομονωμένων συστημάτων που δημιουργούν νησίδες φυσικού αερίου, που εξακολουθούν να υπάρχουν στην Κοινότητα. Οι γεωγραφικές περιοχές που καλύπτει μια τέτοια περιφερειακή συνεργασία περιλαμβάνουν τη συνεργασία στις γεωγραφικές περιοχές που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009. Η συνεργασία αυτή μπορεί να καλύψει και άλλες γεωγραφικές περιοχές.

2. Ο Οργανισμός συνεργάζεται με εθνικές ρυθμιστικές αρχές και διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ώστε να εξασφαλίσει τη συμβατότητα των κανονιστικών πλαισίων μεταξύ περιφερειών με στόχο να δημιουργηθεί μια ανταγωνιστική εσωτερική αγορά φυσικού αερίου. Όταν ο Οργανισμός κρίνει ότι απαιτούνται δεσμευτικοί κανόνες για την εν λόγω συνεργασία, διατυπώνει κατάλληλες συστάσεις.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, μέσω της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς έχουν ένα ή περισσότερα ολοκληρωμένα συστήματα σε περιφερειακό επίπεδο τα οποία καλύπτουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη όσον αφορά την κατανομή δυναμικού και τον έλεγχο της ασφάλειας του δικτύου.

4. Αν διαχειριστές κατέχουν ολοκληρωμένου συστήματος μεταφοράς συμμετέχουν σε κοινή επιχείρηση που έχει συσταθεί για την εφαρμογή της συνεργασίας, η κοινή επιχείρηση καταρτίζει και εφαρμόζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο καθορίζονται τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλειστεί οποιαδήποτε μεροληπτική και αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη του στόχου της αποτροπής μεροληπτικής και αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς. Το πρόγραμμα υπόκειται στην έγκριση του Οργανισμού. Η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται σε ανεξάρτητη παρακολούθηση από τους υπευθύνους συμμόρφωσης των κάθετα ολοκληρωμένων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς.

Άρθρο 8

Τεχνικοί κανόνες

Οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τον καθορισμό κριτηρίων τεχνικής ασφαλείας και την εκπόνηση και δημοσιοποίηση τεχνικών κανόνων που ορίζουν τις στοιχειώδεις απαιτήσεις τεχνικού σχεδιασμού και λειτουργίας όσον αφορά τη σύνδεση με το δίκτυο εγκαταστάσεων ΥΦΑ, εγκαταστάσεις αποθήκευσης, άλλα δίκτυα μεταφοράς ή διανομής, και απευθείας γραμμές. Οι τεχνικοί αυτοί κανόνες εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων, είναι αντικειμενικοί και δεν εισάγουν διακρίσεις. Ο Οργανισμός μπορεί να προβεί σε κατάλληλες συστάσεις για την επίτευξη συμβατότητας των κανόνων αυτών, όταν χρειάζεται. Οι κανόνες αυτοί κοινοποιούνται στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών ⁽²⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 127 της 29.4.2004, σ. 92.

⁽²⁾ ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 37.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΜΕΤΑΦΟΡΑ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΥΦΑ

Άρθρο 9

Διαχωρισμός συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι από τις 3 Μαρτίου 2012:
 - a) κάθε επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της σύστημα μεταφοράς ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς·
 - β) το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται:
 - i) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς, ούτε
 - ii) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή επί συστήματος μεταφοράς και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας,
 - γ) το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται να διορίζουν μέλη του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας· και
 - δ) το ίδιο πρόσωπο δεν δικαιούται να είναι μέλος του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, τόσο σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας όσο και σε διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σύστημα μεταφοράς.
2. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ) περιλαμβάνουν ειδικότερα:
 - a) την εξουσία άσκησης δικαιωμάτων ψήφου·
 - β) την εξουσία διορισμού μελών του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση· ή
 - γ) την κατοχή πλειοψηφικού μεριδίου.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο β), η έννοια «επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας» περιλαμβάνει την έννοια «επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας» κατά την έννοια της οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας⁽¹⁾, και οι όροι «διαχειριστής συστήματος μεταφοράς» και «σύστημα μεταφοράς» περιλαμβάνουν τους όρους «διαχειριστής συστήματος μεταφοράς» και «σύστημα μεταφοράς» όπως νοούνται σε αυτή την οδηγία.

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν παρεκκλίσεις από την παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ) έως τις 3 Μαρτίου 2013, υπό τον όρο ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς δεν αποτελούν μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

5. Η υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου θεωρείται ότι πληρούται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που έχουν στην ιδιοκτησία τους συστήματα μεταφοράς έχουν συστήσει κοινοπραξία η οποία ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη για τα εν λόγω συστήματα μεταφοράς. Καμία άλλη επιχείρηση δεν επιτρέπεται να συμμετέχει στην κοινοπραξία, εκτός εάν έχει εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 14 ως ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή ως ανεξάρτητος διαχειριστής μεταφοράς για τους σκοπούς του κεφαλαίου IV.

6. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εφόσον το πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία β), γ) και δ) είναι το κράτος μέλος ή άλλος δημόσιος φορέας, τότε δύο διαφορετικοί δημόσιοι φορείς που ασκούν έλεγχο σε έναν διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή σε σύστημα μεταφοράς αφενός και σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας αφετέρου, δεν θεωρούνται ότι είναι το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα.

7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 16 και κατέχονται από διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, ο οποίος ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, καθώς και το προσωπικό του εν λόγω διαχειριστή συστήματος μεταφοράς δεν διαβιβάζονται ούτε μετατίθενται σε επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας.

8. Εφόσον στις 3 Σεπτεμβρίου 2009, το σύστημα μεταφοράς ανήκει σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν την παράγραφο 1.

Στην περίπτωση αυτή, το οικείο κράτος μέλος είτε:

- a) ορίζει ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος σύμφωνα με το άρθρο 14· ή
- β) συμμορφώνεται με τις διατάξεις του κεφαλαίου IV.

9. Εφόσον στις 3 Σεπτεμβρίου 2009, το σύστημα μεταφοράς ανήκει σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση και υφίστανται ρυθμίσεις που εγγυώνται ουσιαστικότερη ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από τις διατάξεις του Κεφαλαίου IV, ένα κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει την παράγραφο 1.

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 55 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

10. Προτού μια επιχείρηση εγκριθεί και διοριστεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου, πρέπει να πιστοποιηθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 10 παράγραφοι 4, 5 και 6 της παρούσας οδηγίας και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009, δυνάμει των οποίων η Επιτροπή οφείλει να επαληθεύει ότι οι ρυθμίσεις που υφίστανται εγγυώνται σαφώς ουσιαστικότερη ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από τις διατάξεις του κεφαλαίου IV.

11. Κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της σύστημα μεταφοράς σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να παρεμποδίζεται να λάβει μέτρα για τη συμμόρφωσή της με την παράγραφο 1.

12. Οι επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας δεν δικαιούνται σε καμία περίπτωση να αποκτούν τον έλεγχο ή να ασκούν οιοδήποτε δικαίωμα άμεσα ή έμμεσα επί διαχωρισμένων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς στα κράτη μέλη τα οποία εφαρμόζουν την παράγραφο 1.

Άρθρο 10

Διορισμός και πιστοποίηση διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς

1. Προτού μια επιχείρηση εγκριθεί και διοριστεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, πρέπει να πιστοποιηθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες των παραγράφων 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

2. Επιχειρήσεις οι οποίες έχουν στην ιδιοκτησία τους σύστημα μεταφοράς και έχουν πιστοποιηθεί από την εθνική ρυθμιστική αρχή ότι πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 9, σύμφωνα με την κατωτέρω διαδικασία πιστοποίησης, εγκρίνονται και διορίζονται ως διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς από τα κράτη μέλη. Ο διορισμός των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς κοινοποιείται στην Επιτροπή και δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

3. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς γνωστοποιούν στη ρυθμιστική αρχή κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή που ενδεχομένως καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της συμμόρφωσής τους προς τις επιταγές του άρθρου 9.

4. Οι ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν τη διαρκή συμμόρφωση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς προς τις επιταγές του άρθρου 9. Κινούν τη διαδικασία πιστοποίησης για να διαπιστωθεί η εν λόγω συμμόρφωση:

- α) ύστερα από γνωστοποίηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 3·
- β) με δική τους πρωτοβουλία, όταν περιέλθει σε γνώση τους ότι σχεδιαζόμενη αλλαγή των δικαιωμάτων ή της επιρροής επί των ιδιοκτητών συστημάτων μεταφοράς ή των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ενδέχεται να καταλήξει σε παράβαση του άρθρου 9, ή όταν έχουν λόγο να θεωρήσουν ότι έχει συμβεί τέτοια παράβαση· ή
- γ) ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση της Επιτροπής.

5. Οι ρυθμιστικές αρχές εκδίδουν απόφαση σχετικά με την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή από την ημερομηνία της αίτησης της Επιτροπής. Μετά την παρέλευση του εν λόγω χρονικού διαστήματος, θεωρείται ότι η πιστοποίηση έχει χορηγηθεί. Η ρητή ή σιωπηρή απόφαση της ρυθμιστικής αρχής παράγει αποτελέσματα μόνο μετά την περάτωση της διαδικασίας που καθορίζεται στην παράγραφο 6.

6. Η ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή τη ρητή ή σιωπηρή απόφαση σχετικά με την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την απόφαση. Η Επιτροπή ενεργεί με τη διαδικασία του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

7. Οι ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή δύνανται να ζητήσουν από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας οποιαδήποτε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

8. Οι ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή τηρούν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Άρθρο 11

Πιστοποίηση σε σχέση με τρίτες χώρες

1. Όταν υποβάλλεται αίτημα πιστοποίησης από ιδιοκτήτη ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που τελεί υπό τον έλεγχο προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες, η ρυθμιστική αρχή ειδοποιεί την Επιτροπή.

Η ρυθμιστική αρχή γνωστοποιεί επίσης αμελλητί στην Επιτροπή κάθε τυχόν περίπτωση που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου συστημάτων μεταφοράς ή διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

2. Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς γνωστοποιούν στη ρυθμιστική αρχή κάθε τυχόν περίπτωση που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου του συστήματος μεταφοράς ή του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

3. Η ρυθμιστική αρχή εκδίδει σχέδιο απόφασης σχετικά με την πιστοποίηση διαχειριστή συστήματος μεταφοράς εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Αρνείται την πιστοποίηση εάν δεν έχει αποδειχθεί:

- α) κατά πόσον η εν προκειμένω οντότητα συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 9, και
- β) στη ρυθμιστική αρχή ή σε άλλη αρμόδια αρχή που έχει ορίσει το κράτος μέλος, ότι η χορήγηση της πιστοποίησης αυτής δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού του κράτους μέλους και της Κοινότητας. Κατά την εξέταση του θέματος αυτού, η ρυθμιστική αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή που έχει οριστεί λαμβάνουν υπόψη:

- i) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Κοινότητας έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Κοινότητα μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται τα ζητήματα της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού,
- ii) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας, που απορρέουν δυνάμει συμφωνιών που έχουν συνάψει με τη χώρα αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές συνάδουν με το κοινοτικό δίκαιο, και
- iii) άλλα συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις που αφορούν την υπόθεση και την οικεία τρίτη χώρα.

4. Η ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί αμελλητί την απόφαση στην Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την απόφαση αυτή.

5. Πριν από την έκδοση απόφασης από τη ρυθμιστική αρχή σχετικά με την πιστοποίηση, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η ρυθμιστική αρχή ή/και η αρμόδια αρχή που ορίζουν, όπως αναφέρεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3, ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής για τα εξής:

- α) κατά πόσον η εν προκειμένω οντότητα συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 9 και
- β) κατά πόσον η χορήγηση της πιστοποίησης δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας.

6. Η Επιτροπή εξετάζει το αίτημα που αναφέρεται στην παράγραφο 5 μόλις το λάβει. Εντός δύο μηνών από την παραλαβή του αιτήματος, η Επιτροπή δίνει τη γνώμη της στην εθνική ρυθμιστική αρχή ή, σε περίπτωση που το αίτημα έγινε από την αρμόδια αρχή που έχει οριστεί, στην αρχή αυτή.

Κατά την κατάρτιση της γνώμης, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη γνώμη του Οργανισμού, του οικείου κράτους μέλους και των ενδιαφερομένων μερών. Σε περίπτωση που η Επιτροπή διατυπώσει τέτοιο αίτημα, η δέμινη προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες.

Σε περίπτωση μη γνωμοδότησης από την Επιτροπή εντός της περιόδου που αναφέρεται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο, θεωρείται ότι η Επιτροπή δεν έχει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής.

7. Όταν εκτιμά το κατά πόσον ο έλεγχος προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη:

- α) τα συγκεκριμένα δεδομένα της περίπτωσης και της τρίτης χώρας ή των τρίτων χωρών για τις οποίες πρόκειται και
- β) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Κοινότητας έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας ή των εν λόγω τρίτων χωρών που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Κοινότητα μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται τα ζητήματα της ασφάλειας του εφοδιασμού.

8. Η εθνική ρυθμιστική αρχή λαμβάνει εντός δύο μηνών από τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 6 την τελική της απόφαση όσον αφορά την πιστοποίηση. Κατά τη λήψη της τελικής απόφασής της η εθνική ρυθμιστική αρχή λαμβάνει δεόντως υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής. Εν πάση περιπτώσει, τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν πιστοποίηση εάν η πιστοποίηση θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού του κράτους μέλους ή την ασφάλεια του εφοδιασμού άλλου κράτους μέλους. Εάν το κράτος μέλος έχει ορίσει άλλη αρμόδια αρχή προς αξιολόγηση του στοιχείου β) της παραγράφου 3, μπορεί να ζητήσει από την εθνική ρυθμιστική αρχή να λάβει την τελική της απόφαση σύμφωνα με την αξιολόγηση της εν λόγω αρμόδιας αρχής. Η τελική απόφαση της ρυθμιστικής αρχής και η γνώμη της Επιτροπής δημοσιεύονται ταυτοχρόνως. Εάν η τελική απόφαση διαφέρει από τη γνώμη της Επιτροπής, το οικείο κράτος μέλος παρέχει και δημοσιεύει, μαζί με την απόφαση αυτή, το αιτιολογικό της εν λόγω απόφασης.

9. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να ασκούν εθνικούς νομικούς ελέγχους για την προστασία των έννομων συμφερόντων δημόσιας ασφάλειας, τηρώντας την κοινοτική νομοθεσία.

10. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζουν τις λεπτομέρειες της ακολουθητέας διαδικασίας για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, διά της συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 51 παράγραφος 3.

11. Το παρόν άρθρο, εξαιρουμένου του στοιχείου α) παραγράφου 3, εφαρμόζεται επίσης και στα κράτη μέλη στα οποία έχει χορηγηθεί παρέκκλιση κατά το άρθρο 49.

Άρθρο 12

Ορισμός διαχειριστών συστημάτων αποθήκευσης και ΥΦΑ

Τα κράτη μέλη ορίζουν ή απαιτούν από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου που έχουν στην ιδιοκτησία τους εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή ΥΦΑ να ορίσουν, για χρονικό διάστημα που καθορίζεται από τα κράτη μέλη βάσει κριτηρίων αποδοτικότητας και οικονομικής ισορροπίας, έναν ή περισσότερους διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης και ΥΦΑ.

Άρθρο 13

Καθήκοντα μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και ΥΦΑ των διαχειριστών συστημάτων

1. Κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και ΥΦΑ:

- α) εκμεταλλεύεται, συντηρεί και αναπτύσσει, υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, ασφαλείς, αξιόπιστες και αποτελεσματικές εγκαταστάσεις μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και εγκαταστάσεις ΥΦΑ για τη διασφάλιση ενιαίας αγοράς, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον, και την εξασφάλιση των κατάλληλων μέσων για την τήρηση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσίας·

- β) δεν κάνει διακρίσεις μεταξύ των χρηστών του δικτύου ή των κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων·
- γ) παρέχει σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης, σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος ΥΦΑ ή/και σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος διανομής, επαρκείς πληροφορίες προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι η μεταφορά και η αποθήκευση φυσικού αερίου μπορούν να πραγματοποιούνται κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του διασυνδεδεμένου συστήματος και
- δ) παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα.

2. Κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δημιουργεί επαρκή διασυννοιακή ικανότητα με στόχο την ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής υποδομής μεταφοράς, ώστε να ανταποκρίνεται σε όλα τα οικονομικά λογικά και τεχνικά εφικτά αιτήματα ικανότητας, και λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια του εφοδιασμού σε φυσικό αέριο.

3. Οι κανόνες οι οποίοι θεσπίζονται από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς για την εξισορρόπηση του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του δικτύου τους για την έλλειψη ενεργειακής ισορροπίας. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς καταρτίζονται σύμφωνα με μεθοδολογία συμβατή με τις ρυθμίσεις του άρθρου 41 παράγραφος 6, με τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται.

4. Οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς να συμμορφώνονται προς τις στοιχειώδεις προδιαγραφές για τη συντήρηση και την ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης.

5. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς προμηθεύονται την ενέργεια που χρησιμοποιούν για την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες.

Άρθρο 14

Ανεξάρτητοι διαχειριστές συστημάτων

1. Εάν το σύστημα μεταφοράς ανήκει σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση στις 3 Σεπτεμβρίου 2009, τα κράτη μέλη δύναται να αποφασίσουν τη μη εφαρμογή του άρθρου 9 παράγραφος 1 και να διορίσουν ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος ύστερα από πρόταση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς. Ο εν λόγω διορισμός υπόκειται στην έγκριση της Επιτροπής.

2. Το κράτος μέλος δύναται να εγκρίνει και να διορίζει ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος μόνον εφόσον:

- α) ο υποψήφιος διαχειριστής απέδειξε ότι συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ)·

- β) ο υποψήφιος διαχειριστής απέδειξε ότι διαθέτει τους απαιτούμενους οικονομικούς, τεχνικούς, υλικούς και ανθρώπινους πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων του βάσει του άρθρου 13·

- γ) ο υποψήφιος διαχειριστής ανέλαβε να συμμορφωθεί με δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων υπό την παρακολούθηση της ρυθμιστικής αρχής·

- δ) ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς απέδειξε την ικανότητά του να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παράγραφο 5. Για τον σκοπό αυτό, οφείλει να παράσχει όλα τα σχέδια συμβατικών ρυθμίσεων με την υποψήφια επιχείρηση και κάθε άλλη συναφή οντότητα και

- ε) ο υποψήφιος διαχειριστής απέδειξε την ικανότητά του να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς σε ευρωπαϊκό και περιφερειακό επίπεδο.

3. Τα κράτη μέλη εγκρίνουν και διορίζουν ως ανεξάρτητους διαχειριστές συστημάτων επιχείρησης που έχουν πιστοποιηθεί από τη ρυθμιστική αρχή ότι συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις του άρθρου 11 της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Εφαρμόζεται η διαδικασία πιστοποίησης είτε του άρθρου 10 και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 είτε του άρθρου 11 της παρούσας οδηγίας.

4. Κάθε ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος είναι υπεύθυνος για τη χορήγηση και τη διαχείριση της πρόσβασης τρίτων, συμπεριλαμβανομένης της εισπραξης τελών πρόσβασης και επιβαρύνσεων συμφόρησης, για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς, καθώς και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση, με προγραμματισμό επενδύσεων. Για την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς, ο ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος είναι υπεύθυνος για τον προγραμματισμό (συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας αδειοδότησης), την κατασκευή και την έναρξη λειτουργίας νέας υποδομής. Για τον σκοπό αυτό, ο ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος μεταφοράς ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο. Οι ιδιοκτήτες συστημάτων μεταφοράς δεν είναι υπεύθυνοι για τη χορήγηση και τη διαχείριση πρόσβασης τρίτων ούτε και για τον προγραμματισμό των επενδύσεων.

5. Εάν έχει διοριστεί ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος, ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς:

- α) παρέχει κάθε σχετική συνεργασία και στήριξη στον ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος για την εκπλήρωση των καθηκόντων του, συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα όλων των συναφών πληροφοριών·

- β) χρηματοδοτεί τις επενδύσεις τις οποίες αποφασίζει ο ανεξάρτητος διαχειριστής του συστήματος και εγκρίνει η ρυθμιστική αρχή ή συμφωνεί στη χρηματοδότησή τους από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο τρίτο, συμπεριλαμβανομένου του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος. Οι σχετικοί διακανονισμοί χρηματοδότησης υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής. Πριν από την έγκριση αυτή, η ρυθμιστική αρχή διαβουλεύεται με τον ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς, μαζί με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη·

- γ) μεριμνά για την κάλυψη της ευθύνης η οποία αφορά τα πάγια στοιχεία του δικτύου, με εξαίρεση την ευθύνη που αφορά τα καθήκοντα του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος και
- δ) παρέχει εγγυήσεις για τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης των επεκτάσεων του δικτύου, με εξαίρεση των επενδύσεων που, σύμφωνα με το στοιχείο β), έχει συμφωνήσει να χρηματοδοτηθούν από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος, συμπεριλαμβανομένου του ανεξάρτητου διαχειριστή του συστήματος.

6. Σε στενή συνεργασία με τη ρυθμιστική αρχή, παρέχονται στην οικεία εθνική αρχή ανταγωνισμού όλες οι σχετικές εξουσίες για την αποτελεσματική επιτήρηση της συμμόρφωσης του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς με τις υποχρεώσεις που υπέχει από την παράγραφο 5.

Άρθρο 15

Διαχωρισμός ιδιοκτήτη συστήματος μεταφοράς και διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης

1. Εάν έχει διοριστεί ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος, οι ιδιοκτήτες συστημάτων μεταφοράς και οι διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης που αποτελούν μέρος κάθετα ολοκληρωμένων επιχειρήσεων είναι ανεξάρτητοι, τουλάχιστον ως προς τη νομική μορφή, την οργάνωση και τη λήψη των αποφάσεών τους, από άλλες δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με τη μεταφορά, τη διανομή και την αποθήκευση.

Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται μόνον σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης οι οποίες είναι αναγκαίες από τεχνική ή/και οικονομική άποψη για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο σύστημα για τον εφοδιασμό πελατών σύμφωνα με το άρθρο 33.

2. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του ιδιοκτήτη συστήματος μεταφοράς και του διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης, η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

- α) τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς και του διαχειριστή του συστήματος αποθήκευσης δεν συμμετέχουν σε εταιρικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου, οι οποίες είναι υπεύθυνες, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή λειτουργία της παραγωγής και της προμήθειας φυσικού αερίου·
- β) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του ιδιοκτήτη συστήματος μεταφοράς και του διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπο που διασφαλίζει ότι είναι σε θέση να ενεργούν ανεξάρτητα και
- γ) ο διαχειριστής συστήματος αποθήκευσης διαθέτει αποτελεσματικά δικαιώματα λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση φυσικού αερίου, σε σχέση με τα πάγια στοιχεία που είναι αναγκαία για τη λειτουργία, τη συντήρηση ή την ανάπτυξη των εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Αυτό δεν αποκλείει την ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των οικονομικών δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων εποπτείας της μητρικής εταιρείας σε σχέση με την απόδοση των πάγιων στοιχείων μιας

θυγατρικής, τα οποία ρυθμίζονται έμμεσα σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 6. Ειδικότερα, τούτο επιτρέπει στη μητρική εταιρεία να εγκρίνει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσο του διαχειριστή του συστήματος αποθήκευσης και να θέτει συνολικά όρια για τα επίπεδα χρέωσης της θυγατρικής της. Δεν επιτρέπει στη μητρική εταιρεία να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου, και

- δ) ο ιδιοκτήτης συστήματος μεταφοράς και ο διαχειριστής συστήματος αποθήκευσης καταρτίζουν πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται για να αποκλείεται η διακριτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η κατάλληλη παρακολούθηση της τήρησης του εν λόγω προγράμματος. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη των στόχων αυτών. Το επιφορτισμένο με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στέλεχος ή όργανο υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί και η οποία δημοσιεύεται.

3. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για να διασφαλίζεται η πλήρης και αποτελεσματική συμμόρφωση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς και του διαχειριστή του συστήματος αποθήκευσης με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, διά της συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 51 παράγραφος 3.

Άρθρο 16

Εχεμύθεια των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ιδιοκτητών συστημάτων μεταφοράς

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 30 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και ΥΦΑ και κάθε ιδιοκτήτης συστήματος μεταφοράς τηρεί την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων του και αποτρέπει τη με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα. Συγκεκριμένα πρέπει να μην κοινοποιεί οποιοδήποτε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες στα λοιπά μέρη της επιχείρησης, εκτός εάν είναι αναγκαίο για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής. Για να διασφαλιστεί η πλήρης τήρηση των κανόνων για τον διαχωρισμό των πληροφοριών, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς, περιλαμβανομένου του διαχειριστή συστήματος διανομής στην περίπτωση διαχειριστή συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής, και τα λοιπά μέρη της επιχείρησης δεν χρησιμοποιούν κοινές υπηρεσίες, για παράδειγμα κοινή νομική υπηρεσία, με εξαίρεση τις αμιγώς διοικητικές υπηρεσίες ή τις λειτουργίες πληροφορικής.

2. Κατά την αγορά ή την πώληση φυσικού αερίου από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και ΥΦΑ δεν καταχωρώντας των εμπορικών ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.

3. Οι πληροφορίες που είναι απαραίτητες για έναν πραγματικό ανταγωνισμό και για την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, δημοσιεύονται. Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει την προστασία των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Άρθρο 17

Πάγια στοιχεία, εξοπλισμός, προσωπικό και ταυτότητα

1. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς εξοπλίζονται με όλους τους ανθρώπινους, τεχνικούς, υλικούς και οικονομικούς πόρους που είναι απαραίτητοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας και την άσκηση της δραστηριότητας της μεταφοράς φυσικού αερίου, ειδικότερα:

α) τα πάγια στοιχεία που είναι απαραίτητα για την άσκηση της δραστηριότητας της μεταφοράς φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του δικτύου μεταφοράς, είναι ιδιοκτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·

β) το προσωπικό που είναι απαραίτητο για την άσκηση της δραστηριότητας της μεταφοράς φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένης της άσκησης όλων των εταιρικών καθηκόντων, προσλαμβάνεται από τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·

γ) η εκμίσθωση προσωπικού και η παροχή υπηρεσιών προς οποιοδήποτε και από οποιοδήποτε άλλο μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης απαγορεύεται. Ένας διαχειριστής συστήματος μεταφοράς μπορεί ωστόσο να παρέχει υπηρεσίες στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση εφόσον:

i) η παροχή των υπηρεσιών αυτών δεν προβαίνει σε διακρίσεις εις βάρος άλλων χρηστών του δικτύου, διατίθεται σε όλους τους χρήστες του δικτύου υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις και δεν περιορίζει, στρεβλώνει ή παρεμποδίζει τον ανταγωνισμό κατά την παραγωγή ή προμήθεια και

ii) οι όροι και οι προϋποθέσεις για την παροχή των υπηρεσιών αυτών έχουν εγκριθεί από τη ρυθμιστική αρχή·

δ) με την επιφύλαξη των αποφάσεων του εποπτικού οργάνου δυνάμει του άρθρου 20, οι κατάλληλοι οικονομικοί πόροι για μελλοντικά επενδυτικά σχέδια ή/και για την αντικατάσταση των παρόντων πάγιων στοιχείων παρέχονται στο διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σε εύθετο χρόνο από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση κατόπιν σχετικού αιτήματος του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

2. Η άσκηση της δραστηριότητας της μεταφοράς φυσικού αερίου περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα καθήκοντα πέραν όσων απαριθμούνται στο άρθρο 13:

α) εκπροσώπηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και επαφές με τρίτους και τις ρυθμιστικές αρχές·

β) εκπροσώπηση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου («ΕΔΔΣΜ Αερίου»)·

γ) χορήγηση και διαχείριση πρόσβασης τρίτων χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών συστήματος ή των κατηγοριών χρηστών του συστήματος·

δ) συλλογή όλων των τελών των σχετικών με το σύστημα μεταφοράς· συμπεριλαμβανομένων των τελών πρόσβασης, των τελών εξισορρόπησης για τις βοηθητικές υπηρεσίες όπως η επεξεργασία αερίων, η αγορά υπηρεσιών (κόστος εξισορρόπησης, ενέργεια για τις απώλειες)·

ε) λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη ασφαλούς, αποτελεσματικού και οικονομικού συστήματος μεταφοράς·

στ) προγραμματισμός επενδύσεων για διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση και εγγύηση της ασφάλειας του εφοδιασμού·

ζ) σύσταση κατάλληλων κοινών επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων με έναν ή περισσότερους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, χρηματοστήρια φυσικού αερίου και άλλους σχετικούς φορείς με στόχους να αναπτυχθεί η δημιουργία περιφερειακών αγορών ή να διευκολυνθεί η διαδικασία ελευθέρωσης της αγοράς· και

η) όλες οι εταιρικές υπηρεσίες, όπως οι νομικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες λογιστικής και πληροφορικής.

3. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς οργανώνονται με τη νομική μορφή που αναφέρεται στο άρθρο 1 της οδηγίας 68/151/ΕΟΚ του Συμβουλίου (¹).

4. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν πρέπει να επιφέρει σύγχυση, με την ταυτότητα, τις ανακοινώσεις, τα σήματα και τις εγκαταστάσεις της εταιρείας του, όσον αφορά την ιδιαίτερη ταυτότητα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ή οιοδήποτε μέρους της.

5. Ο διαχειριστής συστημάτων μεταφοράς δεν χρησιμοποιεί από κοινού με τα μέρη της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης συστήματα τεχνολογίας των πληροφοριών ή εξοπλισμό, χώρους, εγκαταστάσεις και συστήματα ασφαλείας της πρόσβασης, ούτε συνεργάζεται με τους ίδιους συμβούλους ή εξωτερικούς αναδόχους για συστήματα πληροφορικής ή εξοπλισμό και συστήματα ασφαλείας.

6. Οι λογαριασμοί των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ελέγχονται από ελεγκτή άλλον από εκείνον που ελέγχει την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ή μέρος της.

Άρθρο 18

Ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς

1. Με την επιφύλαξη των αποφάσεων του εποπτικού οργάνου δυνάμει του άρθρου 20, ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς:

(¹) Πρώτη οδηγία 68/151/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 1968, περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιρειών, κατά την έννοια του άρθρου 58 δεύτερη παράγραφος της συνθήκης, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες (ΕΕ L 65 της 14.3.1968, σ. 8).

α) διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση ή ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς και

β) έχει την αρμοδιότητα να συγκεντρώνει χρηματικούς πόρους στην κεφαλαιαγορά, ιδίως μέσω δανεισμού και αύξησης του κεφαλαίου.

2. Ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς λαμβάνει διαρκώς μέτρα ώστε να εξασφαλίζει τους απαιτούμενους πόρους για την ορθή και αποτελεσματική εκτέλεση της δραστηριότητας της μεταφοράς και αναπτύσσει και διατηρεί αποτελεσματικό, ασφαλές και οικονομικό σύστημα μεταφοράς.

3. Οι θυγατρικές της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης που εκτελούν δραστηριότητες παραγωγής ή εφοδιασμού δεν έχουν καμία άμεση ή έμμεση συμμετοχή στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν έχει ούτε άμεση ούτε έμμεση συμμετοχή σε καμία θυγατρική της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης που εκτελεί δραστηριότητες παραγωγής ή εφοδιασμού, ούτε λαμβάνει μερίσματα ή άλλο οικονομικό όφελος από αυτή τη θυγατρική.

4. Η συνολική δομή διαχείρισης και το εταιρικό καταστατικό του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς πρέπει να διασφαλίζουν ουσιαστική ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο. Η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση δεν ορίζει άμεσα ή έμμεσα την ανταγωνιστική συμπεριφορά του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σε σχέση με τις καθημερινές δραστηριότητες του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και τη διαχείριση του δικτύου, ή σε σχέση με τις δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου το οποίο αναπτύσσεται σύμφωνα με το άρθρο 22.

5. Κατά την εκτέλεση των κατά το άρθρο 13 και το άρθρο 17 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας καθηκόντων τους και την εφαρμογή των άρθρων 13 παράγραφος 1, 14 παράγραφος 1 στοιχείο α), 16 παράγραφος 2, 3 και 5, 18 παράγραφος 6 και 21 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς, δεν προβαίνουν σε διακρίσεις κατά προσώπων ή οντοτήτων και δεν περιορίζουν, δεν στρεβλώνουν και δεν εμποδίζουν τον ανταγωνισμό στον τομέα της παραγωγής ή του εφοδιασμού.

6. Όλες οι εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των δανείων από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς προς την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, είναι σύμφωνες με τις συνθήκες της αγοράς. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς διατηρεί λεπτομερή αρχεία των εν λόγω εμπορικών και οικονομικών σχέσεων και τα θέτει στη διάθεση της ρυθμιστικής αρχής κατόπιν αιτήσεως.

7. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς υποβάλλει προς έγκριση στη ρυθμιστική αρχή όλες τις εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες με την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση.

8. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς ενημερώνει τη ρυθμιστική αρχή για τους οικονομικούς πόρους που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και είναι διαθέσιμοι για μελλοντικά επενδυτικά σχέδια ή/και για την αντικατάσταση των παρόντων παγίων στοιχείων.

9. Η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση απέχει από κάθε ενέργεια που παρεμποδίζει ή θίγει τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ως προς τη συμμόρφωσή του προς τις υποχρεώσεις του παρόντος κεφαλαίου και δεν απαιτεί από τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να ζητεί την άδειά της για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών.

10. Επιχείρηση που έχει πιστοποιηθεί από τη ρυθμιστική αρχή ότι συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου εγκρίνεται και διορίζεται ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Εφαρμόζεται η διαδικασία πιστοποίησης είτε του άρθρου 10 της παρούσας οδηγίας και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 είτε του άρθρου 11 της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 19

Ανεξαρτησία του προσωπικού και η διαχείριση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς

1. Οι αποφάσεις σχετικά με το διορισμό και την ανανέωση, οι όροι εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής και της διάρκειας της περιόδου απασχόλησης των υπευθύνων για τη διαχείριση ή/και των μελών των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς λαμβάνονται από το εποπτικό όργανο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που διορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 20.

2. Η ταυτότητα και οι όροι που διέπουν τη θητεία, τη διάρκεια και τη λήξη της περιόδου απασχόλησης των προσώπων που ορίζει το εποπτικό όργανο για διορισμό ή ανανέωση ως υπευθύνους για την εκτελεστική διαχείριση ή/και ως μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, και οι λόγοι κάθε προτεινόμενης απόφασης τερματισμού της περιόδου απασχόλησης, κοινοποιούνται στη ρυθμιστική αρχή. Οι όροι αυτοί και οι αποφάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καθίστανται δεσμευτικοί μόνο εάν, εντός τριών εβδομάδων από την κοινοποίηση, η ρυθμιστική αρχή δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις.

Η ρυθμιστική αρχή μπορεί να εγείρει αντιρρήσεις έναντι των αποφάσεων της παραγράφου 1:

α) εφόσον προκύψουν αμφιβολίες όσον αφορά την επαγγελματική ανεξαρτησία διορισμένου προσώπου υπευθύνου για τη διαχείριση ή/και μέλους των διοικητικών οργάνων ή

β) στην περίπτωση πρόωρης λήξης περιόδου απασχόλησης, εάν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την αιτιολόγηση της πρόωρης λήξης.

3. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που υπόκεινται στην παράγραφο αυτή δεν κατέχουν καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ή οποιοδήποτε μέρος της ή τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχο της πέραν του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς για διάστημα τριών ετών πριν από το διορισμό τους.

4. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων και οι υπάλληλοι του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς δεν πρέπει να έχουν καμία άλλη επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με οποιοδήποτε άλλο μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ή τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχό της.

5. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων και οι υπάλληλοι του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς δεν πρέπει να έχουν κανένα συμφέρον ούτε να λαμβάνουν οικονομικό όφελος, άμεσα ή έμμεσα, που να συνδέεται με οποιοδήποτε μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης πέραν του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Η αμοιβή τους δεν εξαρτάται από τις δραστηριότητες ή τα αποτελέσματα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης πέραν των δραστηριοτήτων ή των αποτελεσμάτων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

6. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς έχουν δικαίωμα πραγματικής προσφυγής στη ρυθμιστική αρχή για οποιοδήποτε καταγγελία τους όσον αφορά πρόωγη λήξη της απασχόλησής τους.

7. Μετά τη λήξη της περιόδου απασχόλησής τους στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση του ή/και τα μέλη των διοικητικών οργάνων του δεν πρέπει να έχουν καμία επαγγελματική θέση ή ευθύνη, συμφέρον ή επιχειρηματική σχέση που να συνδέεται με οποιοδήποτε μέρος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης πέραν του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή με τους μετόχους που ασκούν τον έλεγχο της, για διάστημα τουλάχιστον τεσσάρων ετών.

8. Η παράγραφος 3 εφαρμόζεται στην πλειοψηφία των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση ή/και μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

Τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση και/ή μέλη των διοικητικών οργάνων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, τα οποία δεν υπόκεινται στην παράγραφο 3, δεν πρέπει να έχουν ασκήσει διαχείριση ή άλλη συναφή δραστηριότητα στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση για περίοδο τουλάχιστον έξι μηνών πριν από τον διορισμό τους.

Το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου και οι παράγραφοι 4 έως 7 εφαρμόζονται στο σύνολο του προσωπικού της εκτελεστικής διαχείρισης και σε όσους αναφέρονται απευθείας στην εκτελεστική διαχείριση για θέματα που άπτονται της λειτουργίας, της συντήρησης ή της ανάπτυξης του δικτύου.

Άρθρο 20

Εποπτικό όργανο

1. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς έχει εποπτικό όργανο υπεύθυνο για τη λήψη των αποφάσεων που μπορεί να έχουν σημαντική επίπτωση στην αξία των πάγιων στοιχείων των μετόχων στο πλαίσιο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, ειδικότερα των αποφάσεων σχετικά με την έγκριση των ετήσιων και πιο μακροπρόθεσμων σχεδίων χρηματοδότησης, το επίπεδο χρέωσης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και το ύψος των μερισμάτων που διανέμονται στους μετόχους. Από τις αποφάσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του εποπτικού οργάνου εξαιρούνται όσες σχετίζονται με τις καθημερινές δραστηριότητες του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και τη διαχείριση του δικτύου, καθώς και με τις δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την κατάρτιση του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου σύμφωνα με το άρθρο 22.

2. Το εποπτικό όργανο αποτελείται από μέλη εκπροσωπούμενα την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, μέλη εκπροσωπούμενα τρίτους μετόχους και, εφόσον το προβλέπει η σχετική νομοθεσία κράτους μέλους, μέλη εκπροσωπούμενα άλλους ενδιαφερομένους όπως οι υπάλληλοι του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

3. Το άρθρο 19 παράγραφος 2 και το άρθρο 19 παράγραφοι 3 έως 7 εφαρμόζονται τουλάχιστον στο ήμισυ των μελών του εποπτικού οργάνου, πλην ενός.

Το άρθρο 19 παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β) εφαρμόζεται στα μέλη του εποπτικού οργάνου.

Άρθρο 21

Πρόγραμμα συμμόρφωσης και υπεύθυνος συμμόρφωσης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς καταρτίζουν και εκτελούν πρόγραμμα συμμόρφωσης στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται η διακριτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η κατάλληλη παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς το εν λόγω πρόγραμμα. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Το πρόγραμμα αυτό υπόκειται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του εθνικού ρυθμιστικού φορέα, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του υπευθύνου συμμόρφωσης.

2. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης διορίζεται από το εποπτικό όργανο, υπό την αίρεση της έγκρισης από τη ρυθμιστική αρχή. Η ρυθμιστική αρχή μπορεί μόνον να απορρίψει την έγκριση του υπευθύνου συμμόρφωσης για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής ικανότητας. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Στον υπεύθυνο συμμόρφωσης εφαρμόζεται το άρθρο 19, παράγραφοι 2 έως 8.

3. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης είναι αρμόδιος για:

- α) την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προγράμματος συμμόρφωσης·
- β) την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης στην οποία καθορίζονται τα μέτρα που λαμβάνονται για την εκτέλεση του προγράμματος συμμόρφωσης και την υποβολή της στη ρυθμιστική αρχή·
- γ) την υποβολή έκθεσης στο εποπτικό όργανο και έκδοση συστάσεων σχετικά με το πρόγραμμα συμμόρφωσης και την εκτέλεσή του·
- δ) την κοινοποίηση προς τη ρυθμιστική αρχή κάθε ουσιαστικής παράβασης ως προς την εφαρμογή του προγράμματος συμμόρφωσης και
- ε) την υποβολή έκθεσης στη ρυθμιστική αρχή για όλες τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

4. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή τις αποφάσεις που προτείνονται σχετικά με το επενδυτικό πρόγραμμα ή με μεμονωμένες επενδύσεις στο δίκτυο. Καταληκτική ημερομηνία τούτου είναι όταν η διαχείριση ή/και το αρμόδιο διοικητικό όργανο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς τις υποβάλλουν στο εποπτικό όργανο.

5. Εάν η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, στη γενική συνέλευση ή με την ψηφοφορία των μελών του εποπτικού οργάνου που έχει διορίσει, έχει εμποδίσει τη λήψη απόφασης για την παρεμπόδιση ή την καθυστέρηση των επενδύσεων οι οποίες, στο πλαίσιο του 10ετούς σχεδίου ανάπτυξης του δικτύου, έπρεπε να εκτελεσθούν κατά τα επόμενα τρία χρόνια, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης το αναφέρει στη ρυθμιστική αρχή, η οποία ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 22.

6. Οι όροι που δίδουν την εντολή ή οι όροι απασχόλησης του υπευθύνου συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας της εντολής του, υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής. Οι όροι αυτοί εξασφαλίζουν την ανεξαρτησία του υπευθύνου συμμόρφωσης, μεταξύ άλλων παρέχοντάς του όλους τους απαραίτητους πόρους για την εκπλήρωση των καθηκόντων του. Στη διάρκεια της θητείας του, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης δεν μπορεί να έχει άλλη επαγγελματική θέση, ευθύνη ή συμφέρον, άμεσα ή έμμεσα, σε ή με οιοδήποτε τμήμα της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ή με τους ελέγχοντες μετόχους της.

7. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης υποβάλλει τακτικά έκθεση, είτε προφορικά είτε γραπτώς, προς τη ρυθμιστική αρχή και έχει το δικαίωμα να υποβάλλει τακτικά έκθεση, είτε προφορικά είτε γραπτώς, στο εποπτικό όργανο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

8. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης μπορεί να συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις των οργάνων διαχείρισης ή διοίκησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, και στις συνεδριάσεις του εποπτικού οργάνου και της γενικής συνέλευσης. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις που εξετάζουν τα ακόλουθα θέματα:

- α) τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο, όπως καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009, ειδικότερα όσον αφορά τα τιμολόγια, τις υπηρεσίες πρόσβασης τρίτων, την κατανομή δυναμικού και τη διαχείριση της συμφόρησης, τη διαφάνεια, την εξισορρόπηση και τις δευτερογενείς αγορές·
- β) έργα που αναλαμβάνονται για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του διασυνδεδεμένου δικτύου μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε νέες συνδέσεις μεταφοράς, στην επέκταση του δυναμικού και στη βελτιστοποίηση του υπάρχοντος δυναμικού και
- γ) αγορές ή πωλήσεις ενέργειας απαραίτητες για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς.

9. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης παρακολουθεί τη συμμόρφωση του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς με το άρθρο 16.

10. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης έχει πρόσβαση σε όλα τα σχετικά δεδομένα και στα γραφεία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, καθώς και σε όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

11. Με εκ των προτέρων έγκριση της ρυθμιστικής αρχής, το εποπτικό όργανο μπορεί να απολύσει τον υπεύθυνο συμμόρφωσης. Απολύει τον υπεύθυνο συμμόρφωσης για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής ικανότητας, κατόπιν αιτήματος της ρυθμιστικής αρχής.

12. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης έχει πρόσβαση στα γραφεία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς χωρίς προηγούμενη αναγγελία.

Άρθρο 22

Ανάπτυξη δικτύου και εξουσία λήψης αποφάσεων για επενδύσεις

1. Κάθε έτος, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς καταθέτουν στη ρυθμιστική αρχή δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου βασισμένο στην παρούσα και στην προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση αφού συμβουλευθούν όλους τους σχετικούς ενδιαφερομένους. Το πρόγραμμα περιέχει αποτελεσματικά μέτρα με στόχο να διασφαλίζεται η επάρκεια του συστήματος και η ασφάλεια του εφοδιασμού.

2. Συγκεκριμένα, το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου:

- α) υποδεικνύει στους συντελεστές της αγοράς τις κυριότερες υποδομές μεταφοράς που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα έτη·
- β) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη αποφασίστηκαν και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις που θα πρέπει να εκτελεσθούν στην επόμενη τριετία και
- γ) παρέχει χρονικό πλαίσιο για όλα τα επενδυτικά σχέδια.

3. Κατά τη διαμόρφωση του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου, ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς προβαίνει σε λογικές υποθέσεις όσον αφορά την εξέλιξη της παραγωγής του εφοδιασμού, της κατανάλωσης και των ανταλλαγών με άλλες χώρες, λαμβάνοντας υπόψη τα επενδυτικά σχέδια για τα περιφερειακά και τα κοινοτικής εμβέλειας δίκτυα, καθώς και τα επενδυτικά σχέδια για εγκαταστάσεις αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ΥΦΑ.

4. Η ρυθμιστική αρχή συμβουλεύεται όλους τους ήδη υπάρχοντες και τους δυνητικούς χρήστες του δικτύου για το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου κατά τρόπο ανοικτό και διαφανή. Μπορεί να ζητηθεί από τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις που υποστηρίζουν ότι είναι δυνητικοί χρήστες του δικτύου να τεκμηριώσουν τον ισχυρισμό τους. Η ρυθμιστική αρχή δημοσιεύει το αποτέλεσμα της διαδικασίας διαβουλεύσεων, ιδίως τις πιθανές επενδυτικές ανάγκες.

5. Η ρυθμιστική αρχή εξετάζει εάν το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου καλύπτει όλες τις επενδυτικές ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία των διαβουλεύσεων και εάν είναι σύμφωνο προς το μη δεσμευτικό κοινοτικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 (διακοινοτικό

πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου). Εάν προκύψει οποιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία προς το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, η ρυθμιστική αρχή συμβουλευτεί τον Οργανισμό. Η ρυθμιστική αρχή δύναται να ζητήσει από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να τροποποιήσει το πρόγραμμά του.

6. Η ρυθμιστική αρχή παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου.

7. Αν ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, εκτός αν πρόκειται για επιτακτικούς λόγους πέρα από τον έλεγχο του, δεν εκτελέσει μια επένδυση η οποία, σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, ήταν προγραμματισμένη να εκτελεσθεί κατά τα επόμενα τρία έτη, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η ρυθμιστική αρχή να έχει την υποχρέωση να λάβει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει την πραγματοποίηση της επένδυσης, εφόσον αυτή εξακολουθεί να έχει λόγο ύπαρξης βάσει του πλέον πρόσφατου δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου:

- α) ζητεί από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να εκτελέσει τις εν λόγω επενδύσεις·
- β) διοργανώνει διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ανοικτή σε κάθε επενδυτή για την εν λόγω επένδυση· ή
- γ) υποχρεώνει το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να δεχθεί αύξηση κεφαλαίου προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι απαραίτητες επενδύσεις και να επιτραπεί σε ανεξάρτητους επενδυτές να συμμετάσχουν στο κεφάλαιο.

Όταν η ρυθμιστική αρχή κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου, μπορεί να υποχρεώσει τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς να δεχθεί ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

- α) χρηματοδότηση από οποιονδήποτε τρίτο·
- β) κατασκευή από οποιονδήποτε τρίτο·
- γ) οικοδόμηση των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν·
- δ) λειτουργία των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν.

Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς παρέχει στους επενδυτές όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να πραγματοποιήσουν την επένδυση, συνδέει τα νέα πάγια στοιχεία με το δίκτυο μεταφοράς και καταβάλλει εν γένει κάθε προσπάθεια προκειμένου να διευκολύνει την εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου.

Οι σχετικοί χρηματοοικονομικοί διακανονισμοί υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής.

8. Όταν η ρυθμιστική αρχή κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει της παραγράφου 7 πρώτο εδάφιο, το κόστος των εν λόγω επενδύσεων καλύπτεται από τις σχετικές ρυθμίσεις για τα τιμολόγια.

Άρθρο 23

Εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη σύνδεση εγκαταστάσεων αποθήκευσης, εγκαταστάσεων επαναεριοποίησης ΥΦΑ και βιομηχανικών πελατών στο σύστημα μεταφοράς

1. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς καταρτίζει και δημοσιεύει διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες και τιμολόγια για τη χωρίς διακρίσεις σύνδεση εγκαταστάσεων αποθήκευσης, εγκαταστάσεων επαναεριοποίησης ΥΦΑ και βιομηχανικών πελατών στο δίκτυο μεταφοράς. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται στην έγκριση της ρυθμιστικής αρχής.

2. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης, εγκαταστάσεων επαναεριοποίησης ΥΦΑ ή βιομηχανικών πελατών λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών στις διαθέσιμες δυνατότητες του δικτύου ή πρόσθετων δαπανών συνδεόμενων με την απαραίτητη αύξηση δυναμικού. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς εξασφαλίζει το κατάλληλο δυναμικό εισόδου και εξόδου για τη νέα σύνδεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ

Άρθρο 24

Διορισμός διαχειριστών συστημάτων διανομής

Τα κράτη μέλη ορίζουν ή ζητούν από τις επιχειρήσεις που είναι ιδιοκτήτριες ή υπεύθυνες των συστημάτων διανομής, ή υπεύθυνες γι' αυτά, να ορίσουν, για χρονικό διάστημα καθοριζόμενο από τα κράτη μέλη για λόγους αποτελεσματικότητας και οικονομικής ισορροπίας, έναν ή περισσότερους διαχειριστές του συστήματος διανομής, και μεριμνούν ώστε οι διαχειριστές αυτοί να ενεργούν σύμφωνα με τα άρθρα 25, 26 και 27.

Άρθρο 25

Καθήκοντα των διαχειριστών συστημάτων διανομής

1. Ο διαχειριστής συστήματος διανομής είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται σε λογικά αιτήματα για τη διανομή αερίου, καθώς και για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη, υπό οικονομικώς αποδεκτές συνθήκες ένα ασφαλές, αξιόπιστο και αποτελεσματικό δίκτυο στην περιοχή του, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον και την ενεργειακή απόδοση.

2. Εν πάση περιπτώσει, ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποφεύγει κάθε διάκριση μεταξύ χρηστών ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

3. Κάθε διαχειριστής συστήματος διανομής παρέχει σε κάθε άλλον διαχειριστή συστήματος διανομής, μεταφοράς, ΥΦΑ ή/και σε διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης, επαρκείς πληροφορίες προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η μεταφορά και η αποθήκευση του φυσικού αερίου διενεργείται κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του διασυνδεδεμένου δικτύου.

4. Κάθε διαχειριστής συστήματος διανομής παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του.

5. Όταν ένας διαχειριστής συστήματος διανομής είναι υπεύθυνος για την εξισορρόπηση του συστήματος διανομής φυσικού αερίου, οι κανόνες που θεσπίζει για την εκπλήρωση του προαναφερόμενου σκοπού πρέπει να είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του συστήματος για την έλλειψη ενεργειακής ισορροπίας. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών συστημάτων διανομής καταρτίζονται σύμφωνα με μεθοδολογία συμβατή με τις ρυθμίσεις του άρθρου 41 παράγραφος 6, με τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται...

Άρθρο 26

Διαχωρισμός των διαχειριστών συστημάτων διανομής

1. Σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον από άποψη νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διανομή. Οι κανόνες αυτοί δεν συνεπάγονται υποχρέωση διαχωρισμού του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των περιουσιακών στοιχείων του συστήματος διανομής από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση.

2. Επιπλέον των απαιτήσεων της παραγράφου 1, σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, σε επίπεδο οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από τις άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διανομή. Προς τούτο, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

- α) τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συστήματος διανομής δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε διαρθρωτικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου οι οποίες έχουν την ευθύνη άμεσα ή έμμεσα, για την τρέχουσα εκτέλεση των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς και προμήθειας φυσικού αερίου,
- β) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συστήματος διανομής λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι έχουν τη δυνατότητα να δρουν με ανεξαρτησία,
- γ) ο διαχειριστής του συστήματος διανομής πρέπει να διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση φυσικού αερίου, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του δικτύου. Για την εκπλήρωση των καθηκόντων αυτών, ο διαχειριστής του συστήματος διανομής διαθέτει τους αναγκαίους ανθρώπινους, τεχνικούς, οικονομικούς και υλικούς πόρους. Αυτό δεν θα πρέπει να αποτρέπει την ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών που θα εξασφαλίζουν ότι προστατεύονται τα οικονομικά δικαιώματα και τα δικαιώματα εμπορίας της διαχείρισης, τα οποία έχει η μητρική εταιρεία όσον αφορά την απόδοση των πόρων θυγατρικής της εταιρείας που ρυθμίζονται έμμεσα σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 6. Ειδικότερα, τούτο επιτρέπει στη μητρική εταιρεία να εγκρίνει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσο διαχειριστή του συστήματος διανομής και να θέτει συνολικά όρια για

τα επίπεδα χρέωσης της θυγατρικής της. Δεν επιτρέπει στη μητρική επιχείρηση να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση των γραμμών διανομής, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου, και

- δ) ο διαχειριστής του συστήματος διανομής πρέπει να καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, το οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη του εν λόγω στόχου. Το επιφορτισμένο με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στέλεχος ή όργανο, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης του διαχειριστή συστήματος διανομής, υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί, η οποία και δημοσιεύεται. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης του διαχειριστή συστήματος διανομής είναι πλήρως ανεξάρτητος και έχει πρόσβαση σε κάθε αναγκαία πληροφορία του διαχειριστή συστήματος διανομής και κάθε θυγατρικής εταιρείας του για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

3. Σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, οι ρυθμιστικές αρχές, αν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι παρακολουθούνται οι δραστηριότητες του διαχειριστή του συστήματος διανομής από τις ρυθμιστικές αρχές ή άλλους αρμοδίους φορείς, ώστε να μην είναι σε θέση να εκμεταλλευθεί την κάθετη ολοκλήρωσή του για να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού. Ειδικότερα, οι ανακοινώσεις και τα σήματα των διαχειριστών συστημάτων διανομής με κάθετη ολοκλήρωση δεν πρέπει να προκαλούν σύγχυση όσον αφορά τη χωριστή ταυτότητα του κλάδου προμήθειας της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι οι παράγραφοι 1, 2 και 3 δεν εφαρμόζονται στις ολοκληρωμένες επιχειρήσεις φυσικού αερίου οι οποίες εξυπηρετούν λιγότερους από 100 000 συνδεδεμένους πελάτες.

Άρθρο 27

Υποχρέωση εχεμύθειας των διαχειριστών συστημάτων διανομής

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 30 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, ο διαχειριστής του συστήματος διανομής διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, και αποτρέπει τη με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίησης πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα.

2. Κατά την αγορά ή την πώληση φυσικού αερίου από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οι διαχειριστές συστημάτων διανομής δεν καταχρώνται των εμπορικών ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο δίκτυο.

Άρθρο 28

Κλειστά συστήματα διανομής

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν τη δυνατότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών να κατατάσσουν ένα σύστημα, το οποίο διανέμει φυσικό αέριο σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό, εμπορικό ή κατανεμομένων υπηρεσιών χώρο και το οποίο, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, δεν εφοδιάζει οικιακούς καταναλωτές, ως κλειστό σύστημα διανομής, εάν:

- α) για συγκεκριμένους τεχνικούς λόγους ή λόγους ασφαλείας, οι δραστηριότητες ή η παραγωγική διεργασία των χρηστών του εν λόγω συστήματος είναι ενοποιημένες, ή
- β) το εν λόγω σύστημα διανέμει φυσικό αέριο κατά κύριο λόγο στον ιδιοκτήτη ή το διαχειριστή του συστήματος ή στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν τη δυνατότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών να εξαιρούν τον διαχειριστή ενός κλειστού συστήματος διανομής από την υποχρέωση του άρθρου 32 παράγραφος 1, σύμφωνα με την οποία τα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους εγκρίνονται πριν από τη θέση σε ισχύ του σύμφωνα με το άρθρο 41.

3. Όταν χορηγείται εξαίρεση δυνάμει της παραγράφου 2, τα εφαρμόζόμενα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους επανεξετάζονται και εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 41 κατόπιν αιτήματος ενός χρήστη του κλειστού συστήματος διανομής.

4. Η παρεμπόδιση χρήση από μικρό αριθμό νοικοκυριών με σύνδεση απασχόλησης ή άλλη συναφή σχέση με τον ιδιοκτήτη του συστήματος διανομής, τα οποία βρίσκονται στην περιοχή που εξυπηρετεί ένα κλειστό σύστημα διανομής, δεν απαγορεύει τη χορήγηση εξαιρέσεων της παραγράφου 2.

Άρθρο 29

Διαχειριστές συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής

Το άρθρο 26 παράγραφος 1 δεν αποκλείει τη λειτουργία διαχειριστή συνδυασμένου συστήματος μεταφοράς, ΥΦΑ, αποθήκευσης και διανομής, υπό τον όρο ότι ο εν λόγω διαχειριστής συμμορφώνεται με τα άρθρα 9 παράγραφος 1, ή 14 και 15 ή με το κεφάλαιο IV ή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 49 παράγραφος 6.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Άρθρο 30

Δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς

1. Τα κράτη μέλη, ή κάθε αρμόδια αρχή οριζόμενη από αυτά, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 και των αρμόδιων για την επίλυση των διαφορών αρχών κατά το άρθρο 34 παράγραφος 3, έχουν, στον βαθμό που είναι απαραίτητο για την άσκηση των καθηκόντων τους, δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 31.

2. Τα κράτη μέλη και κάθε διορισμένη αρμόδια αρχή, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 και των αρμόδιων για την επίλυση των διαφορών αρχών, διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν την κοινοποίηση αυτών των πληροφοριών εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για την άσκηση των καθηκόντων των αρμόδιων αρχών.

Άρθρο 31

Διαχωρισμός των λογαριασμών

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι λογαριασμοί των επιχειρήσεων φυσικού αερίου τηρούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 έως 5 του παρόντος άρθρου. Όταν οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου επωφελούνται από παρέκκλιση από την παρούσα διάταξη βάσει του άρθρου 49 παράγραφος 2 και 4, υποχρεούνται τουλάχιστον να τηρούν τους εσωτερικούς τους λογαριασμούς σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

2. Ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου καταρτίζουν, δημοσιεύουν και υποβάλλουν σε έλεγχο τους ετήσιους λογαριασμούς τους σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες τους σχετικούς με τους ετήσιους λογαριασμούς των κεφαλαιουχικών εταιρειών οι οποίοι έχουν θεσπιστεί με την τέταρτη οδηγία 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1978, βασιζόμενη στο άρθρο 44 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) (*) της συνθήκης περί των ετήσιων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών (1).

Οι επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται από το νόμο να δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους διατηρούν στην έδρα τους αντίγραφα στη διάθεση του κοινού.

3. Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου τηρούν, στα εσωτερικά τους λογιστικά, χωριστούς λογαριασμούς για κάθε μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς, διανομής, ΥΦΑ και αποθήκευσης, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν εάν οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούσαν από χωριστές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι διασταυρούμενες επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τηρούν επίσης λογαριασμούς, οι οποίοι μπορούν να είναι ενοποιημένοι, για άλλες δραστηριότητες σχετικές με το φυσικό αέριο που δεν έχουν σχέση με τη μεταφορά, τη διανομή, το ΥΦΑ και την αποθήκευση. Έως την 1η Ιουλίου 2007, οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες προμήθειας για επιλέξιμους πελάτες και για τις δραστηριότητες προμήθειας για μη επιλέξιμους πελάτες. Στους λογαριασμούς πρέπει να αποσαφηνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς του δικτύου μεταφοράς ή διανομής. Εφόσον ενδείκνυται, οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, εκτός του τομέα του φυσικού αερίου. Οι εσωτερικοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και αποτελέσματα χρήσεως για κάθε δραστηριότητα.

4. Ο έλεγχος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πρέπει, ιδίως, να αφορά την τήρηση της κατά την παράγραφο 3 υποχρέωσης για αποφυγή των διακρίσεων και διασταυρούμενων επιδοτήσεων.

(*) Ο τίτλος της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ προσαρμόστηκε για να ληφθεί υπόψη η αναρτίμηση των άρθρων της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 12 της συνθήκης του Άμστερνταμ· η αρχική παραπομπή ήταν στο άρθρο 54 παράγραφος 3.

(1) ΕΕ L 222 της 14.8.1978, σ. 11.

5. Οι επιχειρήσεις διευκρινίζουν, στα εσωτερικά τους λογιστικά, τους κανόνες κατανομής του ενεργητικού και του παθητικού, των δαπανών και των εσόδων, καθώς και τους κανόνες απόσβεσης, με την επιφύλαξη των εφαρμοζομένων σε εθνικό επίπεδο κανόνων περί λογιστικής τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Οι εσωτερικοί αυτοί κανόνες μπορούν να τροποποιούνται μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Οι τροποποιήσεις πρέπει να επισημαίνονται και να αιτιολογούνται δεόντως.

6. Οι ετήσιοι λογαριασμοί αναφέρουν, σε παράρτημα, τις σημαντικές πράξεις που έχουν πραγματοποιηθεί με συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Άρθρο 32

Πρόσβαση τρίτων

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την εφαρμογή ενός συστήματος πρόσβασης τρίτων στο σύστημα μεταφοράς και διανομής και στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ, με βάση δημοσιευμένα τιμολόγια, το οποίο ισχύει για όλους τους επιλέξιμους πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων προμήθειας, και εφαρμόζεται αντικειμενικά και αμερόληπτα μεταξύ των χρηστών του συστήματος. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα εν λόγω τιμολόγια, ή οι μέθοδοι που διέπουν τον υπολογισμό τους, να εγκρίνονται πριν τεθούν σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 41 από τη ρυθμιστική αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 1, τα δε τιμολόγια αυτά και οι μέθοδοι — στην περίπτωση που μόνο μέθοδοι εγκρίνονται — να δημοσιεύονται πριν από την έναρξη ισχύος τους.

2. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, εάν απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένων των καθηκόντων που σχετίζονται με τη διασυννοριακή μεταφορά, έχουν πρόσβαση στο σύστημα άλλων διαχειριστών δικτύων μεταφοράς.

3. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν εμποδίζουν τη σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων στον βαθμό που συμμορφώνονται προς τους κοινοτικούς κανόνες περί ανταγωνισμού.

Άρθρο 33

Πρόσβαση στην αποθήκευση

1. Για την οργάνωση της πρόσβασης στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και στα αποθέματα εντός αγωγών όταν είναι τεχνικά ή/και οικονομικά αναγκαία για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο δίκτυο προμήθειας πελατών, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε βοηθητικές υπηρεσίες, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν μία ή και τις δύο διαδικασίες που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4. Οι εν λόγω διαδικασίες εφαρμόζονται σύμφωνα με αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια.

Οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη ορίζουν και δημοσιεύουν κριτήρια βάσει των οποίων καθορίζεται ποιο καθεστώς πρόσβασης πρέπει να εφαρμόζεται σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης και στα αποθέματα εντός αγωγών. Δημοσιοποιούν ή υποχρεώνουν τους διαχειριστές

συστημάτων αποθήκευσης και μεταφοράς να δημοσιοποιούν, ποιες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή μέρη αυτών και ποια αποθέματα εντός αγωγών προσφέρονται βάσει των διαφόρων διαδικασιών που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4.

Η υποχρέωση της δεύτερης πρότασης του δεύτερου εδαφίου δεν θίγει το δικαίωμα επιλογής που παραχωρείται στα κράτη μέλη στο πρώτο εδάφιο.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν ισχύουν για τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση που σχετίζονται με εγκαταστάσεις ΥΦΑ και είναι αναγκαίες για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του δικτύου μεταφοράς.

3. Στην περίπτωση πρόσβασης στο δίκτυο κατόπιν διαπραγματεύσεων, τα κράτη μέλη ή, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, οι ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιλέξιμοι πελάτες εντός και εκτός του εδάφους που καλύπτεται από το διασυνδεδεμένο δίκτυο, να είναι σε θέση να διαπραγματεύονται την πρόσβαση σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης και στα αποθέματα εντός αγωγών, όταν είναι τεχνικά ή/και οικονομικά αναγκαία για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο δίκτυο, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες. Τα αντισυμβαλλόμενα μέρη υποχρεούνται να διαπραγματεύονται καλόπιστα την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης, στα αποθέματα εντός αγωγών και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες.

Οι συμβάσεις για την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης, τα αποθέματα εντός αγωγών και άλλες βοηθητικές υπηρεσίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τον εκάστοτε διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης ή τις εκάστοτε επιχειρήσεις φυσικού αερίου. Οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης και από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου να δημοσιεύουν τους κύριους εμπορικούς όρους για τη χρήση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, των αποθεμάτων εντός αγωγών και άλλων βοηθητικών υπηρεσιών μέχρι τις 1 Ιανουαρίου 2005 και ακολούθως σε ετήσια βάση.

Κατά την εκπόνηση των όρων αυτών, οι διαχειριστές αποθήκευσης και οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου διαβουλευονται με τους χρήστες του συστήματος.

4. Στην περίπτωση πρόσβασης στο δίκτυο βάσει ρυθμιστικών διατάξεων, οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να παρέχεται στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και στους επιλέξιμους πελάτες, τόσο εντός όσο και εκτός του εδάφους που καλύπτεται από το διασυνδεδεμένο δίκτυο, δικαίωμα πρόσβασης στην αποθήκευση, στα αποθέματα εντός αγωγών και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες, βάσει δημοσιευμένων τιμολογίων ή/και άλλων γενικών και ειδικών όρων για τη χρησιμοποίηση αυτών των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και του περιεχομένου των αγωγών, όταν είναι τεχνικά ή/και οικονομικά αναγκαία για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο δίκτυο, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες. Οι ρυθμιστικές αρχές, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν σχετική πρόβλεψη, ή τα κράτη μέλη συμβουλευονται τους χρήστες του συστήματος κατά την ανάπτυξη των τιμολογίων αυτών ή των μεθόδων υπολογισμού αυτών των τιμολογίων. Το εν λόγω δικαίωμα μπορεί να παρέχεται στους επιλέξιμους πελάτες με το να τους επιτρέπεται να συνάπτουν συμβάσεις προμήθειας με ανταγωνιζόμενες επιχειρήσεις φυσικού αερίου άλλες από τον ιδιοκτήτη ή/και τον διαχειριστή του συστήματος ή συνδεδεμένη επιχείρηση.

Άρθρο 34

Πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιλέξιμοι πελάτες να μπορούν, όπου και αν είναι εγκατεστημένοι, να έχουν πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων παροχής τεχνικών υπηρεσιών που συνεπάγεται η πρόσβαση αυτή, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, εκτός από τα μέρη των εν λόγω δικτύων και εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για τοπικές δραστηριότητες παραγωγής στον τόπο όπου παράγεται το φυσικό αέριο. Τα μέτρα αυτά κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54.

2. Η πρόσβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 παρέχεται όπως ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τους στόχους της δίκαιης και ελεύθερης πρόσβασης, της δημιουργίας ανταγωνιστικής αγοράς στον τομέα του φυσικού αερίου και της αποφυγής καταχρήσεων δεσπόζουσας θέσης, λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια και την τακτικότητα του εφοδιασμού, την υπαρκτή ή εφικτή παραγωγική ικανότητα και την προστασία του περιβάλλοντος. Λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- α) η ανάγκη άρνησης της πρόσβασης σε περίπτωση ασυμβατότητας των τεχνικών προδιαγραφών, η οποία δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ευλόγως,
- β) η ανάγκη αποφυγής δυσκολιών οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν ευλόγως και θα ζημίωναν την αποτελεσματική, υφιστάμενη ή μελλοντική, παραγωγή υδρογονανθράκων, συμπεριλαμβανομένων των κοιτασμάτων οριακής οικονομικής βιωσιμότητας,
- γ) η ανάγκη ικανοποίησης των ευλόγων και δεόντως αποδεδειγμένων αναγκών του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή του ανάντη δικτύου αγωγών για τη μεταφορά και επεξεργασία φυσικού αερίου και των συμφερόντων όλων των άλλων χρηστών του ανάντη δικτύου ή των σχετικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας ή διεκπεραίωσης που ενδέχεται να θίγονται, και
- δ) η ανάγκη εφαρμογής των νόμων και των διοικητικών τους διαδικασιών, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ή ανάντη αναπτυξιακής δραστηριότητας.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την ύπαρξη μηχανισμών επίλυσης διαφορών, συμπεριλαμβανομένης μιας αρχής ανεξάρτητης από τα μέρη η οποία έχει πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες, ώστε να καθίσταται δυνατή η ταχεία επίλυση διαφορών όσον αφορά την πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια της παραγράφου 2 και τον αριθμό των μερών που μπορεί να διαπραγματεύονται την πρόσβαση σε τέτοια δίκτυα.

4. Σε περίπτωση διασυνοριακών διαφορών, εφαρμόζονται οι μηχανισμοί επίλυσης διαφορών του κράτους μέλους που έχει δικαιοδοσία στο ανάντη δίκτυο αγωγών και το οποίο αρνείται την πρόσβαση. Σε περίπτωση διασυνοριακών διαφορών όπου περισσότερα από ένα κράτη μέλη καλύπτουν το οικείο δίκτυο, τα οικεία κράτη μέλη συνεννοούνται με σκοπό τη συνεπή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 35

Άρνηση πρόσβασης

1. Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου μπορούν να αρνηθούν την πρόσβαση στο σύστημα είτε λόγω έλλειψης χωρητικότητας, είτε όταν η πρόσβαση στο σύστημα θα τις εμπόδιζε να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και οι οποίες τους έχουν ανατεθεί, είτε λόγω σοβαρών οικονομικών και χρηματοοικονομικών δυσχερειών στο πλαίσιο συμβάσεων υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια και τις διαδικασίες του άρθρου 48 και την εναλλακτική λύση που επιλέγει το κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου. Η άρνηση αιτιολογείται δεόντως.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι η επιχείρηση φυσικού αερίου που αρνείται την πρόσβαση στο σύστημα λόγω έλλειψης χωρητικότητας ή λόγω έλλειψης σύνδεσης προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις, όταν αυτό είναι οικονομικώς εφικτό ή όταν ένας δυνητικός πελάτης είναι διατεθειμένος να πληρώσει γι' αυτές. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα αυτά σε περιπτώσεις κατά τις οποίες εφαρμόζουν την παράγραφο 4 του άρθρου 4.

Άρθρο 36

Νέες υποδομές

1. Η κύρια νέα υποδομή φυσικού αερίου, δηλαδή οι διασυνδέσεις, το ΥΦΑ και οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, μπορεί, κατόπιν αιτήσεως, να εξαιρείται, για καθορισμένο χρονικό διάστημα, από τις διατάξεις των άρθρων 9, 32, 33 και 34 και του άρθρου 41 παράγραφοι 6, 8 και 10, υπό τους εξής όρους:

- α) η επένδυση πρέπει να ενισχύει, αφενός, τον ανταγωνισμό για την προμήθεια αερίου και, αφετέρου, την ασφάλεια του εφοδιασμού·
- β) το ύψος του επενδυτικού κινδύνου πρέπει να είναι τέτοιο ώστε η επένδυση δεν θα πραγματοποιηθεί εάν δεν χορηγηθεί απαλλαγή·
- γ) η υποδομή πρέπει να ανήκει σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο διακριτό, τουλάχιστον από την άποψη της νομικής του προσωπικότητας, από τους διαχειριστές συστημάτων στα δίκτυα των οποίων θα κατασκευασθεί η εν λόγω υποδομή·
- δ) πρέπει να επιβάλλονται τέλη στους χρήστες της εν λόγω υποδομής και
- ε) η χορήγηση απαλλαγής δεν πρέπει να αποβαίνει σε βάρος του ανταγωνισμού ή της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, ή της αποτελεσματικής λειτουργίας του διεπόμενου από ρυθμιστικές διατάξεις συστήματος με το οποίο συνδέεται η υποδομή.

2. Η παράγραφος 1 ισχύει επίσης και σε περίπτωση σημαντικής αύξησης του δυναμικού ήδη υπάρχουσας υποδομής ή σε περίπτωση τροποποίησης ήδη υπάρχουσας υποδομής που έχουν ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη νέων πηγών προμήθειας φυσικού αερίου.

3. Η ρυθμιστική αρχή που αναφέρεται στο κεφάλαιο VIII αποφασίζει, κατά περίπτωση, σχετικά με την εξαίρεση που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Εάν η εν λόγω υποδομή χωροθετείται στο έδαφος περισσότερων του ενός κρατών μελών, ο Οργανισμός μπορεί να υποβάλει συμβουλευτική γνώμη στις ρυθμιστικές αρχές των οικείων κρατών μελών, η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για την απόφασή τους, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ζητήθηκε η εξαίρεση από την τελευταία από τις ρυθμιστικές αυτές αρχές.

Εάν όλες οι οικείες ρυθμιστικές αρχές καταλήξουν σε συμφωνία για την απόφαση εξαίρεσης εντός έξι μηνών, ενημερώνουν τον Οργανισμό για την απόφαση αυτή.

Ο Οργανισμός ασκεί τα καθήκοντα που ανατίθενται στις ρυθμιστικές αρχές του οικείου κράτους μέλους από το παρόν άρθρο:

α) εφόσον δεν κατέστη δυνατόν να επιτευχθεί συμφωνία όλων των οικείων ρυθμιστικών αρχών εντός έξι μηνών από την ημερομηνία που ζητήθηκε η εξαίρεση από την τελευταία εκ των δύο ρυθμιστικών αρχών· ή

β) κατόπιν κοινής αιτήσεως των οικείων ρυθμιστικών αρχών.

Όλες οι σχετικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητούν από κοινού την παράταση της περιόδου που αναφέρεται στο στοιχείο α) του τρίτου εδαφίου για μέγιστο διάστημα τριών μηνών.

5. Προτού λάβει απόφαση, ο Οργανισμός διαβουλεύεται με τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές και τους αιτούντες.

6. Η εξαίρεση επιτρέπεται να καλύπτει το σύνολο ή μέρος του δυναμικού της νέας υποδομής ή της υφιστάμενης υποδομής με σημαντικά αυξημένο δυναμικό.

Κατά τη λήψη απόφασης για τη χορήγηση εξαίρεσης, λαμβάνεται υπόψη, για κάθε περίπτωση χωριστά, η ανάγκη να επιβληθούν όροι όσον αφορά τη διάρκεια της εξαίρεσης και τη χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στην υποδομή. Κατά τη λήψη της απόφασης σχετικά με τους εν λόγω όρους λαμβάνονται υπόψη κυρίως το πρόσθετο δυναμικό που πρόκειται να κατασκευασθεί ή η τροποποίηση του υπάρχοντος δυναμικού, ο χρονικός ορίζοντας του έργου και οι εθνικές περιστάσεις.

Πριν από τη χορήγηση εξαίρεσης, η ρυθμιστική αρχή αποφασίζει τους κανόνες και τους μηχανισμούς για τη διαχείριση και την κατανομή δυναμικού. Σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς πρέπει να απαιτείται να καλούνται όλοι οι δυνητικοί χρήστες της υποδομής να εκδηλώσουν ενδιαφέρον για μίσθωση δυναμικού, προτού γίνει η κατανομή δυναμικού στη νέα υποδομή, ακόμη και για ίδια χρήση. Η ρυθμιστική αρχή απαιτεί οι κανόνες διαχείρισης της συμφόρησης να περιλαμβάνουν την υποχρέωση προσφοράς του αχρησιμοποίητου δυναμικού στην αγορά και οι χρήστες της υποδομής να έχουν το δικαίωμα να διαπραγματεύονται το δυναμικό που διαθέτουν βάσει συμβάσεων στη δευτερογενή αγορά. Κατά την αξιολόγηση των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β) και ε), η ρυθμιστική αρχή λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της εν λόγω διαδικασίας κατανομής δυναμικού.

Η απόφαση εξαίρεσης, συμπεριλαμβανομένων των όρων που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, αιτιολογείται δεόντως και δημοσιεύεται.

7. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η ρυθμιστική αρχή ή ο οργανισμός, ανάλογα με την περίπτωση, υποβάλλουν στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους, για τη λήψη τυπικής απόφασης, τη γνώμη τους σχετικά με το αίτημα εξαίρεσης. Η γνώμη αυτή δημοσιεύεται μαζί με τη σχετική απόφαση.

8. Η ρυθμιστική αρχή διαβιβάζει αμελλητί στην Επιτροπή αντίγραφο κάθε αίτησης εξαίρεσης μόλις τη λάβει. Η απόφαση κοινοποιείται αμελλητί από την αρμόδια αρχή στην Επιτροπή, μαζί με όλες τις σχετικές με την εν λόγω απόφαση πληροφορίες. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να υποβάλλονται στην Επιτροπή συνολικά, ώστε να της επιτρέπουν να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση. Ειδικότερα, οι πληροφορίες περιλαμβάνουν:

α) τους λεπτομερείς λόγους βάσει των οποίων η ρυθμιστική αρχή ή το κράτος μέλος χορήγησε ή απέρριψε την απαλλαγή, μαζί με παραπομπή στην παράγραφο 1, συμπεριλαμβανομένου και του σχετικού σημείου ή σημείων της προαναφερθείσας παραγράφου επί των οποίων βασίστηκε η απόφαση αυτή, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών πληροφοριών που αιτιολογούν την ανάγκη απαλλαγής·

β) την ανάλυση η οποία διεξήχθη για τις επιπτώσεις της απαλλαγής στον ανταγωνισμό και στην αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου·

γ) τους λόγους για τη χρονική περίοδο και το μερίδιο του συνολικού δυναμικού της υποδομής φυσικού αερίου για το οποίο χορηγείται η απαλλαγή·

δ) σε περίπτωση που η εξαίρεση αφορά διασύνδεση, το αποτέλεσμα της διαβούλευσης με τις ενδιαφερόμενες ρυθμιστικές αρχές και

ε) τη συμβολή της υποδομής στη διαφοροποίηση της προμήθειας φυσικού αερίου.

9. Εντός δύο μηνών από την ημέρα παραλαβής της σχετικής κοινοποίησης, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει απόφαση, με την οποία θα υποχρεώνεται η ρυθμιστική αρχή να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει την απόφαση χορήγησης εξαιρέσης. Η δίμηνη προθεσμία είναι δυνατόν να παραταθεί κατά δύο μήνες, όταν ζητούνται συμπληρωματικές πληροφορίες από την Επιτροπή. Η εν λόγω συμπληρωματική προθεσμία αρχίζει από την επομένη της λήψης του συνόλου των πληροφοριών. Η αρχική δίμηνη προθεσμία μπορεί επίσης να παραταθεί με τη συγκατάθεση τόσο της Επιτροπής όσο και της ρυθμιστικής αρχής.

Εάν οι ζητούμενες πληροφορίες δεν παρασχεθούν εντός της οριζόμενης στην αίτηση προθεσμίας, η κοινοποίηση θεωρείται ότι έχει αποσυρθεί, εκτός εάν, πριν την παρέλευση της εν λόγω προθεσμίας, η προθεσμία παραταθεί με συγκατάθεση τόσο της Επιτροπής όσο και της ρυθμιστικής αρχής ή η ρυθμιστική αρχή ενημερώσει την Επιτροπή, με δέοντως αιτιολογημένη δήλωση, ότι θεωρεί την κοινοποίηση πλήρη.

Η ρυθμιστική αρχή συμμορφώνεται εντός μηνός με την απόφαση της Επιτροπής να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει την απόφαση εξαιρέσης και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

Η Επιτροπή διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Η έγκριση μιας απόφασης εξαιρέσης από την Επιτροπή παύει να ισχύει δύο έτη μετά την έκδοση της απόφασης, εάν έως τότε δεν έχει αρχίσει ακόμη η κατασκευή της υποδομής, και πέντε έτη μετά την έκδοση της απόφασης, εάν η υποδομή δεν έχει τεθεί σε λειτουργία, εκτός εάν η Επιτροπή αποφασίσει ότι η καθυστέρηση οφείλεται σε μείζονα εμπόδια που βρίσκονται πέρα από τον έλεγχο του προσώπου στο οποίο χορηγήθηκε η εξαιρεση.

10. Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των όρων που προβλέπει η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου για τον καθορισμό της ακολουθητέας διαδικασίας για την εφαρμογή των παραγράφων 3, 6, 8 και 9 του παρόντος άρθρου. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 51 παράγραφος 3.

Άρθρο 37

Άνοιγμα της αγοράς και αμοιβαιότητα

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι επιλέξιμοι πελάτες να είναι:

- α) έως την 1η Ιουλίου 2004, οι επιλέξιμοι πελάτες που ορίζονται στο άρθρο 18 της οδηγίας 98/30/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου⁽¹⁾. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν, έως τις 31 Ιανουαρίου κάθε έτους, τα κριτήρια για τον προσδιορισμό αυτών των επιλέξιμων πελατών·

β) από την 1η Ιουλίου 2004, όλοι οι μη οικιακοί πελάτες·

γ) από την 1η Ιουλίου 2007, όλοι οι πελάτες.

2. Προκειμένου να αποφευχθεί η έλλειψη ισορροπίας με το άνοιγμα των αγορών φυσικού αερίου:

- α) δεν απαγορεύονται οι συμβάσεις προμήθειας με επιλέξιμο πελάτη στο σύστημα άλλου κράτους μέλους, εάν ο πελάτης αυτός θεωρείται επιλέξιμος και στα δύο εμπλεκόμενα συστήματα και
- β) όταν η διεξαγωγή των συναλλαγών που περιγράφονται στο στοιχείο α) δεν γίνει δεκτή διότι ο πελάτης είναι επιλέξιμος σε ένα μόνο από τα δύο συστήματα, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν αιτήματος ενός εκ των κρατών μελών από τα δύο συστήματα, και αφού λάβει υπόψη την κατάσταση της αγοράς και το κοινό συμφέρον, να υποχρεώνει το αρνούμενο μέρος να εκτελέσει την αιτούμενη προμήθεια.

Άρθρο 38

Απευθείας γραμμές

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε:

- α) οι εγκατεστημένες στο έδαφός τους επιχειρήσεις φυσικού αερίου να μπορούν να εφοδιάζονται με απευθείας αγωγό τους επιλέξιμους πελάτες και
- β) κάθε τέτοιος επιλέξιμος πελάτης εντός του εδάφους τους να μπορεί να εφοδιάζεται από επιχειρήσεις φυσικού αερίου με απευθείας αγωγό.

2. Όταν η κατασκευή ή εκμετάλλευση απευθείας αγωγών απαιτεί άδεια (π.χ. ειδική άδεια, συναίνεση, εκχώρηση, συγκατάθεση ή έγκριση), τα κράτη μέλη ή οι υπ' αυτών οριζόμενες αρμόδιες αρχές καθορίζουν τα κριτήρια για τη χορήγηση αδειών κατασκευής ή εκμετάλλευσης απευθείας αγωγών στο έδαφός τους. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να είναι αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να θέτουν ως προϋπόθεση για την έκδοση άδειας κατασκευής απευθείας αγωγού είτε την άρνηση πρόσβασης στο σύστημα βάσει του άρθρου 35 είτε την κίνηση διαδικασίας επίλυσης διαφορών δυνάμει του άρθρου 41.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΕΘΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 39

Διορισμός και ανεξαρτησία των ρυθμιστικών αρχών

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μία εθνική ρυθμιστική αρχή σε εθνικό επίπεδο.

⁽¹⁾ ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 1.

2. Με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δεν θίγεται ο διορισμός άλλων ρυθμιστικών αρχών σε περιφερειακό επίπεδο εντός ορισμένων κρατών μελών, υπό τον όρο να υπάρχει ένας ανώτερος εκπρόσωπος για λόγους εκπροσώπησης και επαφών σε κοινοτικό επίπεδο εντός του συμβουλίου ρυθμιστικών αρχών του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 713/2009.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ένα κράτος μέλος μπορεί να διορίσει ρυθμιστικές αρχές για μικρά συστήματα σε γεωγραφικά χωριστή περιοχή η οποία, κατά το έτος 2008, είχε κατανάλωση μικρότερη του 3 % της συνολικής κατανάλωσης του κράτους μέλους του οποίου αποτελεί τμήμα. Με την παρέκκλιση αυτή δεν θίγεται ο διορισμός ενός ανώτερου εκπροσώπου για λόγους εκπροσώπησης και επαφών σε κοινοτικό επίπεδο εντός του συμβουλίου ρυθμιστικών αρχών του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 713/2009.

4. Τα κράτη μέλη εγγυώνται την ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής και διασφαλίζουν ότι ασκεί τις εξουσίες της με αμεροληψία και διαφάνεια. Για το σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων που της ανατίθενται βάσει της παρούσας οδηγίας και της σχετικής νομοθεσίας, η ρυθμιστική αρχή:

- α) είναι νομικά διακριτή και λειτουργικά ανεξάρτητη από κάθε άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα·
- β) διασφαλίζει ότι το προσωπικό της και όλα τα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με τη διοίκησή της:
 - i) ενεργούν ανεξάρτητα από οποιοδήποτε αγοραίο συμφέρον και
 - ii) δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν απευθείας οδηγίες από οποιαδήποτε κυβέρνηση ή άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων. Με την απαίτηση αυτή δεν θίγεται η, κατά περίπτωση, στενή συνεργασία με άλλες συναφείς εθνικές αρχές ούτε οι γενικοί πολιτικοί προσανατολισμοί που εκδίδει η κυβέρνηση και οι οποίοι δεν συνδέονται με τα κατά το άρθρο 41 καθήκοντα και αρμοδιότητες της ρυθμιστικής αρχής.

5. Για να προστατεύσουν την ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ιδίως ότι:

- α) η ρυθμιστική αρχή μπορεί να λαμβάνει αυτόνομες αποφάσεις, ανεξάρτητα από κάθε πολιτικό οργανισμό, και διαθέτει ξεχωριστές ετήσιες δημοσιονομικές προβλέψεις, ώστε να διαθέτει αυτονομία στην εκτέλεση του χορηγούμενου προϋπολογισμού, και επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων της και
- β) τα μέλη του συμβουλίου της ρυθμιστικής αρχής ή, ελλείψει συμβουλίου, η ανώτερη διοίκηση της ρυθμιστικής αρχής διορίζονται για ορισμένη θητεία πέντε έως επτά ετών, ανανεώσιμη άπαξ.

Όσον αφορά το στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν κατάλληλο σύστημα περιτροπής για το συμβούλιο ή την ανώτερη διοίκηση. Τα μέλη του συμβουλίου ή, ελλείψει συμβουλίου, η ανώτερη διοίκηση είναι δυνατόν να απαλλαγούν από τα καθήκοντά τους, διαρκούς της θητείας τους, μόνον εφόσον δεν πληρούν πλέον τους όρους που ορίζονται στο παρόν άρθρο ή εάν έχουν κριθεί ένοχα για σοβαρό παράπτωμα βάσει του εθνικού δικαίου.

Άρθρο 40

Γενικοί στόχοι της ρυθμιστικής αρχής

Κατά την εκτέλεση των ρυθμιστικών καθηκόντων που προσδιορίζονται στην παρούσα οδηγία, η ρυθμιστική αρχή λαμβάνει όλα τα εύλογα μέτρα προς επίτευξη των κατωτέρω στόχων εντός του πλαισίου των καθηκόντων και εξουσιών της που καθορίζονται στο άρθρο 41, διαβουλευόμενη στενά με άλλες σχετικές εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρχών ανταγωνισμού, κατά περίπτωση, και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων τους:

- α) προώθηση, σε στενή συνεργασία με τον Οργανισμό, τις ρυθμιστικές αρχές των λοιπών κρατών μελών και την Επιτροπή, ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικά βιώσιμης εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου εντός της Κοινότητας και αποτελεσματικό άνοιγμα της αγοράς για όλους τους πελάτες και τους προμηθευτές στην Κοινότητα, και διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών για την αποτελεσματική και αξιόπιστη λειτουργία των δικτύων αερίου, λαμβάνοντας υπόψη μακροπρόθεσμους στόχους·
- β) ανάπτυξη περιφερειακών αγορών εντός της Κοινότητας που να λειτουργούν ανταγωνιστικά και εύρυθμα, για την επίτευξη του στόχου του στοιχείου α)·
- γ) κατάργηση των περιορισμών στο εμπόριο φυσικού αερίου μεταξύ κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης κατάλληλου διασυνοριακού δυναμικού μεταφοράς για την κάλυψη της ζήτησης και την ενίσχυση της ολοκλήρωσης των εθνικών αγορών η οποία ενδέχεται να διευκολύνει τη ροή φυσικού αερίου σε ολόκληρη την Κοινότητα·
- δ) συμβολή στη διασφάλιση, με τον πλέον αποδοτικό από άποψη κόστους τρόπο, της ανάπτυξης ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων χωρίς διακρίσεις, προσανατολισμένων προς τον καταναλωτή, και προώθηση της επάρκειας των συστημάτων και, σύμφωνα με τους στόχους γενικής πολιτικής, της ενεργειακής απόδοσης, καθώς επίσης και της ενσωμάτωσης της ευρείας και μικρής κλίμακας παραγωγής φυσικού αερίου από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της διανεμόμενης παραγωγής, τόσο στα δίκτυα μεταφοράς όσο και στα δίκτυα διανομής·
- ε) διευκόλυνση της πρόσβασης νέου παραγωγικού δυναμικού στο δίκτυο, ιδίως μέσω της άρσης των εμποδίων που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την πρόσβαση νέων φορέων στην αγορά και φυσικού αερίου από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

- στ) εξασφάλιση της προσφοράς κατάλληλων κινήτρων στους διαχειριστές και τους χρήστες δικτύου, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, για να αυξηθεί η αποδοτικότητα των επιδόσεων των δικτύων και να ενισχυθεί η ολοκλήρωση της αγοράς·
- ζ) εξασφάλιση ότι οι πελάτες ωφελούνται από την αποδοτική λειτουργία των εθνικών αγορών, προαγωγή του ουσιαστικού ανταγωνισμού και συμβολή στη διασφάλιση της ουσιαστικής προστασίας των καταναλωτών·
- η) υποβοήθηση της επίτευξης υψηλών προτύπων δημόσιας υπηρεσίας για το φυσικό αέριο, συμβολή στην προστασία των ευάλωτων καταναλωτών και συμβολή στη συμβατότητα των απαραίτητων διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων, ώστε να μπορεί ο πελάτης να αλλάζει προμηθευτή.
- Άρθρο 41**
- Καθήκοντα και αρμοδιότητες της ρυθμιστικής αρχής**
1. Στη ρυθμιστική αρχή ανατίθενται τα εξής καθήκοντα:
- α) να καθορίζει ή να εγκρίνει, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, ρυθμισμένα τιμολόγια μεταφοράς ή διανομής ή τις μεθόδους υπολογισμού τους·
- β) να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και διανομής και, όπου συντρέχει περίπτωση, των ιδιοκτητών των συστημάτων, καθώς και όλων των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την παρούσα οδηγία και από κάθε άλλη συναφή κοινοτική νομοθεσία, μεταξύ άλλων όσον αφορά διασυνοριακά θέματα·
- γ) να συνεργάζεται για διασυνοριακά θέματα με τη ρυθμιστική αρχή ή τις ρυθμιστικές αρχές των οικείων κρατών μελών και με τον Οργανισμό·
- δ) να συμμορφώνεται προς τις σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις του Οργανισμού και της Επιτροπής και να τις υλοποιεί·
- ε) να υποβάλλει ετησίως στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, τον Οργανισμό και την Επιτροπή έκθεση σχετικά με τη δραστηριότητά τους και την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Οι εκθέσεις αυτές αφορούν όλα τα μέτρα που ελήφθησαν και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν σε κάθε ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο·
- στ) να εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης, ΥΦΑ και προμήθειας·
- ζ) να παρακολουθεί τα επενδυτικά προγράμματα των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και να παρέχει, με την ετήσια έκθεσή της, αξιολόγηση των επενδυτικών προγραμμάτων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς όσον αφορά τη συνέπειά τους με το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009. Η αξιολόγηση αυτή μπορεί να περιέχει συστάσεις για την τροποποίηση των επενδυτικών αυτών προγραμμάτων·
- η) να παρακολουθεί τη συμμόρφωση προς τους κανόνες ασφαλείας και αξιοπιστίας του δικτύου και να αξιολογεί τις προηγούμενες επιδόσεις, καθώς και να ορίζει ή να εγκρίνει τα πρότυπα και τις απαιτήσεις για την ποιότητα υπηρεσίας και εφοδιασμού, ή να συμβάλει σε αυτό σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές·
- θ) να παρακολουθεί το επίπεδο διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των τιμών χονδρικής, και να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου προς τις υποχρεώσεις περί διαφάνειας·
- ι) να παρακολουθεί τον βαθμό και την αποτελεσματικότητα του ανοίγματος της αγοράς και του ανταγωνισμού σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής, συμπεριλαμβανομένων των χρηματιστηρίων φυσικού αερίου, τις τιμές για τους οικιακούς πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων προπληρωμής, το ποσοστό αλλαγής προμηθευτή, το ποσοστό διακοπής της παροχής, τα τέλη για την εκτέλεση των υπηρεσιών συντήρησης και τα παράπονα των οικιακών πελατών, καθώς και οποιαδήποτε στρέβλωση ή περιορισμό του ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της παροχής τυχόν συναφών πληροφοριών, και να φέρει ενώπιον των οικείων αρχών ανταγωνισμού τυχόν σχετικές υποθέσεις·
- ια) να ελέγχει την εμφάνιση περιοριστικών συμβατικών πρακτικών, μεταξύ δε άλλων, ρητρών αποκλειστικότητας, που θα μπορούσαν να εμποδίσουν μεγάλους μη οικιακούς πελάτες να συνάψουν σύμβαση ταυτόχρονα με περισσότερους από έναν προμηθευτές, ή που μπορούν να περιορίσουν την επιλογή τους στο θέμα αυτό. Όπου αρμόζει, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενημερώνουν τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού για τις πρακτικές αυτές·
- ιβ) να σέβεται τη συμβατική ελευθερία όσον αφορά τις συμβάσεις προμήθειας με δυνατότητα διακοπής, καθώς και όσον αφορά τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις, υπό τον όρο ότι είναι συμβατές με το κοινοτικό και το εθνικό δίκαιο και συνεπείς προς τις πολιτικές της Κοινότητας·
- ιγ) να παρακολουθεί τον χρόνο που χρειάζονται οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής για τη σύνδεση και τις επισκευές·
- ιδ) να παρακολουθεί και να εξετάζει τους όρους πρόσβασης στην αποθήκευση, στα αποθέματα εντός αγωγών και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 33. Σε περίπτωση που το καθεστώς πρόσβασης στην αποθήκευση καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3, το καθήκον αυτό δεν περιλαμβάνει την εξέταση των τιμολογίων·
- ιε) να συμβάλλει στο να διασφαλισθεί, από κοινού με άλλες αρμόδιες αρχές, ότι τα μέτρα προστασίας των καταναλωτών, περιλαμβανομένων όσων αναφέρονται στο παράρτημα Α, είναι αποτελεσματικά και εφαρμόζονται·
- ιστ) να δημοσιεύει συστάσεις, τουλάχιστον ανά έτος, σχετικά με τη συμμόρφωση των τιμών προμήθειας προς το άρθρο 3, και να τις διαβιβάζει στις αρμόδιες αρχές, όταν χρειάζεται·
- ιζ) να εξασφαλίζει την πρόσβαση σε δεδομένα κατανάλωσης πελατών, την παροχή, για προαιρετική χρήση, ενός εύληπτου εναρμονισμένου μορφοτύπου σε εθνικό επίπεδο για τα δεδομένα κατανάλωσης και την ταχεία πρόσβαση όλων των πελατών σε αυτά τα δεδομένα σύμφωνα με το στοιχείο η) του παραρτήματος Ι·

ιη) να παρακολουθεί την εφαρμογή των κανόνων που αφορούν τον ρόλο και τις αρμοδιότητες των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των διαχειριστών συστημάτων διανομής, των προμηθευτών και των πελατών και άλλων παραγόντων της αγοράς σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009·

ιδ) να παρακολουθεί την ορθή εφαρμογή των κριτηρίων βάσει των οποίων καθορίζεται κατά πόσον μια εγκατάσταση αποθήκευσης υπάγεται στην παράγραφο 3 ή την παράγραφο 4 του άρθρου 33 και

κ) να παρακολουθεί την υλοποίηση των μέτρων διασφάλισης που αναφέρονται στο άρθρο 46·

κα) να συμβάλλει στη συμβατότητα των διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων για τις πλέον σημαντικές διαδικασίες της αγοράς σε περιφερειακό επίπεδο.

2. Όταν προβλέπεται σε κάποιο κράτος μέλος, τα καθήκοντα παρακολούθησης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να εκτελούνται από αρχές άλλες από τη ρυθμιστική. Εν τοιαύτη περίπτωση, οι πληροφορίες που προκύπτουν από αυτή την παρακολούθηση τίθενται στη διάθεση της ρυθμιστικής αρχής το συντομότερο δυνατό.

Διατηρώντας την ανεξαρτησία τους, με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων τους και σύμφωνα με τις αρχές της βελτίωσης της νομοθεσίας, η ρυθμιστική αρχή συνεννοείται, κατά περίπτωση, με τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, συνεργάζεται στενά με τις άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Τυχόν εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί από ρυθμιστική αρχή ή από τον Οργανισμό δυνάμει της παρούσας οδηγίας δεν θίγουν τη δεόντως αιτιολογημένη μελλοντική χρήση των εξουσιών της ρυθμιστικής αρχής δυνάμει του παρόντος άρθρου ή της επιβολής κυρώσεων από άλλες αρμόδιες αρχές ή την Επιτροπή.

3. Εάν έχει διοριστεί ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος με βάση το άρθρο 14, πέραν των καθηκόντων που τους ανατίθενται με βάση την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, οι ρυθμιστικές αρχές οφείλουν:

α) να παρακολουθούν τη συμμόρφωση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς και του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από το παρόν άρθρο και να επιβάλλουν ποινές για μη συμμόρφωση σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο δ)·

β) να παρακολουθούν τις σχέσεις και την επικοινωνία μεταξύ του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος και του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς, για να διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος, και ειδικότερα να εγκρίνουν συμβάσεις και να ενεργούν ως αρχή επίλυσης διαφορών μεταξύ του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος και του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς, σε περίπτωση καταγγελίας εκ μέρους οιοδήποτε εξ αυτών σύμφωνα με την παράγραφο 11·

γ) με την επιφύλαξη της διαδικασίας του άρθρου 14 παράγραφος 2 στοιχείο γ) σχετικά με το πρώτο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, να εγκρίνουν τον προγραμματισμό των επενδύσεων και το πολυετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που υποβάλλει ετησίως ο ανεξάρτητος διαχειριστής του συστήματος·

δ) να εξασφαλίζουν ότι τα τιμολόγια πρόσβασης στο δίκτυο, τα οποία εισπράττουν οι ανεξάρτητοι διαχειριστές συστημάτων, προβλέπουν αμοιβή για τον ιδιοκτήτη ή τους ιδιοκτήτες του δικτύου, η οποία περιλαμβάνει κατάλληλο αντίτιμο για τα πάγια στοιχεία του δικτύου και τυχόν νέες επενδύσεις σε αυτό, εφόσον έχουν γνώμονα την οικονομία και την αποτελεσματικότητα και

ε) να διαθέτουν εξουσία διενέργειας επιθεωρήσεων, είτε προγραμματισμένων είτε απροειδοποίητων, στις εγκαταστάσεις του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς και του ανεξάρτητου διαχειριστή συστήματος.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ανατίθενται στις ρυθμιστικές αρχές οι αρμοδιότητες που τους παρέχουν τη δυνατότητα να εκτελούν ταχέως και αποτελεσματικά τα καθήκοντα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 3 και 6. Για το σκοπό αυτό, οι ρυθμιστικές αρχές διαθέτουν τουλάχιστον τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) να εκδίδουν δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου·

β) να ερευνούν τη λειτουργία των αγορών φυσικού αερίου και να αποφασίζουν και να επιβάλλουν τα κατάλληλα, αναγκαία και αναλογικά μέτρα για την προαγωγή του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Εφόσον απαιτείται, η ρυθμιστική αρχή δύναται επίσης να συνεργάζεται με την εθνική αρχή ανταγωνισμού και τις ρυθμιστικές αρχές χρηματαγοράς ή την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με το νόμο περί ανταγωνισμού·

γ) να απαιτούν πληροφορίες από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου χρήσιμες για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένης της αιτιολόγησης κάθε άρνησης για τη χορήγηση πρόσβασης σε τρίτο, και κάθε πληροφορίας για μέτρα που είναι απαραίτητα για την ενίσχυση του δικτύου·

δ) να επιβάλλουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις φυσικού αερίου οι οποίες δεν συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την παρούσα οδηγία ή προς τυχόν σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις της ρυθμιστικής αρχής ή του Οργανισμού ή να προτείνουν σε αρμόδιο δικαστήριο να επιβάλλει τις εν λόγω κυρώσεις. Στις αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνεται η επιβολή ή η πρόταση επιβολής κυρώσεων ύψους έως 10 % του ετήσιου κύκλου εργασιών του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή έως 10 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, ανάλογα με την περίπτωση, για μη συμμόρφωση προς τις αντίστοιχες υποχρεώσεις που υπέχουν από την παρούσα οδηγία και

ε) να διαθέτουν κατάλληλα δικαιώματα διενέργειας ερευνών και συναφείς αρμοδιότητες να εντέλλονται τη διευθέτηση διαφορών δυνάμει των παραγράφων 11 και 12.

5. Εκτός από τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που ανατίθενται στις ρυθμιστικές αρχές στο πλαίσιο των παραγράφων 1 και 4 του παρόντος άρθρου, όταν οριστεί διαχειριστής συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το κεφάλαιο IV, τους ανατίθενται τουλάχιστον τα ακόλουθα καθήκοντα και αρμοδιότητες:

- α) να επιβάλλουν ποινές σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο δ) για μεροληπτική συμπεριφορά υπέρ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης·
- β) να παρακολουθούν την επικοινωνία μεταξύ του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·
- γ) να ενεργούν ως αρχή επίλυσης διαφορών μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σε περίπτωση οποιασδήποτε καταγγελίας που υποβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 11·
- δ) να παρακολουθούν τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων των δανείων, μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·
- ε) να εγκρίνουν όλες τις εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς υπό τον όρο ότι είναι σύμφωνες με τις συνθήκες της αγοράς·
- στ) να ζητούν αιτιολόγηση από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση όταν ειδοποιούνται από τον υπεύθυνο συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 4. Η εν λόγω αιτιολόγηση περιλαμβάνει κυρίως αποδεικτικά στοιχεία ότι δεν σημειώθηκε καμία μεροληπτική συμπεριφορά προς όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης·
- ζ) να πραγματοποιούν επιθεωρήσεις, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στις εγκαταστάσεις της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και
- η) να αναθέτουν όλα ή συγκεκριμένα καθήκοντα του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σε ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος διορισμένο σύμφωνα με το άρθρο 14 σε περίπτωση διαρκούς παραβίασης από το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς των υποχρεώσεων που υπέχει δυνάμει της παρούσας οδηγίας, ιδίως σε περίπτωση κατ' εξακολούθηση μεροληπτικής συμπεριφοράς προς όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

6. Οι ρυθμιστικές αρχές είναι υπεύθυνες για τον καθορισμό ή την έγκριση, σε επαρκή χρόνο πριν από την έναρξη ισχύος τους, τουλάχιστον των μεθοδολογιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για:

- α) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, καθώς και των όρων, προϋποθέσεων και τιμολογίων πρόσβασης στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ. Τα εν λόγω τιμολόγια ή μεθοδολογίες καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση των αναγκών επενδύσεων στα δίκτυα και τις εγκαταστάσεις ΥΦΑ, κατά τρόπον ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων και των εγκαταστάσεων ΥΦΑ·
- β) την παροχή των υπηρεσιών εξισορρόπησης που πρέπει να παρέχονται με τον πλέον οικονομικό τρόπο και να παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες του δικτύου ώστε αυτοί να εξισορροπούν τη συνεισφορά και την κατανάλωσή τους. Οι υπηρεσίες εξισορρόπησης πρέπει να παρέχονται με τρόπο δίκαιο και χωρίς διακρίσεις και να βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια και

- γ) την πρόσβαση σε διασυνδεδεμένες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών για την εκχώρηση δυναμικότητας και τη διαχείριση συμφόρησης.

7. Οι μεθοδολογίες ή οι όροι και οι προϋποθέσεις της παραγράφου 6 δημοσιεύονται.

8. Κατά τον καθορισμό ή την έγκριση των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών και των υπηρεσιών εξισορρόπησης, οι ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι παρέχονται τα κατάλληλα κίνητρα στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, για να βελτιώνουν τις επιδόσεις, να προωθούν την ολοκλήρωση της αγοράς και την ασφάλεια του εφοδιασμού και να ενισχύουν τις συναφείς δραστηριότητες έρευνας.

9. Οι ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν τη διαχείριση συμφόρησης των εθνικών δικτύων μεταφοράς φυσικού αερίου, περιλαμβανομένων των γραμμών διασύνδεσης, και την εφαρμογή των κανόνων διαχείρισης της συμφόρησης. Προς τούτο, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ή οι φορείς της αγοράς υποβάλλουν τους κανόνες τους για τη διαχείριση της συμφόρησης, περιλαμβανομένης της κατανομής ικανοτήτων, στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητήσουν τροποποιήσεις αυτών των κανόνων.

10. Οι ρυθμιστικές αρχές έχουν το δικαίωμα να απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ και διανομής να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων και των μεθοδολογιών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα και η αμερόληπτη εφαρμογή τους. Σε περίπτωση που το σύστημα πρόσβασης στην αποθήκευση καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3, το καθήκον αυτό δεν θα περιλαμβάνει την τροποποίηση των τιμολογίων. Σε περίπτωση καθυστέρησης στον ορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, οι ρυθμιστικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να ορίσουν ή να εγκρίνουν προσωρινά τιμολόγια μεταφοράς και διανομής ή προσωρινές μεθοδολογίες, και να αποφασίσουν για τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες.

11. Οποιοδήποτε μέρος έχει να υποβάλει καταγγελία κατά διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ ή διανομής σε συνάρτηση με τις υποχρεώσεις των συγκεκριμένων διαχειριστών βάσει της οδηγίας, μπορεί να υποβάλλει την καταγγελία στις ρυθμιστικές αρχές, οι οποίες, ενεργώντας ως αρχή επίλυσης των διαφορών, εκδίδουν απόφαση εντός δύο μηνών από την παραλαβή της καταγγελίας. Η περίοδος αυτή είναι δυνατόν να παραταθεί κατά δύο μήνες όταν οι ρυθμιστικές αρχές ζητούν συμπληρωματικές πληροφορίες. Η παραταθείσα περίοδος μπορεί να παραταθεί περαιτέρω, με τη σύμφωνη γνώμη του καταγγέλλοντος. Η απόφαση της ρυθμιστικής αρχής έχει δεσμευτική ισχύ, εκτός εάν και έως ότου ακυρωθεί κατόπιν προσφυγής.

12. Κάθε διγόμενο μέρος που έχει δικαίωμα προσφυγής σχετικά με απόφαση για μεθοδολογίες που λήφθηκε σύμφωνα με το παρόν άρθρο ή, σε περιπτώσεις που οι ρυθμιστικές αρχές έχουν υποχρέωση διαβούλευσης σχετικά με τα προτεινόμενα τιμολόγια ή τις προτεινόμενες μεθόδους, δύναται, το αργότερο εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης ή της πρότασης απόφασης, ή και μικρότερου διαστήματος εφόσον αυτό προβλέπεται από τα κράτη μέλη, να υποβάλει προσφυγή για επανεξέταση. Η εν λόγω προσφυγή δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

13. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς ρύθμισης, ελέγχου και διαφάνειας ώστε να αποφεύγεται κάθε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδίως σε βάρος των καταναλωτών, καθώς και κάθε επιθετική συμπεριφορά. Οι εν λόγω μηχανισμοί λαμβάνουν υπόψη τις διατάξεις της συνθήκης, και ιδίως το άρθρο 82.

14. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων διοικητικών μέτρων ή μέτρων ποινικής δίωξης, σύμφωνα με τις οικείες νομοθετικές διατάξεις τους, κατά των υπεύθυνων φυσικών ή νομικών προσώπων, στις περιπτώσεις μη τήρησης των κανόνων περί εμπιστευτικότητας τους οποίους επιβάλλει η παρούσα οδηγία.

15. Οι προσφυγές που αναφέρονται στις παραγράφους 11 και 12 δεν θίγουν τα δικαιώματα άσκησης προσφυγής δυνάμει του κοινοτικού ή/και του εθνικού δικαίου.

16. Οι αποφάσεις των ρυθμιστικών αρχών είναι πλήρως αιτιολογημένες προκειμένου να υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο και διαθέσιμες στο κοινό, ενώ παράλληλα προστατεύουν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

17. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι υπάρχουν κατάλληλοι μηχανισμοί σε εθνικό επίπεδο δυνάμει των οποίων μέρος διγόμενο από την απόφαση ρυθμιστικής αρχής έχει δικαίωμα προσφυγής σε φορέα ανεξάρτητο από τα εμπλεκόμενα μέρη και από οιαδήποτε κυβέρνηση.

Άρθρο 42

Καθεστώς ρύθμισης διασυνοριακών θεμάτων

1. Οι ρυθμιστικές αρχές διαβουλεύονται και συνεργάζονται στενά και κοινοποιούν εκατέρωθεν και στον Οργανισμό οποιεσδήποτε πληροφορίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει της παρούσας οδηγίας. Σε σχέση με τις ανταλλάσσομενες πληροφορίες, η αποδέκτρια αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα αρχή.

2. Οι ρυθμιστικές αρχές συνεργάζονται τουλάχιστον σε περιφερειακό επίπεδο για:

- α) την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του δικτύου, να προωθείται η ανάπτυξη κοινών χρηματιστηρίων φυσικού αερίου και η διασυνοριακή κατανομή δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα κατάλληλου επιπέδου δυναμικού διασύνδεσης, μέσω και νέων διασυνδέσεων, εντός της περιφέρειας και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή η ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των επιχειρήσεων προμήθειας στα διάφορα κράτη μέλη·
- β) τον συντονισμό της ανάπτυξης όλων των κωδικών δικτύου για τους σχετικούς διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και άλλους φορείς της αγοράς και

γ) τον συντονισμό της ανάπτυξης των κανόνων που διέπουν τη διαχείριση της συμφόρησης.

3. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν το δικαίωμα να συνάψουν συνεργατικές συμφωνίες μεταξύ τους για την ενίσχυση της ρυθμιστικής συνεργασίας.

4. Οι δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 εκτελούνται, ανάλογα με την περίπτωση, σε στενή συνεννόηση με άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές και με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων τους.

5. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έκταση των καθηκόντων των ρυθμιστικών αρχών να συνεργάζονται μεταξύ τους και με τον Οργανισμό. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 51 παράγραφος 3.

Άρθρο 43

Συμμόρφωση προς τις κατευθυντήριες γραμμές

1. Κάθε ρυθμιστική αρχή και η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να ζητήσει τη γνώμη του Οργανισμού σχετικά με το αν η απόφαση της ρυθμιστικής αρχής είναι σύμφωνη με τις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

2. Ο Οργανισμός υποβάλλει τη γνώμη του στη ρυθμιστική αρχή που τη ζήτησε ή στην Επιτροπή, αντίστοιχα, και στη ρυθμιστική αρχή που έχει λάβει την επίμαχη απόφαση, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του σχετικού αιτήματος.

3. Εάν η ρυθμιστική αρχή που έχει λάβει την απόφαση δεν συμμορφωθεί με τη γνώμη του Οργανισμού εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνώμης αυτής, ο Οργανισμός ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά.

4. Κάθε ρυθμιστική αρχή δύναται να πληροφορήσει την Επιτροπή εφόσον θεωρεί ότι μια απόφαση άλλης ρυθμιστικής αρχής σχετική με το διασυνοριακό εμπόριο δεν συμμορφώνεται προς τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009 εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης.

5. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει, εντός δύο μηνών από την ενημέρωσή της από τον Οργανισμό σύμφωνα με την παράγραφο 3 ή από ρυθμιστική αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 4, ή με δική της πρωτοβουλία εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της απόφασης, ότι η απόφαση μιας ρυθμιστικής αρχής εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμμόρφωση προς τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009, η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει να εξετάσει περαιτέρω την υπόθεση. Στην περίπτωση αυτή, καλεί τη ρυθμιστική αρχή και τα μέρη που εμπλέκονται στη διαδικασία ενώπιον της ρυθμιστικής αρχής να υποβάλουν παρατηρήσεις.

6. Εάν η Επιτροπή αποφασίσει να εξετάσει περαιτέρω την περίπτωση, εκδίδει, εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης, τελική απόφαση:

- α) να μην εγείρει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής· ή
- β) με την οποία ζητεί από την οικεία ρυθμιστική αρχή να ανακαλέσει την απόφασή της, εφόσον θεωρεί ότι δεν τηρήθηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές.

7. Εάν η Επιτροπή δεν έχει λάβει απόφαση να εξετάσει περαιτέρω την περίπτωση ή δεν εκδώσει τελική απόφαση εντός των προθεσμιών που ορίζονται, αντιστοίχως, στις παραγράφους 5 και 6, θεωρείται ότι δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής.

8. Η ρυθμιστική αρχή συμμορφώνεται εντός δύο μηνών με την απόφαση της Επιτροπής να ανακαλέσει την απόφαση της αρχής και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

9. Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζουν τις λεπτομέρειες της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθήσουν οι ρυθμιστικές αρχές, ο οργανισμός και η Επιτροπή όσον αφορά τη συμμόρφωση των αποφάσεων των ρυθμιστικών αρχών προς τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο παρόν άρθρο. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 51 παράγραφος 3.

Άρθρο 44

Τήρηση αρχείων

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις επιχειρήσεις προμήθειας να τηρούν στη διάθεση των εθνικών αρχών, συμπεριλαμβανομένης της ρυθμιστικής αρχής, των εθνικών αρχών ανταγωνισμού και της Επιτροπής για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, επί τουλάχιστον πέντε έτη, τα δεδομένα που αφορούν όλες τις αγοραπωλησίες συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου και παραγώγων του με πελάτες χονδρικής και διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, καθώς και με διαχειριστές εγκαταστάσεων αποθήκευσης και ΥΦΑ.

2. Τα δεδομένα περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά των σχετικών συναλλαγών, όπως λόγου χάρι οι κανόνες για τη διάρκεια, την παράδοση και την εκκαθάριση, η ποσότητα, η ημερομηνία και η ώρα εκτέλεσης και οι τιμές συναλλαγής και ο τρόπος ταυτοποίησης του εκάστοτε πελάτη χονδρικής, καθώς λεπτομερή στοιχεία όλων των εκκρεμών συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου και παραγώγων αερίου.

3. Η ρυθμιστική αρχή δύναται να αποφασίσει να θέσει στη διάθεση των συμμετεχόντων στην αγορά τις εν λόγω πληροφορίες, υπό τον όρο ότι δεν κοινοποιούν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένους συντελεστές της αγοράς ή συγκεκριμένες συναλλαγές. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται για πληροφορίες σχετικά με χρηματοοικονομικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/39/EK.

4. Για να εξασφαλιστεί η ενιαία εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές όπου να ορίζονται οι μέθοδοι και οι μηχανισμοί για την τήρηση αρχείων καθώς και ο μορφότυπος και το περιεχόμενο τήρησης των δεδομένων. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας διά της συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 51 παράγραφος 3.

5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στις συναλλαγές παραγώγων φυσικού αερίου των επιχειρήσεων προμήθειας με πελάτες χονδρικής και διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, καθώς και με διαχειριστές εγκαταστάσεων αποθήκευσης και ΥΦΑ, μόνον μετά την έκδοση από την Επιτροπή των κατευθυντηρίων γραμμών που αναφέρονται στη παράγραφο 4.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν δημιουργούν πρόσθετες υποχρεώσεις προς τις αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για τις οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/39/EK.

7. Σε περίπτωση που οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 αρχές χρειάζεται να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που τηρούν οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/39/EK, οι αρχές που είναι αρμόδιες σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία παρέχουν στις αρχές αυτές τα δεδομένα που ζητούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

ΑΓΟΡΕΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

Άρθρο 45

Αγορές λιανικής

Για να διευκολυνθεί η δημιουργία εύρυθμων και διαφανών αγορών λιανικής στην Κοινότητα, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των διαχειριστών συστημάτων διανομής, των επιχειρήσεων προμήθειας και των πελατών και, εφόσον είναι αναγκαίο, άλλων συντελεστών της αγοράς, να είναι καθορισμένοι όσον αφορά τις συμβατικές ρυθμίσεις, τις δεσμεύσεις προς πελάτες, τους κανόνες ανταλλαγής δεδομένων και εκκαθάρισης, την κυριότητα δεδομένων και την ευθύνη των μετρήσεων.

Οι εν λόγω κανόνες δημοσιοποιούνται, στοχεύουν στη διευκόλυνση της πρόσβασης των πελατών και των προμηθευτών στα δίκτυα και υπόκεινται στην εξέταση των ρυθμιστικών αρχών ή άλλων αρμόδιων εθνικών αρχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ X

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 46

Μέτρα διασφάλισης

1. Σε περίπτωση αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά ή όταν απειλούνται η σωματική ακεραιότητα ή η ασφάλεια των προσώπων, των μηχανημάτων ή των εγκαταστάσεων, ή η αρτιότητα του συστήματος, ένα κράτος μέλος μπορεί να λαμβάνει προσωρινώς τα αναγκαία μέτρα διασφάλισης.

2. Τα μέτρα αυτά πρέπει να προκαλούν τις ελάχιστες δυνατές διαταραχές στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να μην υπερβαίνουν την έκταση που είναι απολύτως αναγκαία για την αντιμετώπιση των αιφνίδιων δυσχερειών που έχουν προκύψει.

3. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος κοινοποιεί αμελλητί τα μέτρα αυτά στα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή, η οποία μπορεί να αποφασίζει ότι το εν λόγω κράτος μέλος πρέπει να τα τροποποιήσει ή να τα καταργήσει, εφόσον προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και διαταράσσουν τις συναλλαγές κατά τρόπο ασυμβίβαστο με το κοινό συμφέρον.

Άρθρο 47

Ισότιμοι όροι ανταγωνισμού

1. Τα μέτρα τα οποία δύνανται να λαμβάνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παρούσα οδηγία προκειμένου να εξασφαλίσουν ισότιμους όρους ανταγωνισμού συνάδουν προς τη συνθήκη ΕΚ, ιδίως δε το άρθρο 30, και προς τη νομοθεσία της Κοινότητας.

2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι αναλογικά, διαφανή και δεν δημιουργούν διακρίσεις. Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή μόνον κατόπιν κοινοποίησης στην Επιτροπή και έγκρισης από αυτήν.

3. Η Επιτροπή ενεργεί ως προς την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 εντός δύο μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης. Η εν λόγω περίοδος αρχίζει την επομένη της παραλαβής των συνολικών πληροφοριών. Εάν η Επιτροπή δεν ενεργήσει εντός της εν λόγω δίμηνης περιόδου, θεωρείται ότι η Επιτροπή δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις όσον αφορά τα κοινοποιηθέντα μέτρα.

Άρθρο 48

Παρεκκλίσεις σχετικές με δεσμεύσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής

1. Εάν μια επιχείρηση φυσικού αερίου αντιμετωπίζει ή αναμένει να αντιμετωπίσει σοβαρές οικονομικές και χρηματοοικονομικές δυσχέρειες λόγω των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει βάσει μιας ή περισσότερων συμβάσεων περί υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής φυσικού αερίου, μπορεί να υποβάλλεται, στο οικείο κράτος μέλος ή στην οριζόμενη αρμόδια αρχή, αίτηση για προσωρινή παρέκκλιση από το άρθρο 32. Κατ' επιλογή των κρατών μελών, οι αιτήσεις υποβάλλονται χωριστά για κάθε περίπτωση είτε πριν είτε μετά την άρνηση πρόσβασης στο σύστημα. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να παρέχουν στην επιχείρηση φυσικού αερίου τη δυνατότητα υποβολής αίτησης είτε πριν είτε μετά την απαγόρευση πρόσβασης στο σύστημα. Όταν μια επιχείρηση φυσικού αερίου έχει αρνηθεί την πρόσβαση, η αίτηση υποβάλλεται το ταχύτερο. Οι αιτήσεις συνοδεύονται από όλες τις χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τη φύση και την έκταση του προβλήματος και τις προσπάθειες που καταβάλλονται από την επιχείρηση φυσικού αερίου για την επίλυση του προβλήματος.

Εάν δεν υπάρχουν εύλογες εναλλακτικές λύσεις και λαμβανομένης υπόψη της παραγράφου 3, το κράτος μέλος ή η οριζόμενη αρμόδια αρχή μπορούν να αποφασίζουν να χορηγήσουν παρέκκλιση.

2. Το κράτος μέλος ή η οριζόμενη αρμόδια αρχή κοινοποιεί το ταχύτερο στην Επιτροπή την απόφαση χορήγησης παρέκκλισης και όλες τις συναφείς πληροφορίες αναφορικά με την παρέκκλιση. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να υποβάλλονται στην Επιτροπή συνολικά, ώστε να της επιτρέπουν να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση. Εντός οκτώ εβδομάδων από την παραλαβή της κοινοποίησης αυτής, η Επιτροπή μπορεί να ζητά από το οικείο κράτος μέλος ή την οριζόμενη αρμόδια αρχή να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει την απόφαση για τη χορήγηση παρέκκλισης.

Εάν το οικείο κράτος μέλος ή η οριζόμενη αρμόδια αρχή δεν συμμορφωθεί με το αίτημα αυτό εντός τεσσάρων εβδομάδων, λαμβάνεται επείγοντως οριστική απόφαση σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 51 παράγραφος 2.

Η Επιτροπή διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

3. Όταν λαμβάνουν απόφαση για τις παρεκκλίσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, το κράτος μέλος, ή η οριζόμενη αρμόδια αρχή, και η Επιτροπή λαμβάνουν ειδικότερα υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) την επιδιωκόμενη επίτευξη ανταγωνιστικής αγοράς αερίου·
- β) την ανάγκη εκπλήρωσης υποχρεώσεων κοινής ωφελείας και εγγύησης της ασφάλειας του εφοδιασμού·
- γ) τη θέση της επιχείρησης φυσικού αερίου στην αγορά αερίου και την πραγματική κατάσταση του ανταγωνισμού στην ίδια αγορά·
- δ) τη σοβαρότητα των οικονομικών και χρηματοοικονομικών δυσχερειών που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις μεταφοράς ή οι επιλέξιμοι πελάτες·
- ε) τις ημερομηνίες υπογραφής και τους όρους της ή των συγκεκριμένων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένου του κατά πόσον προβλέπουν το ενδεχόμενο αλλαγής της αγοράς·
- στ) τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την επίλυση του προβλήματος·
- ζ) το κατά πόσον, αποδεχόμενη τις εν λόγω δεσμεύσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής, η επιχείρηση θα μπορούσε ευλόγως να προβλέψει, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, ότι ήταν πιθανόν να ανακύψουν σοβαρές δυσχέρειες·
- η) το επίπεδο διασύνδεσης του δικτύου με άλλα δίκτυα, και το βαθμό διαλειτουργικότητάς τους και
- θ) τις επιπτώσεις που θα έχει η χορήγηση παρέκκλισης επί της ορθής εφαρμογής της παρούσας οδηγίας όσον αφορά την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου.

Η απόφαση σχετικά με αίτηση παρέκκλισης που αφορά συμβάσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής συναφθείσες πριν από τις 4 Αυγούστου 2003 δεν πρέπει να καθιστά αδύνατη την εξεύρεση οικονομικώς βιώσιμων εναλλακτικών διεξόδων διάθεσης. Εν πάση περιπτώσει, δεν θεωρείται ότι υπάρχουν σοβαρές δυσχέρειες όταν οι πωλήσεις φυσικού αερίου δεν έχουν κατέλθει κάτω από το εγγυημένο επίπεδο ελάχιστης παραλαβής το οποίο προβλέπεται στις συμβάσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής ή εάν η συγκεκριμένη σύμβαση μπορεί να προσαρμοσθεί ή η επιχείρηση φυσικού αερίου μπορεί να βρει εναλλακτικές διεξόδους διάθεσης.

4. Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου στις οποίες δεν έχει χορηγηθεί η παρέκκλιση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, δεν αρνούνται ή παύουν να αρνούνται την πρόσβαση στο δίκτυο λόγω δεσμεύσεων υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής τις οποίες έχουν αναλάβει με σύμβαση αγοράς φυσικού αερίου. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την τήρηση των σχετικών διατάξεων των άρθρων 32 έως 44.

5. Οι τυχόν παρεκκλίσεις που χορηγούνται δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων αιτιολογούνται δεόντως. Η Επιτροπή δημοσιεύει την απόφαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

6. Μέχρι τις 4 Αυγούστου 2008, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση ανασκόπησης σχετικά με την πείρα που αποκτήθηκε από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ώστε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να μπορέσουν να εξετάσουν, σε εύθετο χρόνο, την ανάγκη προσαρμογών του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 49

Αναδυόμενες και απομονωμένες αγορές

1. Τα κράτη μέλη τα οποία δεν είναι άμεσα συνδεδεμένα με το διασυνδεδεμένο δίκτυο κάποιου άλλου κράτους μέλους και έχουν μόνο έναν κύριο εξωτερικό προμηθευτή, μπορούν να παρεκκλίνουν από τα άρθρα 4, 9, 37 ή/και το άρθρο 38. Η επιχείρηση προμήθειας που διαθέτει μερίδιο της αγοράς μεγαλύτερο του 75 % θεωρείται κύριος προμηθευτής. Η παρέκκλιση αυτή λήγει αυτομάτως από τη στιγμή που παύει να ισχύει τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις του παρόντος εδαφίου. Όλες αυτές οι παρεκκλίσεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

Η Κύπρος δύναται να παρεκκλίνει από την εφαρμογή των άρθρων 4, 9, 37 ή/και 38. Η παρέκκλιση αυτή λήγει από τη στιγμή που η Κύπρος παύσει να χαρακτηρίζεται απομονωμένη αγορά.

Τα άρθρα 4, 9, 37 ή/και 38 δεν εφαρμόζονται στην Εσθονία, τη Λεττονία ή/και τη Φινλανδία έως ότου οποιοδήποτε από τα κράτη αυτά συνδεθεί άμεσα με το διασυνδεδεμένο δίκτυο οποιουδήποτε κράτους μέλους εκτός της Εσθονίας, της Λεττονίας, της Λιθουανίας και της Φινλανδίας. Το παρόν εδάφιο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη τυχόν παρεκκλίσεων δυνάμει του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

2. Κράτος μέλος το οποίο χαρακτηρίζεται ως αναδυόμενη αγορά και το οποίο λόγω της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα αντιμετώπιζε ουσιαστικά προβλήματα, μπορεί να παρεκκλίνει από το άρθρο 4, το άρθρο 9, το άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 3, το άρθρο 14, το άρθρο 24, το άρθρο 25 παράγραφος 5, το άρθρο 26, τα άρθρα 31 και 32, το άρθρο 37 παράγραφος 1 ή/και το άρθρο 38. Η παρέκκλιση αυτή λήγει αυτομάτως μόλις το κράτος μέλος παύσει να χαρακτηρίζεται αναδυόμενη αγορά. Όλες αυτές οι παρεκκλίσεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

Η Κύπρος δύναται να παρεκκλίνει από την εφαρμογή των άρθρων 4 και 9, του άρθρου 13 παράγραφοι 1 και 3, των άρθρων 14, 24, 25 παράγραφος 5, 26, 31, 32, 37 παράγραφος 1 ή/και του άρθρου 38. Η παρέκκλιση αυτή λήγει από τη στιγμή που η Κύπρος παύσει να χαρακτηρίζεται αναδυόμενη αγορά.

3. Κατά την ημερομηνία λήξης της αναφερόμενης στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 παρέκκλισης, ο ορισμός των επιλέξιμων πελατών συνεπάγεται άνοιγμα της αγοράς που ισούται με το 33 % τουλάχιστον της συνολικής ετήσιας κατανάλωσης φυσικού αερίου στην εθνική αγορά φυσικού αερίου. Δύο έτη μετά την ημερομηνία αυτή, αρχίζει να ισχύει το άρθρο 37 παράγραφος 1 στοιχείο β) και τρία έτη μετά την ημερομηνία αυτή, το άρθρο 37 παράγραφος 1 στοιχείο γ). Έως την έναρξη εφαρμογής του άρθρου 37 παράγραφος 1 στοιχείο β), το αναφερόμενο στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει τη μη εφαρμογή του άρθρου 32 όσον αφορά τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του συστήματος μεταφοράς.

4. Σε περίπτωση που η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα δημιουργούσε ουσιαστικά προβλήματα σε μια γεωγραφικά περιορισμένη περιοχή κράτους μέλους, ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη της υποδομής μεταφοράς και κύριας υποδομής διανομής, και για να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις, το κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει στην Επιτροπή αίτηση προσωρινής παρέκκλισης από το άρθρο 4 και 9, το άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 3, το άρθρο 14, 24, 25 παράγραφος 5, 26, 31, 32, το άρθρο 37 παράγραφος 1 ή/και το άρθρο 38 για αναπτυξιακές ενέργειες εντός της περιοχής αυτής.

5. Η Επιτροπή μπορεί να χορηγήσει την παρέκκλιση που αναφέρεται στην παράγραφο 4, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

- την ανάγκη επενδύσεων σε υποδομές, οι οποίες θα ήταν οικονομικά ασύμφορες σε συνθήκες ανταγωνιστικής αγοράς,
- το επίπεδο και τις προοπτικές απόσβεσης των απαιτούμενων επενδύσεων,
- το μέγεθος και την ωριμότητα του συστήματος φυσικού αερίου στη συγκεκριμένη περιοχή,
- τις προοπτικές της συγκεκριμένης αγοράς φυσικού αερίου,
- το γεωγραφικό μέγεθος και τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης περιοχής ή περιφέρειας και τους κοινωνικούς, οικονομικούς και δημογραφικούς παράγοντες.

Για τις υποδομές φυσικού αερίου, πλην των υποδομών διανομής, μπορεί να χορηγείται παρέκκλιση μόνον εφόσον δεν υπάρχει υποδομή φυσικού αερίου στη συγκεκριμένη περιοχή ή εάν η υποδομή φυσικού αερίου έχει δημιουργηθεί εντός των τελευταίων δέκα ετών. Η προσωρινή παρέκκλιση δεν υπερβαίνει τα 10 έτη μετά την πρώτη προμήθεια φυσικού αερίου στην περιοχή.

Για τις υποδομές διανομής, μπορεί να χορηγείται παρέκκλιση για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα είκοσι έτη μετά την έναρξη εφοδιασμού της περιοχής με φυσικό αέριο μέσω της συγκεκριμένης υποδομής στην περιοχή.

6. Το άρθρο 9 δεν εφαρμόζεται στην Κύπρο, στο Λουξεμβούργο ή/και στη Μάλτα.

7. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη για τις υποβαλλόμενες σύμφωνα με την παράγραφο 4 αιτήσεις, προτού λάβει απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 5, λαμβάνοντας υπόψη τις επιταγές της εμπιστευτικότητας. Η απόφαση αυτή καθώς και οι παρεκκλίσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8. Η Ελλάδα δύναται να παρεκκλίνει από τα άρθρα 4, 24, 25, 26, 32, 37 ή/και 38 της παρούσας οδηγίας για τις γεωγραφικές περιοχές και τις χρονικές περιόδους που καθορίζονται στις άδειες που έχει εκδώσει πριν από τις 15 Μαρτίου 2002 και σύμφωνα με την οδηγία 98/30/ΕΚ, για την ανάπτυξη και την αποκλειστική εκμετάλλευση των δικτύων διανομής σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές.

Άρθρο 50

Διαδικασία επανεξέτασης

Εάν, στην αναφερόμενη στο άρθρο 52 παράγραφος 6 έκθεση, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι, δεδομένης της ουσιαστικής πρακτικής εφαρμογής της πρόσβασης στο δίκτυο σε κάποιο κράτος μέλος — που συνεπάγεται πλήρως αποτελεσματική, χωρίς διακρίσεις και εμπόδια πρόσβαση στο δίκτυο — ορισμένες υποχρεώσεις που επιβάλλει η παρούσα οδηγία σε επιχειρήσεις (μεταξύ άλλων, τις υποχρεώσεις νομικού διαχωρισμού των διαχειριστών συστημάτων διανομής) δεν είναι ανάλογες προς τον επιδιωκόμενο στόχο, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να υποβάλλει αίτημα στην Επιτροπή για να εξαιρεθεί από τη συγκεκριμένη απαίτηση.

Το κράτος μέλος κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή το αίτημα, μαζί με όλα τα σχετικά απαραίτητα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι θα εξακολουθήσει να ισχύει το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η έκθεση ότι, δηλαδή, εξασφαλίζεται η ουσιαστική πρόσβαση στο δίκτυο.

Η Επιτροπή, εντός τριών μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης, υιοθετεί γνώμη σχετικά με το αίτημα του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και, οσάκις ενδείκνυται, υποβάλει προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την τροποποίηση των σχετικών διατάξεων της παρούσας οδηγίας. Η Επιτροπή μπορεί να προτείνει, στις προτάσεις τροποποίησης της παρούσας οδηγίας, την εξαίρεση του ενδιαφερομένου κράτους μέλους από συγκεκριμένες απαιτήσεις, εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος εφαρμόζει εξίσου αποτελεσματικά μέτρα, οσάκις ενδείκνυται.

Άρθρο 51

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.

2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 3 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

3. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται το άρθρο 5α παράγραφοι 1 έως 4 και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

Άρθρο 52

Υποβολή εκθέσεων

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί και επανεξετάζει την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και υποβάλλει γενική έκθεση προόδου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, το πρώτον μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2004, και στη συνέχεια σε ετήσια βάση. Η έκθεση προόδου καλύπτει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) την πείρα που αποκτήθηκε και την πρόοδο που επιτεύχθηκε όσον αφορά τη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης και πλήρως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και τα εμπόδια τα οποία εξακολουθούν να υπάρχουν στο θέμα αυτό συμπεριλαμβανομένης της κατοχής δεσπόζουσας θέσης στην αγορά, της συγκέντρωσης, της επιθετικής ή ανταγωνιστικής συμπεριφοράς·

β) τις παρεκκλίσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής της παρέκκλισης που προβλέπεται από το άρθρο 26 παράγραφος 4, ενόψει πιθανής επανεξέτασης του ορίου·

γ) τον βαθμό στον οποίο οι απαιτήσεις διαχωρισμού και τιμολόγησης που περιλαμβάνονται στην παρούσα οδηγία έχουν επιτύχει τη διασφάλιση ισότιμης και αμερόληπτης πρόσβασης στο σύστημα φυσικού αερίου της Κοινότητας και ισοδύναμων επιπέδων ανταγωνισμού, καθώς και τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνέπειες που έχει το άνοιγμα της αγοράς φυσικού αερίου για τους πελάτες·

δ) την εξέταση ζητημάτων που σχετίζονται με τα επίπεδα χωρητικότητας του συστήματος και την ασφάλεια του εφοδιασμού της Κοινότητας με φυσικό αέριο, και ιδίως την υφιστάμενη και προβλεπόμενη ισορροπία μεταξύ ζήτησης και προσφοράς, λαμβανομένων υπόψη των φυσικών δυνατοτήτων ανταλλαγών μεταξύ των εκάστοτε περιοχών, καθώς και την ανάπτυξη αποθηκευτικών δυνατοτήτων (συμπεριλαμβανομένου του ζητήματος της αναλογικότητας στη ρύθμιση των αγορών του τομέα αυτού)·

ε) με ιδιαίτερη προσοχή, τα μέτρα που λαμβάνονται στα κράτη μέλη για την κάλυψη της ανώτατης ζήτησης και την αντιμετώπιση τυχόν ελλειμμάτων ενός ή περισσότερων προμηθευτών·

στ) γενική αξιολόγηση της προόδου που επιτεύχθηκε όσον αφορά τις διμερείς σχέσεις με τρίτες χώρες οι οποίες παράγουν και εξαγωγή ή μεταφέρουν φυσικό αέριο, συμπεριλαμβανομένης της προόδου στα θέματα της ολοκλήρωσης της αγοράς, του εμπορίου και της πρόσβασης στα δίκτυα των εν λόγω τρίτων χωρών·

ζ) τις τυχόν αναγκαίες απαιτήσεις εναρμόνισης οι οποίες δεν συνδέονται με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

Οσάκις ενδείκνυται, η έκθεση προόδου μπορεί να περιλαμβάνει συστάσεις και μέτρα για την αντιστάθμιση των αρνητικών συνεπειών από την κατοχή δεσπόζουσας θέσης και τις συγκεντρώσεις στην αγορά.

Στην έκθεση αυτή, η Επιτροπή, σε διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (ENTSO), μπορεί επίσης να εξετάσει τη σκοπιμότητα να δημιουργηθεί, από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, ένας ενιαίος ευρωπαϊκός διαχειριστής συστημάτων μεταφοράς.

2. Ανά διετία, η έκθεση προόδου η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει και ανάλυση των διαφόρων μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας, καθώς και εξέταση της αποτελεσματικότητας των μέτρων αυτών και ιδίως των επιπτώσεων τους για τον ανταγωνισμό στην αγορά φυσικού αερίου. Ανάλογα με την περίπτωση, η έκθεση μπορεί να περιλαμβάνει συστάσεις σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε εθνικό επίπεδο για να επιτευχθούν υψηλά πρότυπα υπηρεσίας κοινής ωφελείας ή τα μέτρα για την αποφυγή μονοπωλιακού ελέγχου της αγοράς.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει, το αργότερο στις 3 Μαρτίου 2013, στο πλαίσιο της γενικής επανεξέτασης, ειδική διεξοδική έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στην οποία περιγράφεται ο βαθμός επιτυχίας των προϋποθέσεων διαχωρισμού στο πλαίσιο του κεφαλαίου IV όσον αφορά την εξασφάλιση πλήρους και αποτελεσματικής ανεξαρτησίας των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, χρησιμοποιώντας ως σημείο αναφοράς τον αποτελεσματικό διαχωρισμό.

4. Για τον σκοπό της αξιολόγησής της στο πλαίσιο της παραγράφου 3, η Επιτροπή λαμβάνει ιδίως υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια: ισότιμη και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στο δίκτυο, αποτελεσματικές κανονιστικές ρυθμίσεις, ανάπτυξη δικτύου που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς, επενδυτικών κινήτρων χωρίς στρεβλώσεις, ανάπτυξη της υποδομής διασύνδεσης, αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις αγορές ενέργειας της Κοινότητας και ασφάλεια της κατάστασης του εφοδιασμού στην Κοινότητα.

5. Εφόσον απαιτείται, και ειδικότερα σε περίπτωση που η διεξοδική ειδική έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 συμπεραίνει ότι οι όροι της παραγράφου 4 δεν έχουν διασφαλισθεί στην πράξη, η Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προκειμένου να εξασφαλισθεί πλήρως η αποτελεσματική ανεξαρτησία των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς πριν από τις 3 Μαρτίου 2014.

6. Το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 2006, η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λεπτομερή έκθεση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά τη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου. Στην έκθεση εξετάζονται, συγκεκριμένα:

- η άνευ διακρίσεων δυνατότητα πρόσβασης στο δίκτυο,
- η ύπαρξη αποτελεσματικών ρυθμίσεων,
- η ανάπτυξη υποδομών διασύνδεσης, οι όροι διαμετακόμισης και η κατάσταση της ασφάλειας του εφοδιασμού στην Κοινότητα,
- ο βαθμός στον οποίο τα πλήρη οφέλη του ανοίγματος της αγοράς αναλογούν στις μικρές επιχειρήσεις και στους οικιακούς πελάτες, κυρίως όσον αφορά τις προδιαγραφές παροχής δημόσιας υπηρεσίας,
- ο βαθμός στον οποίο οι αγορές είναι στην πράξη ανοιχτές στον ουσιαστικό ανταγωνισμό, συμπεριλαμβανομένων των πτυχών της κατοχής δεσπόζουσας θέσης και των συγκεντρώσεων στην αγορά και της επιθετικής ή αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς,
- ο βαθμός στον οποίο οι καταναλωτές αλλάζουν πράγματι προμηθευτές και επαναδιαπραγματεύονται τιμολόγια,

— η εξέλιξη των τιμών, συμπεριλαμβανομένων των τιμών προμήθειας, σε σχέση με το βαθμό ανοίγματος των αγορών,

— κατά πόσον υπάρχει ουσιαστική και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση τρίτων στην αποθήκευση φυσικού αερίου, όταν είναι αναγκαία από τεχνική ή/και οικονομική άποψη για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο σύστημα,

— η αποκτηθείσα εμπειρία κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, όσον αφορά την ουσιαστική ανεξαρτησία των διαχειριστών συστημάτων σε κώδικα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις και εάν, πέραν της ανεξαρτησίας όσον αφορά τη λειτουργία και του διαχωρισμού των λογαριασμών, έχουν αναπτυχθεί και άλλα μέτρα με αποτελέσματα ισοδύναμα με το νομικό διαχωρισμό.

Οσάκις ενδείκνυται, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προτάσεις, με στόχο κυρίως την εξασφάλιση υψηλών προδιαγραφών παροχής δημόσιας υπηρεσίας.

Οσάκις ενδείκνυται, η Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ιδίως για την εξασφάλιση της πλήρους και ουσιαστικής ανεξαρτησίας των διαχειριστών συστημάτων διανομής πριν από την 1η Ιουλίου 2007. Οσάκις απαιτείται, αυτές οι προτάσεις μπορούν επίσης να αφορούν, στο πλαίσιο του δικαίου του ανταγωνισμού, μέτρα για την αντιμετώπιση φαινομένων κατοχής δεσπόζουσας θέσης και συγκεντρώσεων στην αγορά και επιθετικής ή αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς.

Άρθρο 53

Κατάργηση

Η οδηγία 2003/55/ΕΚ καταργείται από τις 3 Μαρτίου 2011, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών σχετικά με τις προθεσμίες για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας. Οι παραπομπές στην καταργηθείσα οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται βάσει του πίνακα αντιστοιχιών του παραρτήματος II.

Άρθρο 54

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο στις 3 Μαρτίου 2011. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από τις 3 Μαρτίου 2011 με εξαίρεση το άρθρο 11, το οποίο εφαρμόζουν από τις 3 Μαρτίου 2013.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αυτής ορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 55

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή μέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 56

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2009.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

H.-G. PÖTTERING

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

E. ERLANDSSON

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

1. Με την επιφύλαξη των κοινοτικών κανόνων σχετικά με την προστασία των καταναλωτών, ιδίως της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 1997, για την προστασία των καταναλωτών κατά τις εξ αποστάσεως συμβάσεις ⁽¹⁾ και της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρητρές των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές ⁽²⁾, τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 3 έχουν ως στόχο να εξασφαλίζουν ότι οι πελάτες:

α) έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν σύμβαση με τον φορέα παροχής υπηρεσιών φυσικού αερίου, στην οποία καθορίζονται:

- τα στοιχεία και η διεύθυνση του φορέα παροχής,
- οι παρεχόμενες υπηρεσίες, τα προσφερόμενα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, καθώς και η χρονική στιγμή έναρξης της σύνδεσης,
- τα είδη των προσφερομένων υπηρεσιών συντήρησης,
- οι τρόποι με τους οποίους είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι εκάστοτε τελευταίες πληροφορίες σχετικά με όλα τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια και τέλη συντήρησης,
- η διάρκεια της σύμβασης, οι όροι ανανέωσης και λήξης της παροχής υπηρεσιών και της σύμβασης, και κατά πόσον επιτρέπεται η αποχώρηση από τη σύμβαση χωρίς επιβάρυνση,
- οποιοσδήποτε διευθετήσει για αποζημίωση και επιστροφή καταβληθέντων ποσών οι οποίες εφαρμόζονται όταν δεν πληρούνται τα συμβατικά επίπεδα ποιότητας των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της εσφαλμένης και καθυστερημένης χρέωσης,
- η μέθοδος για την κίνηση των διαδικασιών επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το στοιχείο στ), και
- η κοινοποίηση κατά τρόπο σαφή, μέσω των τιμολογίων ή των ιστοσελίδων των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, πληροφοριών οι οποίες αφορούν τα δικαιώματα των καταναλωτών, ιδίως δε τον τρόπο εξέτασης των παραπόνων τους, και όλων των πληροφοριών που αναφέρονται στο παρόν σημείο.

Οι όροι πρέπει να είναι δίκαιοι και σαφώς γνωστοί εκ των προτέρων. Οποσδήποτε, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να παρέχονται πριν από τη σύναψη ή επιβεβαίωση της σύμβασης. Όταν οι συμβάσεις συνάπτονται με την παρεμβολή κάποιου μεσάζοντα, οι πληροφορίες σχετικά με τα ζητήματα του σημείου αυτού πρέπει επίσης να παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

β) ειδοποιούνται δεόντως σχετικά με οποιαδήποτε πρόθεση τροποποίησης των συμβατικών όρων και ενημερώνονται σχετικά με το δικαίωμα λύσης της σύμβασης όταν τους απευθύνεται η σχετική ειδοποίηση. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών ειδοποιούν τους συνδρομητές τους απευθείας για οποιαδήποτε αύξηση τελών, την κατάλληλη χρονική στιγμή και το αργότερο μία κανονική χρονική περίοδο χρέωσης μετά τη χρονική στιγμή κατά την οποία η αύξηση τίθεται σε ισχύ με διαφανή και κατανοητό τρόπο. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πελάτες παραμένουν ελεύθεροι να λύσουν τις αντίστοιχες συμβάσεις, εάν δεν αποδέχονται τους νέους όρους οι οποίοι τους έχουν κοινοποιηθεί από το φορέα παροχής υπηρεσιών αερίου.

γ) λαμβάνουν διαφανείς πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες τιμές και τιμολόγια, καθώς και τους συνήθεις όρους και προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και τη χρήση των υπηρεσιών φυσικού αερίου.

δ) έχουν ευρεία ελευθερία επιλογής των μεθόδων πληρωμής, οι οποίες δεν προβαίνουν σε αδικαιολόγητες διακρίσεις μεταξύ πελατών. Τα συστήματα προπληρωμής πρέπει να είναι δίκαια και να αντανakλούν καταλλήλως την πιθανή κατανάλωση. Οιαδήποτε διαφορά στους όρους και στις προϋποθέσεις θα αντανakλά τις δαπάνες που φέρει ο προμηθευτής των διαφόρων συστημάτων πληρωμών. Οι γενικοί όροι και προϋποθέσεις πρέπει να είναι δίκαιοι και διαφανείς, πρέπει δε να διατυπώνονται σε σαφή και κατανοητή γλώσσα και να μην περιλαμβάνουν μη συμβατικά εμπόδια στην άσκηση των δικαιωμάτων των πελατών, όπως υπερβολικά συμβατικά έγγραφα. Οι πελάτες πρέπει να προστατεύονται από τις αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης.

ε) δεν επιβαρύνονται για αλλαγή προμηθευτή.

στ) έχουν στη διάθεσή τους διαφανείς, απλές και ανέξοδες διαδικασίες εξέτασης των αντίστοιχων καταγγελιών τους. Ειδικότερα, όλοι οι καταναλωτές έχουν το δικαίωμα να απολαύουν καλού επιπέδου υπηρεσίας και εξέτασης των παραπόνων από τον προμηθευτή τους σε φυσικό αέριο. Οι εξωδικαστικές αυτές διαδικασίες επίλυσης των διαφορών παρέχουν τη δυνατότητα δίκαιης και ταχείας επίλυσης των διαφορών, κατά προτίμηση εντός διαστήματος τριών μηνών, προβλέποντας, όπου αυτό επιβάλλεται, σύστημα επιστροφής ή/και αποζημίωσης. Όταν είναι δυνατόν, οι διαδικασίες αυτές πρέπει να τηρούν τις βασικές αρχές που καθορίζονται στη σύσταση 98/257/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ής Μαρτίου 1998, σχετικά με τις αρχές που διέπουν τα αρμόδια όργανα για την εξώδικη επίλυση των διαφορών καταναλωτών ⁽³⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 144 της 4.6.1997, σ. 19.

⁽²⁾ ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29.

⁽³⁾ ΕΕ L 115 της 17.4.1998, σ. 31.

- ζ) όταν συνδέονται με το δίκτυο αερίου, ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματά τους να προμηθεύονται, δυνάμει της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας, φυσικό αέριο καθορισμένης ποιότητας σε λογικές τιμές·
- η) έχουν στη διάθεσή τους τα δεδομένα κατανάλωσης τους και τους παρέχεται η δυνατότητα, με ρητή συναίνεση και ατελώς, να επιτρέπουν σε οποιαδήποτε καταχωρημένη επιχείρηση προμήθειας την πρόσβαση στα δεδομένα μετρητών που τους αφορούν. Το μέρος που είναι αρμόδιο για τη διαχείριση δεδομένων πρέπει να υποχρεούται να χορηγεί τα εν λόγω δεδομένα στην επιχείρηση. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τον μορφότυπο των δεδομένων και τη διαδικασία για την πρόσβαση των προμηθευτών και των καταναλωτών στα δεδομένα. Δεν επιτρέπεται πρόσθετη χρέωση του καταναλωτή για την εν λόγω υπηρεσία·
- θ) ενημερώνονται δρόντως για την πραγματική κατανάλωση και το κόστος του φυσικού αερίου αρκετά συχνά ώστε να μπορούν να ρυθμίσουν οι ίδιοι την κατανάλωση φυσικού αερίου. Οι πληροφορίες δίδονται στο πλαίσιο επαρκούς χρονικού πλαισίου που να λαμβάνει υπόψη την ικανότητα του εξοπλισμού μετρήσεων του πελάτη. Η δέουσα προσοχή δίδεται στην οικονομική αποδοτικότητα αυτών των μέτρων. Δεν επιτρέπεται πρόσθετη χρέωση του καταναλωτή για την εν λόγω υπηρεσία.
- ι) λαμβάνουν, μετά κάθε αλλαγή προμηθευτή φυσικού αερίου, τελικό εκκαθαριστικό, το αργότερο έξι εβδομάδες μετά την αλλαγή προμηθευτή.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εφαρμογή ευφών συστημάτων μέτρησης, τα οποία ευνοούν την ενεργό συμμετοχή των καταναλωτών στην αγορά εφοδιασμού με φυσικό αέριο. Η εφαρμογή αυτών των συστημάτων μέτρησης μπορεί να υποβληθεί σε οικονομική αξιολόγηση όλων των μακροπρόθεσμων στοιχείων κόστους και οφέλους για την αγορά και τον καταναλωτή σε ατομικό επίπεδο, ή σε μελέτη που καθορίζει ποια μορφή ευφώνος μέτρησης είναι οικονομικώς λογική και αποδοτική από άποψη κόστους και ποιες είναι οι εφικτές προθεσμίες για τη διανομή τους.

Η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιείται μέχρι τις 3 Σεπτεμβρίου 2012.

Ανάλογα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτής, τα κράτη, ή οιαδήποτε αρμόδια αρχή ορίσουν αυτά, ετοιμάζουν χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των ευφών συστημάτων μέτρησης.

Τα κράτη μέλη, ή οιαδήποτε αρμόδια αρχή ορίσουν αυτά, διασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα αυτών των συστημάτων μέτρησης που θα εφαρμοσθούν στην επικράτειά τους και συνεκτιμούν δρόντως τη χρήση των κατάλληλων προδιαγραφών και των καλύτερων πρακτικών και τη σημασία της ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Οδηγία 2003/55/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρο 3	Άρθρο 3
Άρθρο 4	Άρθρο 4
Άρθρο 5	Άρθρο 5
—	Άρθρο 6
—	Άρθρο 7
Άρθρο 6	Άρθρο 8
Άρθρο 9	Άρθρο 9
Άρθρο 7	Άρθρο 10
—	Άρθρο 11
Άρθρο 7	Άρθρο 12
Άρθρο 8	Άρθρο 13
—	Άρθρο 14
—	Άρθρο 15
Άρθρο 10	Άρθρο 16
—	Άρθρο 17
—	Άρθρο 18
—	Άρθρο 19
—	Άρθρο 20
—	Άρθρο 21
—	Άρθρο 22
—	Άρθρο 23
Άρθρο 11	Άρθρο 24
Άρθρο 12	Άρθρο 25
Άρθρο 13	Άρθρο 26
Άρθρο 14	Άρθρο 27
Άρθρο 15	Άρθρο 29
Άρθρο 16	Άρθρο 30
Άρθρο 17	Άρθρο 31
Άρθρο 18	Άρθρο 32
Άρθρο 19	Άρθρο 33
Άρθρο 20	Άρθρο 34
Άρθρο 21	Άρθρο 35
Άρθρο 22	Άρθρο 36
Άρθρο 23	Άρθρο 37
Άρθρο 24	Άρθρο 38
Άρθρο 25 παράγραφος 1 (πρώτη και δεύτερη πρόταση)	Άρθρο 39
—	Άρθρο 40

Οδηγία 2003/55/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 25 (υπόλοιπο)	Άρθρο 41
—	Άρθρο 42
—	Άρθρο 43
—	Άρθρο 44
—	Άρθρο 45
Άρθρο 26	Άρθρο 46
—	Άρθρο 47
Άρθρο 27	Άρθρο 48
Άρθρο 28	Άρθρο 49
Άρθρο 29	Άρθρο 50
Άρθρο 30	Άρθρο 51
Άρθρο 31	Άρθρο 52
Άρθρο 32	Άρθρο 53
Άρθρο 33	Άρθρο 54
Άρθρο 34	Άρθρο 55
Άρθρο 35	Άρθρο 56
Παράρτημα Α	Παράρτημα Ι